

LS

2010–2011

Kunnallinen lääkärin
virkaehtosopimus

LS

2010–2011

Kunnallinen lääkärien virkaehtosopimus

Allekirjoituspöytäkirja

Yleinen osa

Yleisen osan soveltamisohjeliitteet 1–2

LIITE 1 Terveyskeskusten lääkärit

LIITE 2 Terveyskeskusten hammaslääkärit

LIITE 3 Sairaalalääkärit

LIITE 4 Sairaalahammaslääkärit

LIITE 5 Kunnalliset eläinlääkärit

Terveyskeskusten lääkärien toimenpideluettelo
1.9.2010 lukien

Terveyskeskusten hammaslääkärien toimenpideluettelo
1.2.2010 lukien

Sairaalahammaslääkärien toimenpideluettelo
1.2.2010 lukien

Kunnallinen työmarkkinalaitos

1. painos

Painetun julkaisun ISBN 978-952-213-569-8

Verkkajulkaisun ISBN 978-952-213-570-4

© Suomen Kuntaliitto

Otavan Kirjapaino Oy

Helsinki 2010

Myynti:

Kuntatalon julkaisumyynti

www.kunnat.net/kirjakauppa

Tilausnumero 3-0795

Kunnallinen työmarkkinalaitos

Toinen linja 14

00530 HELSINKI

puh. 09 7711

faksi 09 701 2239

www.kuntatyonantajat.fi

SISÄLLYS

KUNNALLINEN LÄÄKÄRIEN VIRKAEHTOSOPIMUS 2010–2011

sivu

ALLEKIRJOITUSPÖYTÄKIRJA	7
1 § Sopimuksen voimassaoloaika ja sopimusmuutosten voimaantulo	7
2 § Järjestelyerä samapalkkaisuuden edistämiseksi 1.2.2010	7
3 § Tuloksellisuuden edistäminen ja sitä tukeva paikallinen järjestelyerä 1.9.2010	7
4 § Palkantarkistukset vuonna 2011	9
5 § Työaikamääräysten ja -järjestelyjen uudistaminen	9
6 § Jatkuva neuvottelumenettely	10
7 § Tarkistettujen palkkojen maksaminen.....	10
YLEINEN OSA.....	11
I SOVELTAMISALA.....	11
1 § Soveltamisala	11
2 § Sopimuksen soveltaminen.....	11
3 § Liitteen 1 omalääkärinä toimivien lääkärien erityismääräysten soveltamisedellytykset.....	13
4 § Amanuenssien palvelussuhteen ehdot	15
II PALKKAUS	16
5 § KVTES:n palkkausluvun sovellettavat määräykset.....	16
6 § Kasvatus- tai perheneuvolan lääkärien palkkahinnoittelu.....	19
7 § Omalääkärin varsinainen palkka, päiväpalkka ja tuntipalkka (muun kuin vuosiloman ajalta).....	19
8 § Terveyskeskuksen hammaslääkärin varsinainen palkka palkallisen virkavapaan ajalta.....	19
9 § Eläinlääkärin vuosisidonnaisen osan laskentapalkka, palkka palkallisen virkavapaan, koulutuksen ja lomarahavapaan ajalta sekä lomarahan laskentaperuste.....	20
10 § Vuosilomapalkka ja terveyskeskuksen ja sairaalan lääkärin ja hammaslääkärin lomarahan laskentaperuste.....	20
11 § Henkilökohtaisen lisän vähimmäismäärä.....	21
III TYÖAIKA JA TYÖAIKAKORVAUKSET	23
12 § KVTES:n työaikaluvun sovellettavat määräykset.....	23
13 § Säännöllinen työaika	24
14 § Liitteen 1 omalääkärin tavoitettavuusaika	26
15 § Päivystys	26
16 § Lisä- ja ylityö.....	33

SISÄLLYS

17 §	Korvaus vapaa-aikana työhön kutsutulle	34
18 §	Ylitöiden enimmäismäärän tarkastelujakso.....	35
19 §	Työaika-asiakirjat.....	35
IV LEPOAJAT		36
20 §	Viikoittainen vapaa-aika.....	36
21 §	Aktiivipäivystystä seuraavan työpäivän suunnitteleminen vapaaksi	38
22 §	Vapaa-aikakorvausten suorittaminen	39
23 §	Päivittäinen lepoaika (ruokailutauko).....	41
V MUUT MÄÄRÄYKSET		42
24 §	KVTES:n muut sovellettavat määräykset	42
25 §	Lomarahavapaa.....	42
26 §	Paikallinen sopiminen.....	43
27 §	Sopimuksen voimassaolo.....	44
28 §	Työrauha	44
YLEISEN OSAN SOVELTAMISOHJELIITTEET 1–2		45
TYÖVUOROLUETTELOA KOSKEVA SOVELTAMISOHJE		45
1	Työvuoroluettelon laatiminen.....	45
2	Tasoittumisjärjestelmä.....	46
3	Työvuoroluettelon muuttaminen	46
4	Osa-aikaisen lääkärin/hammaslääkärin työvuoroluettelon suunnittelu ja työaikajakson pituus	46
5	Kuulemis- ja neuvottelumenettely työaikajärjestelymuutoksissa	47
6	Lääkärien ja hammaslääkärien eri tehtäviin varattavista ajoista työvuoroluettelossa	47
LÄÄKÄRISOPIMUKSEN SOVELTAMISPIIRIÄ KOSKEVIEN MÄÄRITELMIEN SOVELTAMISOHJE		51
LIITE 1 TERVEYSKESKUSTEN LÄÄKÄRIT		55
1 §	Palkkahinnoittelu 1.2.2010	55
2 §	Omalääkärin palkan väestöosa	57
3 §	Toimenpidepalkkiot.....	58
4 §	Käyntipalkkiot	60
5 §	Kliinisen lisätöiden ja päivystyksen käyntipalkkiot	63
6 §	Aktiivipäivystyksen korvaukset	64

SISÄLLYS

LIITE 2	TERVEYSKESKUSTEN HAMMASLÄÄKÄRIT	66
	1 § Palkkahinnoittelu 1.2.2010	66
	2 § Toimenpidepalkkiot.....	68
	3 § Käyntipalkkiot	69
	4 § Osa-aikatyötä tekevän kliinisen lisätöön palkkiot.....	71
	5 § Aktiivipäivystyksen korvaukset	71
	6 § Korvaus vapaa-aikana suoritetusta ensiapukäynnistä	72
LIITE 3	SAIRAALALÄÄKÄRIT	73
	I PALKKAUS	73
	1 § Palkkahinnoittelu 1.2.2010	73
	2 § Lääkärintodistus- ja -lausuntopalkkiot.....	74
	II PÄIVYSTYS	77
	3 § Aktiivipäivystyksen korvaukset sekä muun työpaikkapäivystyksen ja vapaamuotoisen päivystyksen aktiivisuuden korvaukset	77
	III SIVUVIRANHALTIJOIDEN PALVELUSSUHTEEN EHDOT	79
	4 § Yliopistollisten sairaaloiden sivuviranhaltijoiden palvelussuhteen ehdot.....	79
LIITE 4	SAIRAALAHAMMASLÄÄKÄRIT	81
	1 § Palkkahinnoittelu 1.2.2010	81
	2 § Säännöllisen työajan ja kliinisen lisätöön toimenpidepalkkiot.....	82
	3 § Kliinisen lisätöön käyntipalkkiot.....	83
	4 § Yleisen osan ja liitteen 3 eräiden määräysten soveltaminen .	83
LIITE 5	KUNNALLISET ELÄINLÄÄKÄRIT	84
	I PALKKAUS	84
	1 § Palkkahinnoittelu 1.2.2010	84
	2 § Kunnallinen eläinlääkäritaksa	89
	II LEPOAJAT	91
	3 § Vapaapäivien vähimmäismäärä.....	91
	III PÄIVYSTYS	94
	4 § Päivystyskorvaukset	94

LÄÄKÄRISOPIMUKSEEN LIITTYVÄT TOIMENPIDELUETTELOT	95
Terveyskeskusten lääkärien toimenpideluettelo	
1.9.2010 lukien	95
Terveyskeskusten hammaslääkäreiden toimenpideluettelo	
1.2.2010 lukien	110
Sairaalahammaslääkäreiden toimenpideluettelo	
1.2.2010 lukien	122
 Kunnallinen eläinlääkäritaksa (KT:n yleiskirje 6/2010)	

KUNNALLISEN LÄÄKÄRIEN VIRKAEHTOSOPIMUKSEN 2010–2011
ALLEKIRJOITUSPÖYTÄKIRJA

1 § Sopimuksen voimassaoloaika ja sopimusmuutosten voimaantulo

Tämä virkaehtosopimus on voimassa 1.2.2010–31.12.2011.

Tähän sopimukseen perustuvat muutokset tulevat voimaan 1.2.2010 lukien, jollei tässä pöytäkirjassa tai sopimuksen liitteissä ole erikseen toisin määrätty.

2 § Järjestelyerä samapalkkaisuuden edistämiseksi 1.2.2010

1 mom. Työmarkkinakeskusjärjestöjen vuonna 2005 allekirjoittamassa Samapalkkaisuusohjelmassa ja hallitusohjelmassa vuosille 2007–2010 asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi sovitaan, että korotetaan niiden koulutettujen naisvaltaisten ryhmien palkkoja, joiden palkka ei vastaa työn vaativuutta.

2 mom. Järjestelyerän suuruus on lääkärisopimuksen sopimusosalalla 0,6 prosenttia lääkärisopimuksen palkkasummasta.

Järjestelyerä on käytetty sopimuksesta tarkemmin ilmeneviin muutoksiin.

Liitteen 1 3 §:ssä määrättyyn terveyskeskusten lääkärien toimenpideluetteloon lisätään 1.9.2010 lukien uusi toimenpide R002. Sopijaosapuolet seuraavat ja arvioivat sopimuskauden aikana em. toimenpiteen toteutumista ja sen toiminnallisia vaikutuksia. Jos sopijaosapuolet eivät pidä sen jatkamista seuraavalle sopimuskaudelle tarkoituksenmukaisena, käytetään siihen varattu korotuserä muuten liitteessä 1.

Liitteissä 3 ja 4 erästä on siirretty paikalliseksi eräksi 0,15 prosenttia käytettäväksi päivystysjärjestelyjen tukemiseen sekä tehtäväkohtaisten palkkojen korottamiseen ja henkilökohtaisiin lisiin ottaen huomioon samapalkkaisuuden edistämisen ja alan palkkakilpailukyvyn ylläpitämisen.

3 § Tuloksellisuuden edistäminen ja sitä tukeva paikallinen järjestelyerä 1.9.2010

1 mom. Sopijaosapuolten kannanotto

Tuloksellisen työyhteisön tunnusmerkkinä on koko henkilöstön osaamisen mahdollisimman hyvä hyödyntäminen kunnan/ kuntayhtymän koko palvelutuotannossa.

Osapuolet pitävät tärkeänä työyhteisöjen tuloksellisuuden edistämistä. Palvelutuotannon tuloksellisuutta edistävät tehtävien ja työkajojen uudistukset mahdollistavat samalla henkilöstön entistä mielekkäämmät työkokonaisuudet ja uralla etenemisen vaativampiin tehtäviin. Uudistuvien toimintojen edellyttämät uudet osaamisvaatimukset on varmistettava jatkuvalla henkilöstön kehittämisellä, ja uudistusten läpivientiä on tuettava palkkauksellisesti.

Osaltaan auttamaan uudistusten läpivientiä työyhteisöissä on laadittu opas ”Tehtävien ja työnjakojen muutokset terveydenhuollon ja työelämän kehityksessä”.

Kustannusvaikuttavuutta edistetään mm. kehittämällä toimintakulttuuria, henkilöstön välistä työnjakoa, palveluprosesseja, palveluinnovaatioita ja tuottavuusmittareita.

2 mom. Tuloksellisuuden paranemiseen perustuva paikallinen järjestelyerä 1.9.2010 lukien

1.9.2010 lukien varataan 0,7 %:n suuruinen tuloksellisuuden parantumiseen perustuva paikallinen järjestelyerä.

Paikallisen erän tavoitteena on parantaa kunnan tai kuntayhtymän taikka sen toimintayksikön palvelutuotannon tuloksellisuutta. Työnantajan on tarjottava mahdollisuus osallistua tuloksellisuushankkeisiin kaikille tämän sopimuksen piirissä oleville.

Erän maksamista varten asetetaan etukäteen tulos- tai toimintayksikölle kunnan tai kuntayhtymän strategisiin tavoitteisiin perustuvat tuloksellisuustavoitteet sekä määritellään niiden saavuttamista kuvaavat mittarit, suoritustasot ja tarkastelujakso. Mittarit voivat olla tunnuslukuja tai esim. jonkin kehittämishankkeen toteuttaminen tuloksellisesti. Arviointi perustuu tuloksellisuuden kokonaisarviointiin.

3 mom. Paikallisen järjestelyerän käyttäminen, laskeminen ja kohdentaminen

Paikallisen erän suuruus lasketaan tuloksellisuustavoitteiden piiriin kuuluvan henkilöstön palkkasummasta mahdollisimman tavanomaiselta kuukaudelta, ja erä käytetään em. henkilöstön tehtäväkohtaisten palkkojen korottamiseen tai henkilökohtaisiin lisiin saavutettujen tavoitteiden edellyttämällä tavalla. Mikäli tavoitteet saavutetaan vain osittain, maksetaan erästä sen piiriin kuuluville vain saavutettuja tavoitteita vastaava osuus, ja loppuosa erästä käytetään tämän virkaehtosopimuksen piiriin kuuluvien viranhaltijoiden henkilökohtaisiin lisiin.

Soveltamisohje

Edellä tarkoitetun paikallisen erän tavoitteena on parantaa kuntien ja kuntayhtymien tuloksellisuutta ja tuottavuutta sekä hillitä menojen kasvua. Kustannussäästöjä voidaan aikaansaada mm. entistä tarkoituksenmukaisemmalla henkilöstörakenteella, töiden organisoinnilla ja johtamisella sekä hyödyntämällä uutta teknologiaa ja yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa. Toimintojen tehostamiseen pyritään myös kunta- ja palvelurakenneuudistuksessa.

Kunnallinen työmarkkinalaitos ja pääsopijajärjestöt antavat tuloksellisuushankkeiden toteuttamisesta tarkemmat ohjeet 15.3.2010 mennessä ottaen huomioon kunta-alan uudistetun tuloksellisuussuosituksen.

4 mom. Paikallisen järjestelyerän täytäntöönpano ja neuvottelumenettely

Asianomainen kunnallinen viranomainen ja pääsopijajärjestöjen edustajat neuvottelevat paikallisen järjestelyerän käyttämisestä. Neuvotteluissa on tarkoituksena antaa henkilöstölle tosiasiallinen vaikutusmahdollisuus ja pyrkiä mahdollisuuksien mukaan yksimielisyyteen kuulemalla tasavertaisesti neuvotteluosapuolia. Osapuolet neuvottelevat järjestelyerän käytöstä tarkoituksiin, jotka on mainittu allekirjoituspöytäkirjan 3 §:ssä työn vaativuuden arviointiin perustuvasta tehtäväkohtaisten palkkojen tarkistamisesta sekä henkilökohtaisiin lisiin käytettävän erän suuruudesta. Neuvotteluista laaditaan pöytäkirja, josta käy ilmi osapuolten näkemykset mahdollisine perusteluineen. Jollei asiasta päästä yksimielisyyteen, kunnan tai kuntayhtymän toimivaltainen viranomainen päättää järjestelyerän käytöstä tehtäväkohtaisten palkkojen korotuksiin ja henkilökohtaisiin lisiin tai vastaaviin korotuksiin.

4 § Palkantarkistukset vuonna 2011

Neuvottelut 1.5.2011 tai sen jälkeen tulevista korotuksista käydään 31.1.2011 mennessä.

5 § Työaikamääräysten ja -järjestelyjen uudistaminen

Sopijaosapuolet ovat yksimielisiä seuraavasta:

Erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon toimintaa ohjaavat enenevässä määrin asiakkaiden tarpeet ja odotukset, joista johtuvat vaatimukset on otettava huomioon organisaation palveluajoissa ja henkilöstön työaikajärjestelyissä.

Työaikajärjestelyjen toteuttamistavoilla on olennainen merkitys organisaation palveluresurssien tehokkaan käytön, henkilöstön yksilöllisten tarpeiden ja työsuojelun kannalta. Työaikajärjestelyt ovat osa palvelutoiminnan organisointia, jossa sovitetaan yhteen tuotantovälineet, teknologia, pääoma, henkilöstöresurssit ja yksilölliset tarpeet. Työnantajan ja viranhaltijoiden välinen vuoropuhelu työaikojen kehittämismahdollisuuksista on osa normaalia yhteistyötä, jonka avulla voidaan löytää uusia toimintatapoja ja ratkaista ongelmia. Osapuolet kannustavat paikallistasoa tarkastelemaan lääkärien työaikajärjestelyjä ja hakemaan malleja, joilla sovitetaan yhteen organisaation palvelutoiminnan sekä henkilöstön tarpeet ja työsuojelliset vaatimukset.

Lääkärien säännöllisten työaikojen alkamis- ja päättymisajankohdat voivat vaihdella ja työaikoja voidaan jaksottaa muutoin palvelutoiminnan vaatimusten mukaisesti. Toiminnan sitä edellyttäessä voidaan mm. ajanvarauspotilaiden vastaanotto toimintaa jatkaa nykyistä käytäntöä pidempään esim. järjestämällä iltapoliklinikka säännöllisenä työaikana. Vastaava järjestely voi koskea etukäteen pitkiksi tiedettyjä leikkauksia ja muitakin lääkäripalveluja. Työaikajärjestelyn muutoksista neuvotellaan lääkärisopimuksessa todetulla tavalla (yleisen osan soveltamisohjeliite 1).

6 § Jatkuva neuvottelumenettely

Sopijaosapuolet noudattavat sopimuskauden aikana jatkuvan neuvottelumenettelyn periaatteita osapuolten esille ottamissa virkaehtosopimusasioissa.

7 § Tarkistettujen palkkojen maksaminen

Tarkistetut palkat, palkkiot ja lisät maksetaan ensimmäisen kerran viimeistään kahden kuukauden kuluessa sekä taannehtivat korotusmäärät viimeistään kolmen kuukauden kuluessa tarkistuksen voimaantulosta. Niissä suurissa kunnissa ja kuntayhtymissä, joissa laskentateknisistä syistä ei palkkioiden ja lisien osalta voida noudattaa edellä mainittuja ajankohtia, maksetaan asianomaiset ensimmäiset tarkistuserät viimeistään kolmen kuukauden kuluessa sekä taannehtivat korotusmäärät viimeistään neljän kuukauden kuluessa voimaantulosta.

Työajan perusteella maksettavat tarkistetut korotukset maksetaan tarkistusten voimaantuloajankohdasta lukien tai sen jälkeen ensiksi alkavan työaikajakson alusta lukien.

Helsingissä 15. helmikuuta 2010

KUNNALLINEN TYÖMARKKINALAITOS

JULKISALAN KOULUTETTUIEN NEUVOTTELUJÄRJESTÖ JUKO RY

YLEINEN OSA

I SOVELTAMISALA

1 § Soveltamisala

Tätä virkaehtosopimusta (jäljempänä LS) sovelletaan kunnan tai kuntayhtymän palveluksessa terveyden- ja sosiaalihuollossa toimiviin lääkäreihin ja hammaslääkäreihin sekä eläinlääkintä-, ympäristöterveydenhuollossa ja ympäristönsuojelussa toimiviin eläinlääkäreihin, ellei tässä tai muussa virka- tai työehtosopimuksessa ole toisin määrätty.

Soveltamisohje

Tässä virkaehtosopimuksessa ja sen liitteissä käytettyä terminologiaa (esim. laillistettu lääkäri, yleislääkärin oikeuden omaava lääkäri) on selostettu tarkemmin yleisen osan soveltamisohjeliitteessä 2.

2 § Sopimuksen soveltaminen

1 mom. Palvelussuhteen ehtojen määräytyminen

Sopimuksen piiriin kuuluvien palvelussuhteen ehdot määräytyvät tämän sopimuksen ja sen liitteiden 1–5 määräysten sekä kulloinkin voimassa olevan kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen (jäljempänä KVTES) viranhaltijoita koskevien määräysten mukaan siten kuin jäljempänä on tarkemmin määrätty.

2 mom. KVTES:n määräysten soveltaminen

KVTES:n ja tämän sopimuksen sekä sen liitteiden määräyksiä sovelletaan siten, että tässä sopimuksessa tai sen liitteessä oleva erityismääräys syrjäyttää KVTES:n vastaavan yleisen määräyksen.

Soveltamisohje

Tarkasteltaessa esim. KVTES:n palkkausluvun määräysten suhdetta liitteiden erityismääräyksiin ei tämän sopimuksen piirissä oleville voida myöntää palkankorotusta tai tehdä palkkauksen alennusta samalla perusteella sekä tämän sopimuksen yleisessä osassa tai liitteessä olevan erityismääräyksen että KVTES:n palkkausluvun yleismääräyksen perusteella, vaan erityismääräys syrjäyttää ao. yleismääräyksen.

3 mom. Sopimuksen liitteet ja niiden soveltamisalat

Liite nro	Soveltamispiiri	Määräykset
1 Terveyskeskuksen lääkärit	<p>Terveyskeskuksessa</p> <p>a) perinteisessä perusterveydenhuollon järjestelmässä työskentelevät lääkärit ja</p> <p>b) omalääkärinä toimivat.</p> <p><u>Soveltamisohje</u></p> <p>Ks. jäljempänä 3 § omalääkäreitä koskevien määräysten soveltamisedellytyksistä</p>	<p>Palkkahinnoittelut</p> <p>Väestöosa *</p> <p>Säännöllisen työajan/omalääkärin päiväajan toimenpidepalkkiot</p> <p>Kliinisen lisätyön palkkiot **</p> <p>Aktiivipäivystyksen korvaukset</p> <p>Vastaanotto toiminnan käyntipalkkiot *</p> <p>Liite sisältää erillisen toimenpideluettelon.</p> <p>* omalääkärit</p> <p>** muut kuin omalääkärit</p>
2 Terveyskeskuksen hammaslääkärit	<p>Terveyskeskuksessa työskentelevät hammaslääkärit.</p>	<p>Palkkahinnoittelu</p> <p>Säännöllisen työajan toimenpidepalkkiot</p> <p>Kliinisen lisätyön palkkiot</p> <p>Aktiivipäivystyksen korvaukset</p> <p>Liite sisältää erillisen toimenpideluettelon.</p>
3 Sairaala-lääkärit	<p>Erikoissairaanhoidossa sekä terveyskeskuksen ylläpitämässä erikoissairaanhoidossa toimivat lääkärit.</p> <p><u>Soveltamisohje</u></p> <p>Liitettä sovelletaan sairaanhoitopiireissä, erityishuoltopiireissä ja kansanterveyslain voimaanpanolain 4 §:n nojalla terveyskeskuksen toiminnassa käytettäväksi siirrettyissä erikoislääkärijohtoisissa sairaaloissa (ks. Kunnallisen sopimusvaltuuskunnan yleiskirjeet C 4/1981 ja C 18/1981) työskenteleviin. Liitettä sovelletaan viimeksi mainittuja sairaaloita vastaavassa laajuudessa myös erikoislääkärijohtoisissa Piesämäen ja Raahen aluesairaaloissa, Jokilaakson ja Honkaharjun sairaaloissa sekä sairaala Lapponiassa työskenteleviin.</p>	<p>Palkkahinnoittelu</p> <p>Lääkärintodistus- ja lausuntopalkkiot</p> <p>Aktiivipäivystyksen korvaukset ja muun päivystyksen aktiivityön korvaukset</p> <p>Yliopistollisen sairaalan sivuviranhaltijat</p>

Liite nro	Soveltamispiiri	Määräykset
4 Sairaala- hammas- lääkärit	Erikoissairaanhoidossa työskentelevät rajoittamattoman laillistuksen omaavat hammaslääkärit.	Palkkahinnoittelu Säännöllisen työajan toimenpidepalkkiot Kliinisen lisätyön palkkiot Liitettä 3 vastaavat muut määräykset Liite sisältää erillisen toimenpideluettelon.
5 Kunnalliset eläinlääkärit	Kunnan tai kuntayhtymän palveluksessa työskentelevät laillistetut eläinlääkärit. Liitteen 2 §:n ja 4 §:n määräyksiä sovelletaan myös määräaikaisina eläinlääkäreinä toimiviin laillistamattomiin eläinlääkäreihin.	Palkkahinnoittelu Kunnallinen eläinlääkäritaksa Vapaapäiväjärjestelyt Päivystyskorvaukset Liite sisältää erillisen Kunnallisen eläinlääkäritaksan.

3 § Liitteen 1 omalääkärinä toimivien lääkärien erityismääräysten soveltamisedellytykset

Soveltamisala

Liitteessä 1 määrättyjä omalääkäreitä koskevia erityismääräyksiä sovelletaan väestövastuuseen perusterveydenhuoltoon osallistuvien, yleislääkärin oikeuden/erikoislääkärin oikeuden omaavien laillistettujen lääkärien palvelussuhteen ehtoihin, mikäli jäljempänä kohdissa 1–3 sanotut seuraavat edellytykset täyttyvät:

Liitteen omalääkäreitä koskevia määräyksiä voidaan soveltaa myös laillistettuihin lääkäreihin, joilla ei ole yleislääkärin oikeutta.

- 1 Lääkärille on määrätty henkilökohtainen vastuuväestö, jonka perusterveydenhuollon palveluista hän kunnallisen viranomaisen määrämällä tavalla vastaa. Ennen kuin päätetään lääkärikohtaisista vastuuväestöistä tai niitä koskevista merkittävistä muutoksista, neuvotellaan asiasta asianomaisten lääkärien kanssa.
- 2 Lääkärin henkilökohtaisesta vastuuväestöstä on selvitettävissä perusvastuuväestö, jolla tarkoitetaan niitä lääkärin vastuuväestöön kuuluvia potilaita, jotka käyvät terveyskeskuksen lääkärin vastaanotolla vähintään kolme kertaa kalenterivuodessa.

- 3 Lääkärille määrätyn veloitteen mukaan vastuuväestöön kuuluva henkilö pääsee hänelle osoitetun väestövastuulääkärin hoitoon, so. saa yhteyden lääkäriin ja tämän ohjeet hoidon asianmukaisesta järjestämisestä, pääsääntöisesti lääkärin seuraavana työpäivänä, kuitenkin viimeistään kolmen päivän kuluessa siitä, kun hän lääkärin tavoittamiseksi otti yhteyttä terveyskeskukseen.

Huomautus

Kiireellistä apua tarvitsevan potilaan tulee saada asianmukainen hoito välittömästi.

Soveltamisohje

1 Omalääkärijärjestelmä

Omalääkärijärjestelmän järjestämisestä ja toteuttamisesta, seuraamisesta ja arvioinnista sekä lääkärikohtaisten vastuuväestöjen muodostamisesta ja muuttamisesta on tarkempia ohjeita sopijaosapuolten yhteisesti laatimassa omalääkärioppaassa (Opas omalääkärijärjestelmän kehittämiseen, 2. painos, Kunnallinen työmarkkinalaitos, 2009. Oppaan päivitetty 2. painos on julkaistu vain verkkojulkaisuna ja on löydettävissä Kunnallisen työmarkkinalaitoksen internetsivuilta www.kuntatyonantajat.fi → Julkaisut)

Omalääkäreitä koskevia virkaehtosopimusmääräyksiä sovelletaan kunnan kaikkiin yleislääkärin oikeuden/erikoislääkärin oikeuden omaaviin terveyskeskuksen lääkäreihin, mikäli edellä sanotut edellytykset täyttyvät. Liitteen soveltamisen kannalta ei ole merkitystä lääkärin virkanimikkeellä.

Lailistettujen lääkärien, joilla ei ole yleislääkärin oikeutta, palvelussuhteen ehdot voidaan määritellä paikallisesti joko omalääkäreinä toimivien lääkärien erityismääräyksiensä mukaisesti tai muiden kuin omalääkäreinä toimivien lääkärien määräysten mukaisesti. Kumpia määräyksiä sovelletaan, riippuu lääkärin palvelussuhteen pituudesta ja tavasta osallistua väestövastuuseen toimintaan. Lääketieteen opiskelijoiden palvelussuhteen ehdot määräytyvät muiden kuin omalääkäreinä toimivien lääkärien määräysten mukaisesti, ellei paikallisesti toisin sovita.

2 Palkkauksen osat omalääkärijärjestelmässä

Omalääkärien palkkaus muodostuu jäljempänä 7 §:ssä todetusta varsinaisesta palkasta (tehtäväkohtainen palkka, väestöosa, henkilökohtainen lisä ja mahdollinen määrävuosilisä) sekä suoriteperusteisista korvauksista, joita ovat käynti- ja

toimenpidepalkkiot. Lisäksi ovat käytettävissä yleiset yksilön tai ryhmän palkitsemista koskevat lisät. Päivystyskorvaukset määräytyvät samalla lailla kuin muillakin terveyskeskuksen lääkäreillä. Palkkauksesta, ks. omalääkäriopas.

3 Vastuuväestön koko ja muun työn määrä

Jokaisen omalääkärin vastuuväestön koko määritellään tapauskohtaisesti arvioimalla mahdollisimman objektiivisesti vastuuväestön työllistävä vaikutus ja muuhun työhön keskimäärin kuluva aika. Esim. lähtökohtana voidaan pitää 2000 henkilön rakenteeltaan monipuolista vastuuväestöä ja keskimäärin yhden viikkotyöpäivän työpanosta vastaavaa muun työn määrää.

4 Osittaisen virkavapaan vaikutus omalääkäreitä koskevien erityismääräysten soveltamiseen

Väestövastuisen toiminnan luonne huomioon ottaen omalääkäreitä koskevia erityismääräyksiä on tarkoitettu sovellettavaksi pääasiassa täyttä työaika tekeviin lääkäreihin (vertailukohtana muut kuin omalääkäreinä toimivat lääkärit), mutta sitä voidaan soveltaa myös osa-aikaisesti työskenteleviin (esim. osittainen hoitovapaa). Vaikka omalääkärille ei voida myöntää virkavapaata osasta työaika (työaika ei määrätty sopimuksessa), hänet voidaan vapauttaa joistakin virkatehtävistä/osasta virkatehtäviä työaika tarkemmin määrittelemättä. Omalääkärin palkkaus määrätään tällöin harkinnalla suhteutettuna jäljelle jääviin tehtäviin ja työmäärään. Jos osajärjestely toteutetaan esim. puolittamalla vastuuväestö, maksetaan tehtäväkohtaisesta palkasta 50 % ja väestöosa määräytyy uuden pienemmän vastuuväestön perusteella. Palkan tarkempi määrittelytapa riippuu kuitenkin aina osajärjestelyn kulloisistakin toteuttamistavoista. Jos lääkärille ei määrätä henkilökohtaista vastuuväestöä olleenkaan, palkkaus määräytyy muiden kuin omalääkärinä toimivia lääkäreitä koskevien määräysten mukaan.

4 § Amanuenssien palvelussuhteen ehdot

Lääkäriskoulutukseen vaadittavaa sairaalapalvelua suorittavan täyttä työaika tekevän työ- tai virkasuhteisen amanuenssin eli lääkäriharjoittelijan palkka on KVTES:n palkkausluvun 3 §:ssä määrätty euromäärä. Muiltakin osin hänen palvelussuhteensa ehdot määräytyvät KVTES:n määräysten mukaan, jolloin työajajärjestelmä voi olla KVTES:n työaikaluvun 7 tai 9 §:n mukainen.

II PALKKAUS

5 § KVTES:n palkkausluvun sovellettavat määräykset

Tämän sopimuksen lisäksi sovelletaan KVTES:n palkkausluvun (II luku) ja siihen sisältyvien liitteiden seuraavia määräyksiä:

KVTES pykälä	KVTES asia	Poikkeukset KVTES:n soveltamisesta
1 §	Viranhaltijan oikeus palkkaan	
2 §	Palkkausjärjestelmä	
4 §:n 1 ja 3 mom.	Palkkahinnoittelu (peruspalkka ja peruspalkan alentaminen puuttuvan koulutuksen vuoksi)	Sopimuksen piiriin kuuluvien tehtäväkohtaiset peruspalkat (palkkahinnoittelu) on määrätty tämän sopimuksen liitteissä 1–5 ja yleisen osan 6 §:ssä.
5 §	Tehtäväkohtaisen palkan määrittely	Ks. alla oleva soveltamisohje. Sopimuksen palkkahinnoitteluissa on täydentäviä lisäohjeita tehtäväkohtaisen palkan määrittelystä.
6 §	Henkilökohtainen lisä (sisältää 4 momentissa pöytäkirjamerkintänä määrävuosilisän säilymisen)	Ks. henkilökohtaisen lisän vähimmäismäärää koskeva määräys yleisen osan 11 § ja soveltamisohjeet. Ks. eläinlääkärien henkilökohtaisen lisän vuosisidonnaisen osan laskentapalkka eräissä tapauksissa tämän sopimuksen yleisen osan 9 §:n 1 mom. Eläinlääkäriin mahdollinen määrävuosilisa määräytyy 15.1.2000 voimassa olleen sopimuksen mukaan.
7 § ja Liite 9	Tulospalkkio Tulospalkkiota koskeva ohje	
8 §	Kannustuslisä	
9 §	Kielilisiä	
10 §	Syrjäseutulisiä	
11 §	Kokouspalkkio	
12 §	Luentopalkkio	

KVTES pykälä	KVTES asia	Poikkeukset KVTES:n soveltamisesta
13 §:n 1–2 mom.	Osa-aikaisen palkka	Ei sovelleta omalääkäreihin eikä eläinlääkäreihin, joiden säännöllistä työaikaa ei ole sopimuksessa määrätty, ks. yleisen osan 3 §:n soveltamisohje 4 ja 14 §.
13 §:n 3 mom.	Sivuviroissa entisten palkkausperusteiden noudattaminen	Erikoissairaanhoidon lain 28 §:ssä tarkoitettujen yliopistollisten sairaaloiden sivuviranhaltijoiden palvelussuhteen ehdot määräytyvät liitteen 3 4 §:n mukaan vastaavasti kuin päävirikaisen sairaalalääkärin tai -hammaslääkärin.
14 §	Työnantajan edustajan palkka	
15 §	Kokonaispalkkainen projektityöntekijä/viranhaltija	
16 §	Varsinainen palkka	<p>Omalääkärien varsinainen palkka (muun kuin vuosiloman ajalta), ks. yleisen osan 7 §.</p> <p>Terveyskeskuksen hammaslääkärien varsinainen palkka palkallisen virkavapaan ajalta, ks. yleisen osan 8 §.</p> <p>Eläinlääkärin vuosisidonnaisen osan laskentapalkka, palkka palkallisen virkavapaan, koulutuksen ja lomarahavapaan ajalta sekä lomarahahan laskentaperuste, ks. yleisen osan 9 §.</p> <p>Sopimuksen piiriin kuuluvan vuosilomapalkka ja terveyskeskuksen ja sairaalan lääkärin ja hammaslääkärin lomarahahan laskentaperuste, ks. yleisen osan 10 §.</p>
17 §	Palkanmaksu	
18 §	Palkan laskeminen kalenterikuukautta lyhyemmältä ajalta	Omalääkäreillä ja eläinlääkäreillä, joiden säännöllistä työaikaa ei ole sopimuksessa määrätty, osakuukauden palkka määräytyy päiväpalkkana, ks. yleisen osan 7 §:n 2 mom:n soveltamisohje ja liitteen 5 1 §:n soveltamisohjeen kohta 5.1.
19 §	Työnantajan saatavan kuittausoikeus	
20 §	Palkka virantoimituksesta pidättämisen ajalta	

Soveltamisohje

Tehtäväkohtaisen palkan määräytyminen

Lääkärisopimuksen piiriin kuuluvan viranhaltijan tehtäväkohtaisen palkan määräytymisperusteena on ensisijaisesti tehtävien vaativuus. Yleiset vaativuustekijät ilmenevät KVTES:n palkkausluvun 5 §:n 1 momentin soveltamisohjeesta. Soveltamisohjeessa on kerrottu esimerkiksi koulutuksen, lisätehtävien ja vastuun sekä esimiesaseman vaikutuksesta tehtävien vaativuuteen. Palkkahinnoittelun soveltamisesta ja tehtäväkohtaisen palkan määrittelystä, ks. myös KVTES:n palkkausluvun 4 ja 5 § soveltamisohjeineen.

Viranhaltijan tehtäväkuvaus tulee tarkistaa muuttuneiden tehtävien mukaiseksi ja arvioida työn vaativuus uudelleen tehtävämuutosten yhteydessä. Ks. KVTES:n palkkausluvun 5 §:n 1 momentin soveltamisohjeen kohta 4. Olennaisista tehtävämuutoksista ja niiden mahdollisista vaikutuksista viranhaltijan palkkaan neuvotellaan ao. viranhaltijan kanssa.

Palkkahinnoittelun ulkopuolisten ja esimiesasemassa olevien palkkauksen määrittämisestä, ks. erityisesti KVTES:n palkkausluvun 5 §:n 1 momentin soveltamisohjeen kohdat 5.3 ja 6.

Tulospalkkio

Esim. omalääkärien tulospalkkion maksuperuste voi olla lääkäriryhmän toteuttaman väestövastuullisen perusterveydenhuollon ja tarkoituksenmukaisen hoidon porrastuksen tavanomaista tuloksekkaammaksi kehittäminen. Tulospalkkion suuruus voi ryhmän jäsenten kesken vaihdella riippuen ryhmän jäsenen työpanoksesta. Tulospalkkion myöntäminen harkitaan vuosittain. Lääkäriryhmän saavuttamia tuloksia tulee arvioida kokonaisuutena. Tuloksellisuus voi ilmetä mm. siten, että väestövastuullinen toiminta kattaa laajassa mitassa myös alueen avosairaanhoidon palvelutarpeen (terveyskeskuksen tarjoamat palvelut kysynnän kanssa tasapainossa), palvelujen saatavuus kokonaisuudessaan on erinomainen ja odotusajat vähäiset, päivystyspotilaiden määrä on olennaisesti alentunut siitä, mitä se oli ennen väestövastuullisen toiminnan aloittamista, ja hoitokustannukset ovat hallitut.

6 § Kasvatus- tai perheneuvolan lääkärien palkkahinnoittelu

Lääkäriltä edellytetään tehtävään soveltuvaa erikoislääkärin oikeutta, peruspalkka

LOKASVNL	4 006,93 €
----------	------------

7 § Omalääkärin varsinainen palkka, päiväpalkka ja tuntipalkka (muun kuin vuosiloman ajalta)

1 mom. Varsinainen palkka

Omalääkärin varsinainen palkka on omalääkärille liitteen 1 perusteella määrätty tehtäväkohtainen palkka ja väestöosa sekä henkilökohtainen lisä ja KVTES:n palkkausluvun 6 §:n 4 momentin pöytäkirjamerkinnässä tarkoitettu mahdollinen määrävuosilisä.

2 mom. Päiväpalkka

Päiväpalkka saadaan jakamalla lääkärin varsinainen palkka kalenterikuukauden kalenteripäivien lukumäärällä.

Soveltamisohje

Määräys tulee sovellettavaksi silloin, kun palkka maksetaan vain kalenterikuukauden osalta esimerkiksi sen vuoksi, että virkasuhde alkaa tai päättyy kesken kuukautta taikka lääkäri on palkattomalla virkavapaalla osan kuukautta.

Koska sopimuksessa ei ole määrätty lääkärin säännöllistä työaika, sijaisen palkkaus määrätään vajaalta kalenterikuukaudelta aina päiväpalkkana eikä tuntipalkkana riippumatta sijaisen palvelussuhteen pituudesta.

3 mom. Tuntipalkka

Omalääkärin tuntipalkka saadaan jakamalla varsinainen palkka luvulla 160.

8 § Terveyskeskuksen hammaslääkärin varsinainen palkka palkallisen virkavapaan ajalta

Terveyskeskuksen laillistetun hammaslääkärin palkallisen virkavapaan ajalta maksettavaa varsinaista palkkaa korotetaan sillä prosenttiluvulla, joka saadaan laskemalla, kuinka monta prosenttia on puolet (½) edellisenä lomanmääräytymisvuonna säännölliseltä työajalta maksetuista toimenpidepalkkioista samalta ajalta maksetusta varsinaisesta palkasta.

9 § Eläinlääkärin vuosisidonnaisen osan laskentapalkka, palkka palkallisen virkavapaan, koulutuksen ja lomarahavapaan ajalta sekä lomarahan laskentaperuste

- 1 mom. Mikäli laillistetun eläinlääkärin tehtäväkohtainen palkka on pienempi kuin liitteen 5 1 §:n 1 kohdan mukainen kokopäivätoimisena hygieenikkona toimivan laillistetun eläinlääkärin peruspalkka alennettuna 15 %:lla, lasketaan henkilökohtaisen lisän vuosisidonnaiset osat em. tavalla alennetusta hygieenikon peruspalkasta.
- 2 mom. Mikäli laillistetun eläinlääkärin tehtäväkohtainen palkka on pienempi kuin liitteen 5 1 §:n 1 kohdan mukainen kokopäivätoimisena hygieenikkona toimivan laillistetun eläinlääkärin peruspalkka alennettuna 15 %:lla, hänelle maksetaan palkallisen virkavapaan, työnantajan määräämän tai hyväksymän koulutuksen sekä lomarahavapaan ajalta em. tavalla alennettu hygieenikon peruspalkka ja tästä lasketut mahdolliset henkilökohtaisen lisän vuosisidonnaiset osat. Myös lomaraha lasketaan tämän määräyksen mukaisesta palkasta.
- 3 mom. Määräystä ei sovelleta eläinlääketieteen opiskelijoihin.

Soveltamisohje

Jos eläinlääkärin oma varsinainen palkka (ks. määritelmä KVTES II luvun 16 §) on suurempi kuin mikä maksettava palkka olisi 9 §:n 1 tai 2 momentin tai 10 §:n 3 momentin perusteella, maksetaan ao. ajoilta kuitenkin eläinlääkärin oma varsinainen palkka.

Työnantajan hyväksymänä pidetään koulutustilaisuutta silloin, kun eläinlääkäri on anomuksesta saanut palkallista virkavapaata koulutusta varten.

Reservin kertausharjoitusten ajalta saatu reserviläispalkka vähennetään em. palkasta KVTES:n virkavapaaluvun 11 §:n 1 momentin mukaan.

10 § Vuosilomapalkka ja terveyskeskuksen ja sairaalan lääkärin ja hammaslääkärin lomarahan laskentaperuste

- 1 mom. Terveyskeskuksen ja sairaalan lääkärin ja hammaslääkärin vuosiloman ajalta maksettavaa varsinaista palkkaa korotetaan sillä prosenttiluvulla, joka saadaan laskemalla, kuinka monta prosenttia on edellisenä lomanmääräytymisvuonna säännölliseltä työajalta maksetut tämän sopimuksen mukaiset toimenpide- ja käyntipalkkiot sekä todistus- ja lausuntopalkkiot samalta ajalta maksetusta varsinaisesta palkasta. Myös lomakorvaus lasketaan tämän määräyksen mukaisesta palkasta.

Palvelussuhteen päättyessä maksettava lomakorvaus lasketaan käyttäen sen lomanmääräytymisvuoden aikana maksettuja palkki-
oita ja varsinaista palkkaa, jona palvelussuhde päättyy.

- 2 mom. Terveyskeskuksen ja sairaalan lääkärin ja hammaslääkärin lomara-
ha lasketaan 1 momentin mukaisesta palkasta.
- 3 mom. Mikäli laillistetun eläinlääkärin tehtäväkohtainen palkka on pienempi
kuin liitteen 5 1 §:n 1 kohdan mukainen kokopäivätoimisena hygi-
eenikkona toimivan laillistetun eläinlääkärin peruspalkka, hänelle
maksetaan vuosiloman ajalta em. hygieenikon peruspalkka ja tästä
lasketut mahdolliset henkilökohtaisen lisän vuosisidonnaiset osat.
Myös lomakorvaus lasketaan em. palkasta.

Eläinlääketieteen opiskelijalle maksetaan vuosiloman ajalta em. ko-
kopäivätoimisena hygieenikkona toimivan laillistetun eläinlääkärin
peruspalkka alennettuna 15 %:lla ja tästä lasketut mahdolliset hen-
kilökohtaisen lisän vuosisidonnaiset osat. Myös lomakorvaus laske-
taan em. palkasta.

11 § Henkilökohtaisen lisän vähimmäismäärä

KVTES:n palkkausluvun 6 §:n 1 momentissa tarkoitettuja harkin-
nanvaraisia henkilökohtaisia lisiä tulee olla kunnassa/kunta-
yhtymässä käytössä vuositasolla tarkasteltuna

- 1 terveyskeskuksen lääkäreillä ja hammaslääkäreillä vähintään
3,5 % ja
- 2 sairaalalääkäreillä ja sairaalahammaslääkäreillä vähintään
1,5 %

laskettuna tehtäväkohtaisten palkkojen vuotuisesta yhteismäärästä,
jolloin tehtäväkohtaisen palkan yhteismäärään otetaan tässä tapa-
uksessa mukaan myös omalääkärien väestöosat.

Soveltamisohje

Em. palkkojen yhteismäärä voidaan laskea esim. edellisen
vuoden toteutuneen tilinpäätöksen perusteella. Rahamäärä
lasketaan ja sen täyttymistä tarkastellaan vuosittain kerran
vuodessa.

Henkilökohtaisen lisän myöntämisestä, ks. KVTES:n palkka-
usluvun 6 § ja sen soveltamisohjeet. Lisän myöntämisestä ja
työsuorituksen arvioinnista, ks. Kuntatyönantajan 2/2004 palk-
kausopas.

Esimerkkejä

Esim. johtotehtävissä toimivalla oleva hallinnon- tai muu erityispätevyys, jota sinänsä ei tehtävässä edellytetä eikä vaikuta tehtävien vaativuuteen, voi merkittävästi parantaa henkilön onnistumista johtamistyössään ja muodostua näin henkilökohtaisen lisän myöntämisen perusteeksi.

Esim. viranhaltijan toimiminen perus- ja jatkokoulutuksessa olevien tutorina voi lisätä viranhaltijan työn vaativuutta muihin samaan palkkaryhmään kuuluviin verrattuna ja otetaan siis huomioon tehtäväkohtaisessa peruspalkassa. Mutta erityinen onnistuminen tutortehtävässä taas voidaan asettaa henkilökohtaisen lisän yhdeksi myöntämisperusteeksi. Toisaalta jo tutorina toimiminen voi edellyttää oman varsinaisen asiantuntija-tehtävän erityisen hyvää ammatinhallintaa ja lisäksi pedagogista tieto-taitoa ja joustavuutta, jotka ovat tyypillisiä henkilökohtaisen lisän myöntämisperusteita.

III TYÖAIKA JA TYÖAIKAKORVAUKSET

12 § KVTES:n työaikaluvun sovellettavat määräykset

Tämän sopimuksen lisäksi sovelletaan KVTES:n työaikaluvun (III luku) seuraavia määräyksiä:

KVTES pykälä	KVTES asia	Poikkeukset KVTES:n soveltamisesta
1 §	Työajan tehokkaan käytön periaate	
3 §	Työaikamääräyksistä poikkeaminen	
4 §:n 2 mom.	Eräitä erityistilanteita	
13 §	Vuorokauden ym. alkaminen	
19 § ja 20 §:n 1 ja 2 mom.	Epämukavan työajan korvaukset	Yötyökorvaus on KVTES:n 20 §:n 2 mom:n määräyksestä poiketen 30–40 %. Ks. sairaalalääkäreille päivystysaikana maksettavista yötyökorvauksista liitteen 3 3 §:n 3 mom. KVTES:ssa määrättyjä korvauksia ei suoriteta päivystykseen määrätulle eikä liitteessä tarkoitettua kliinistä lisätyötä tekeväälle, ks. erikseen määräykset liitteissä.
21 ja 22 §	Työaikakorvausten yleiset suorittamisedellytykset ja rajoitukset	
23 §	Johtavassa tai itsenäisessä asemassa olevien työaikakorvaukset	Johtavassa tai itsenäisessä asemassa olevalle suoritetaan päivystyksestä ja kliinisestä lisätyöstä liitteissä määrätty korvaukset, ks. jäljempänä 15–16 §.
25 §:n 1 ja 3–5 mom.	Tuntipalkan laskeminen sekä raha- ja vapaa-aikakorvausten suorittamisajankohta	Ks. vapaa-aikakorvausten työaikakorvausten suorittamisajankohtaa koskevat poikkeusmääräykset yleisen osan 21 § ja 22 § sekä omalääkärien tuntipalkan jaka- ja yleisen osan 7 §:n 3 mom.
29 §	Työajan tasoittumisjärjestelmä	Ks. lisäksi työaika-asiakirjoja koskeva 19 §:n määräys jäljempänä.

13 § Säännöllinen työaika

1 mom. Määräyksen soveltamisrajoitus

Tämän pykälän määräystä ei sovelleta omalääkäreihin eikä muihin eläinlääkäreihin kuin kokopäivätoimisiin hygieenikkoihin.

2 mom. Säännöllinen työaika

Sopimuksen piiriin kuuluvien säännöllinen työaika on 37 tuntia, sairaalalääkäreillä ja -hammaslääkäreillä kuitenkin 38 tuntia 15 minuuttia tuntia viikossa tai keskimäärin em. tuntimäärä viikossa työaikajaksossa, jonka aikana säännöllinen työaika ennalta laaditun työvuoroluettelon mukaan tasoittuu em. viikkotuntimäärään. Tasoitusjakson enimmäispituus on vuosi.

3 mom. Arkipyhän sisältävän työviikon tai työaikajakson säännöllinen työaika

Pitkäperjantain, toisen pääsiäispäivän, helatorstain ja juhannusaaton sisältävillä sekä niillä viikoilla tai työaikajaksolla, joilla uuden vuodenpäivä, loppiainen, vapunpäivä, itsenäisyyspäivä, jouluaatto, joulupäivä tai tapaninpäivä sattuu muuksi päiväksi kuin lauantaiksi tai sunnuntaiksi, työviikon tai työaikajakson säännöllinen työaika on 7 tuntia 24 minuuttia, sairaalalääkäreillä ja -hammaslääkäreillä kuitenkin 7 tuntia 39 minuuttia lyhyempi tai, mikäli samalle työaikajaksolle sattuu kaksi tai useampi edellä mainituista arkipyhistä, kutakin yllämainittua arkipyhää kohden em. tuntimäärää lyhyempi.

Osa-aikatyöaikaa lyhennetään tällaisella työviikolla/työaikajaksolla kutakin työaikaa lyhentävää arkipyhää kohti vastaavalla osuudella em. 7 tunnista 24 minuutista tai 7 tunnista 39 minuutista kuin viranhaltijan osa-aikatyöaika on 2 momentin mukaisesta työajasta.

Tätä momenttia ei sovelleta, jos palvelussuhde ei kestä yhtään täyttä 2 momentissa tarkoitettua työviikkoa/työaikajaksota.

4 mom. Terveyskeskuksen ja sairaalan lääkärien ja hammaslääkäreiden säännöllinen työaika keskeytyneellä työviikolla/työaikajaksolla

Mikäli lääkärin tai hammaslääkärin työviikko tai työaikajakso keskeytyy virkasuhteen alkamisen tai päättymisen, vuosiloman, virkavapaan, kursseihin osallistumisen (virkavapaa tai virkamatkamääräys) tai päivystysvapaan johdosta, määräytyy säännöllinen työaika seuraavasti.

- 1 Kun keskeytys ei ole ollut tiedossa työvuoroluetteloa laadittaessa, lyhenee säännöllinen työaika sillä tuntimäärällä, mikä oli merkitty työvuoroluetteloon keskeytyspäivien ajaksi.

- 2 Kun keskeytys on ollut tiedossa työvuoroluettelo laadittaessa, lyhenee säännöllinen työaika viikon ensimmäiseltä keskeytyspäivältä 7 tuntia, sairaalalääkäreillä ja -hammaslääkäreillä kuitenkin 7 tuntia 15 minuuttia ja seuraavilta keskeytyspäiviltä 7 tuntia 30 minuuttia, sairaalalääkäreillä ja -hammaslääkäreillä kuitenkin 7 tuntia 45 minuuttia edellyttäen, että keskeytyspäivä olisi muutoin ollut viikossa työpäivä.

Esimerkki

Terveyskeskuksen lääkärin/hammaslääkärin työvuoroluettelo laaditaan kolmen viikon työaikajaksoksi, jonka ensimmäiseen viikkoon sisältyy pitkäperjantai. Hän on vuosilomalla/virkavapaalla koko ensimmäisen viikon ja päivystysvapaalla toisen pääsiäispäivän sisältävällä viikolla tiistain ja keskiviikon. Kolmen viikon säännöllinen työaika on 111 tuntia -37 tuntia (vuosilomaviikko) -7 tuntia 24 minuuttia (toinen pääsiäispäivä) -14 t 30 min (7 t + 7 t 30 min, päivystysvapaapäivät, jotka muutoin olisivat olleet työpäiviä)= 52 t 6 min.

Soveltamisohje

Osa-aikaisen työaika keskeytyneellä työviikolla/työaikajaksolla

Osa-aikaisella ei ole osa-aikatyöaikaan suhteutettuja keskeytyneen työviikon/työaikajakson määräyksiä, vaan häneen sovelletaan täyttä työaika tekevien määräyksiä sellaisenaan siten, että osa-aikaisen työaika voi keskeytyneellä jaksolla olla enintään sama kuin hänen osa-aikatyöaikansa ja enintään sama kuin täyttä työaika tekevän työaika em. keskeytyneen jakson määräysten mukaan. Yhdenmukaisen kohtelun ja käytäntöjen takia on kuitenkin suositeltavaa soveltaa osa-aikaisiin vastaavan kaltaista menettelyä kuin täyttä työaika tekevillä suhteutettuna osa-aikaisen omaan työaikaan. Ks. lisäksi osa-aikaisen työvuoroluettelon suunnittelusta yleisen osan soveltamisohjeliitteen 1 kohta 4.

Esimerkki

- Osa-aikainen (työaika 90 t/3 vk) on kolmen viikon työaikajaksossa yhden viikon virkavapaalla. Jakson työaika alennetaan käytännössä virkavapaata vastaavasti eli 60 tuntiin.

- Osa-aikainen on vuosilomalla osan viikkoa. Jakson työaikaa alennetaan yleensä suunnilleen vuosiloma-aikaa vastaavasti. Jos osa-aikatyötä tekevä työskentelee esimerkiksi vain 2–3 päivänä viikossa, pyritään vuosiloma antamaan mahdollisuuksien mukaan täysinä viikkoina.
- Osa-aikainen sairastuu yllättäen. Jakson työaika alenee sairastumispäiville merkittyjä tunteja vastaavasti.

14 § Liitteen 1 omalääkärin tavoitettavuusaika

Omalääkärin tulee olla hänelle määrätyn vastuuväestön tavoitettavissa päivittäin lukuun ottamatta lauantai- ja sunnuntaipäiviä sekä tämän sopimuksen yleisen osan 13 §:n 3 momentissa mainittuja arkipäiviä ja aattopäiviä.

Soveltamisohje

Ks. mm. tavoitettavuudesta ja työsuunnitelman tekemisestä yleisen osan soveltamisohjeliitteen 1 kohta 6.2.

15 § Päivystys

1 mom. Päivystyksen määritelmä

Päivystyksellä tarkoitetaan työnantajan määräykseen perustuvaa lääkärin/hammaslääkärin olemista työpaikalla (aktiivipäivystys tai muu työpaikkapäivystys) tai muualla (vapaamuotoinen päivystys) valmiina tarvittaessa ryhtymään työhön säännöllisen työaikansa ulkopuolella.

Tätä määräystä sovelletaan myös terveyskeskuksen omalääkäriin, jonka työnantaja on määrännyt normaalin päiväajan työn ulkopuolella tapahtuvaan päivystykseen.

2 mom. Päivystyskorvaukset

Terveyskeskuksen ja sairaalan lääkärille ja hammaslääkärille suoritetaan työnantajan määräämästä säännöllisen työajan lisäksi tehdystä aktiivipäivystyksestä liitteissä erikseen määrätyt aktiivipäivystyksen korvaukset ja vapaamuotoisesta ja muusta työpaikkapäivystyksestä 6 momentissa määrätty päivystyksen peruskorvaus ja liitteissä 1 ja 2 erikseen määrätyt toimenpide- ja käyntipalkkiot tai liitteessä 3 erikseen määrätyt aktiiviyön korvaukset.

Em. päivystyksestä ei makseta muita työaikakorvauksia.

Soveltamisohje

1 Päivystyksen tarkoitus

Päivystyksen tarkoituksena on antaa väestölle lääkärin/ hammaslääkärin säännöllisen työajan ulkopuolella sellaisia hoidon kannalta kiireellisiä lääketieteellisiä tutkimuksia ja hoitotoimenpiteitä, joita ei voida siirtää ilman hengenvaaraa tai merkittävää terveydellistä haittaa.

2 Päivystysmuodot, päivystysvakanssi, päivystysvuorokausi, päivystysvuoro

Päivystysmuodot sekä päivystyksen alkamis- ja päättymisajankohdista päättää toimivaltainen kunnallinen viranomainen. Päivystys voi olla

- terveyskeskuksessa/sairaalassa eli työpaikalla suoritettava työpaikkapäivystystä, mikä puolestaan voi olla joko aktiivipäivystystä tai muuta työpaikkapäivystystä (terveyskeskuspäivystys/sairaalapäivystys) tai
- vapaamuotoista päivystystä, esimerkiksi puhelinpäivystystä.

Päivystysvakanssilla tarkoitetaan päivystysaikana yhdellä lääkärillä miehitettyä päivystystehtävää. Päivystystarpeesta riippuen vakanssi voi olla osavuorokautinen (päivystys illasta yön) tai ympärivuorokautinen (päivystys illasta aamuun).

Päivystysvuorokaudella tarkoitetaan tässä sopimuksessa, ellei muuta ole todettu lääkärin päivystyksen alkamisesta lukien vähintään 10 ja enintään 24 tunnin pituista päivystysrupeamaa. Päivystysvuorokausien pituudet voivat vaihdella tarpeen mukaan. Päivystysvuorokauden katsotaan vaihtuvan kello 8.00.

Lääkärille määrättyjen päivystysvuorojen pituudet voivat vaihdella muutamasta tunnista aina täyteen vuorokauteen tai olla poikkeuksellisesti tätä pidempiäkin. Lähtökohtana on kuitenkin se, että sama lääkäri päivystää yhtäjaksoisesti kulloinkin enintään yhden vuorokauden (ks. esim. yleisen osan 20 §:n soveltamisohje).

3 Päivystysvelvollisuus

Säännöllisen työajan lisäksi suoritettava päivystys kuuluu osana jokaisen lääkärin/hammaslääkärin virkavelvollisuuksiin.

Omalääkärinä toimiva lääkäri on velvollinen osallistumaan päivystykseen siten kuin toimivaltainen kunnallinen viranomainen paikallisesti määrää.

Työnantaja määrää päivystysvelvollisuuden eli päivystysmuodon ja siihen liittyvän sidonnaisuuden ja valmiusasteen terveyskeskuksen/sairaalan toimintojen vaatimusten mukaisesti potilasturvallisuus, tarkoituksenmukaisuusnäkökohdat ja päivystykseen osallistuvien lääkärin/hammaslääkärin lukumäärä huomioon ottaen. Sen sijaan esimerkiksi lääkärin / hammaslääkärin asuinpaikka ei vaikuta päivystysmuodon valintaan.

Päivystysmuodon ja siihen liittyvän valmiuden täsmällinen määrittäminen on välttämätöntä mm. potilasturvallisuuden ja lääkärin/hammaslääkärin vastuukysymysten takia. Palvelutarpeen kysynnän vaihteluista riippuen päivystysmuoto voi myös lääkärin päivystysvuoron kuluessa muuttua siten, että lääkäri määrätään esim. illalla työpaikkapäivystykseen ja yöllä vapaamuotoiseen päivystykseen.

4 Päivystyssidonnaisuuden rajoitus

Lääkärinä ei tulisi ilman suostumustaan velvoittaa päivystämään yli kuutta tai, jos päivystys on yksinomaan aktiivipäivystystä, yli viittä päivystysvuorokautta kuukaudessa, ellei tähän ole toimintojen edellyttämää välttämätöntä syytä. Rajaa laskettaessa lääkärille kalenterikuukauden aikana suunnitellut/lääkärin suorittamat päivystystunnit lasketaan yhteen ja jaetaan terveyskeskuksessa luvulla 18/sairaalassa luvulla 19 (em. luvut ovat päivystysvuorokausien keskimääräisiä laskennallisia pituuksia). Lääkärin päivystyssidonnaisuuden rajoittamisesta voidaan sopia paikallisesti toisinkin lääkäreitä edustavan luottamusmiehen kanssa. Mikäli lääkäri säännönmukaisesti joutuu päivystämään edellä todettuja määriä useammin, on luottamusmiehen kanssa neuvoteltava menettelytavoista, joilla kohtuuttomilta päivystysmääriltä voitaisiin välttyä.

Lääkärin niin halutessa otetaan tarvittaessa raskaudesta mahdollisesti aiheutuva työnteon vaikeutuminen kolmen viimeisen raskauskuukauden aikana huomioon päivystysvuoroja järjestettäessä siten, että lääkäri vapautetaan päivystysvelvollisuudesta, mikäli päivystysjärjestelyt voidaan toteuttaa edellä sanottua päivystyksen enimmäismäärää muilla lääkäreillä ylitämättä.

5 Päivystäjän matkakulujen korvaaminen

Työpaikkapäivystäjälle ei korvata asunnosta päivystyspaikalle saapumisesta eikä paluumatkasta asunnolle aiheutuvia matkakuluja (kyseessä työmatka). Jos em. työmatka ylittää lääkärin tavanomaisen työmatkan hänen pysyväisluonteiseen toimipaikkaansa, tästä aiheutuvat ylimääräiset kustannukset korvataan lääkärille (KVTES:n liite 16 2 §:n 2 momentti). Työpaikkapäivystäjän koti- ym. käynnit ovat virantoimitusmatkoja, jotka korvataan KVTES:n liitteen 16 mukaisesti.

Mikäli vapaamuotoista päivystystä suorittava joutuu päivystysaikana virkatehtäviensä vuoksi saapumaan terveyskeskukseen/sairaalaan, korvataan tarkoituksenmukaiset matkakulut (yleensä oma auto tai mahdollisesti taksi) varsinaisesta asunnosta ja kodista työpaikalle ja takaisin. Päivystysaikana vapaa-ajan asunnosta tapahtuvasta matkasta työpaikalle ja takaisin maksetaan korvaus enintään kuten varsinaisesta asunnosta ja kodista.

KVTES:n liitteen 16 6 §:n 2 momentin perusteella terveyskeskuksen päivystäville lääkäreille maksetaan päivystykseen liittyvältä virantoimitusmatkalta päiväraha, mikäli

- lääkäri joutuu viranomaisen määräämän päivystysvuoron aikana yöpymään muualla kuin asunnossaan
- ko. virantoimitusmatka ulottuu yli 15 kilometrin etäisyydelle lääkärin asunnosta ja virkapaikasta
- päivärahan maksamisedellytykset muutoin täyttyvät.

Mikäli päivystyspaikka on samalla terveyskeskuksen lääkärin pääasiallinen viranhoidopaikka (virkapaikka), päivärahaa ei makseta. Päivystyspaikka katsotaan lääkärin tässä tarkoitukseksi pääasialliseksi virkapaikaksi myös silloin, kun lääkäri ao. päivystyspaikassa suorittaa keskimäärin yli 15 % (noin työpäivän verran) säännöllisestä työajastaan.

3 mom. Aktiivipäivystys

- 1 Aktiivipäivystyksellä terveyskeskuksessa tarkoitetaan ympärivuorokautista päivystystä (päivystys järjestetty illasta aamuun) tai osavuorokautista päivystystä (päivystys järjestetty illasta yöhön), jota lääkäri kummassakin tapauksessa on määrätty suorittamaan työpaikalla ja jossa päivystyksenaikaisen aktiivisuuden määrä on keskimäärin vähintään 60 % päivystystunneista. Lisäksi edellytetään, että osavuorokautinen päivystys kestää vähintään kello 22.00 saakka.

- 2 Aktiivipäivystyksellä sairaalassa tarkoitetaan päivystystä, mitä lääkäri on määrätty suorittamaan työpaikalla ja missä päivystysenaikaisen aktiivisuuden määrä on keskimäärin vähintään 60 % päivystystunneista.

Soveltamisohje

Aktiivipäivystysvakanssit määritellään paikallisesti vuosittain. Aktiivipäivystysvakansseja määrättäessä keskimääräinen päivystyksen aktiivisuus on tarkoituksenmukaista laskea mahdollisimman tavanomaiselta kalenterikuukaudelta kuten esimerkiksi marraskuulta (ei sisällä arkipäiviä eikä sanottavassa määrin lomiamia tms.).

Päivystys voi muuttua aktiivipäivystykseksi tai aktiivipäivystys tavalliseksi päivystykseksi kesken kalenterivuottakin, mikäli toiminnoissa tapahtuu olennaisia muutoksia.

Hammaslääkäreillä voi päivystys olla joko terveyskeskuksessa tapahtuvaa työnantajan määräämää aktiivipäivystykseen rinnastettavaa päivystystä (muun muassa särky- ja tapaturmapäivystys) tai vapaamuotoista päivystystä eli puhelinpäivystystä. Päivystys voi kestää pidempäänkin kuin etukäteen on määrätty, jos osa potilaista jäisi muuten hoitamatta.

Aktiivipäivystystä seuraavan työpäivän suunnittelemisesta vapaaksi, ks. 21 §.

- 4 mom. Muu työpaikkapäivystys (terveyskeskuspäivystys tai sairaalapäivystys)

Muulla työpaikkapäivystyksellä tarkoitetaan työpaikalla (päivystyspisteessä) suoritettavaksi määrättyä päivystystä, joka ei ole edellä 3 momentissa tarkoitettua aktiivipäivystystä.

Soveltamisohje

Sairaaloissa muu työpaikkapäivystys tulee kysymykseen lähinnä silloin, kun työpaikan ulkopuolella tapahtuvaa vapaamuotoista päivystystä ei potilasturvallisuuden vuoksi katsota riittäväksi.

Terveyskeskuksissa muu työpaikkapäivystys ja aktiivipäivystys tulee yleensä kysymykseen vain suurissa ja keskisuurissa terveyskeskuksissa tai useamman terveyskeskuksen yhteisenä päivystyksenä, joissa päivystysenaikaisen aktiivisuuden määrä sitä edellyttää.

5 mom. Vapaamuotoinen päivystys (puhelinpäivystys)

Vapaamuotoisella päivystyksellä tarkoitetaan muualla kuin työpaikalla (päivystyspisteessä) suoritettavaksi määrättyä päivystystä.

Soveltamisohje

Vapaamuotoiseen päivystykseen määrätty on velvollinen olemaan tavoitettavissa puhelimitse tai hälytyslaitteella tms. ja kutsun saatuaan tarvittaessa välittömästi lähtemään päivystyspisteeseen (työpaikalle).

Työnantaja määrittelee vapaamuotoiseen päivystykseen liittyvän valmiusasteen mm. sidonnaisuuden laadun, yhteyden- saantitavan ja työpaikalle saapumisen enimmäisajat. Vapaamuotoisen päivystyksen sidonnaisuutta vuosittain paikallisesti määriteltäessä on syytä seurata viestintälaitteiden ja teknologian kulloistakin kehitystä.

6 mom. Vapaamuotoisen päivystyksen ja muun työpaikkapäivystyksen peruskorvaus

- 1 Kultakin vapaamuotoisen päivystyksen ja muun työpaikkapäivystyksen päivystystunnilta maksetaan vähintään alla olevan taulukon mukainen rahakorvaus, joka lasketaan lääkärin/hammaslääkärin korottamattomasta tuntipalkasta, tai annetaan vastaava vapaa-aika.

Viikonloppukorvaus maksetaan perjantaista/arkipyhää tai joului- ja juhannusaattoja edeltävästä arkipäivästä klo 18.00 maanantaihin/ensiksi seuraavaan arkipäivään klo 8.00.

Ajankohta	Viranhaltijalle määrätty valmiusaika	
	Enintään 30 minuuttia	Yli 30 minuuttia
Arkipäivä	25 %	19 %
Viikonloppu	36 %	26 %

Soveltamisohje

Valmiusajalla tarkoitetaan sitä aikaa, jona päivystäjän tulee työhön kutumisesta olla työpaikalla valmiina työhön.

Vapaamuotoisen ja muun työpaikkapäivystyksen peruskorvauksen prosenttia paikallisesti määritettäessä otetaan edellä olevassa taulukossa mainittuja prosentteja korottavana huomioon mm. päivystyksen

- sitovuus (lääkärille määrätty valmiusaika);
- rasittavuus (aktiiviyöajan osuus ja aktiiviyöjaksojen toistuvuus, sekä jaksojen välisen lepoajan pituus) ja
- toistuvuus (päivystysvakanssia kohden oleva päivystykseen osallistuvien lääkärien määrä ja siten määrittyvä päivystyskertojen keskimääräinen lukumäärä kuukaudessa).

Muussa työpaikkapäivystyksessä lääkärille määrätty valmiusaika on aina selvästi 30 minuuttia lyhyempi, mikä otetaan huomioon peruskorvauksen prosenttia määritettäessä.

Pöytäkirjamerkintä

Mikäli viranhaltijalle kunnallisen lääkärien virkaehtosopimuksen 2007–2009 mukaan maksettava päivystyksen peruskorvaus on ollut suurempi kuin 6 momentin mukaan määräytyvä päivystyksen peruskorvaus, maksetaan hänelle vähintään em. sopimuksen mukainen peruskorvaus niin kauan kuin viranhaltijan palvelussuhde jatkuu keskeytymättömänä samassa tai vastaavassa virassa ja viranhaltija päivystää samassa tai vastaavassa päivystysvakanssissa.

Peruskorvauksen suorittaminen

Peruskorvaus maksetaan jokaiselta päivystystunnilta, jonka lääkäri/hammaslääkäri on vahvistetun päivystysuunnitelman mukaisesti päivystänyt.

Lääkärien/hammaslääkäreiden päivystyssidonnaisuuden määrä huomioon ottaen on perusteltua, että ainakin osa päivystyskorvauksista annetaan vapaa-ajan muodossa, millä tasataan päivystyksestä johtuvaa rasittavuutta ja työhön sidonnaisuuden määrää.

Em. peruskorvaukset maksetaan myös osa-aikatyötä tekeville, laillistetuille lääkäreille, joilta puuttuu yleislääkärin oikeus, osalaillistuksen omaaville hammaslääkäreille ja lääketieteen/hammaslääketieteen opiskelijoille.

Omalääkäreille, joiden säännöllistä työaikaa ei ole sopimuksessa määrätty, korvaukset maksetaan normaalin päiväajan toiminnan lisäksi määrätystä päivystyksestä eli yleensä aikaisintaan illalla klo 16.00 lukien enintään seuraavaan aamuun klo 8.00 saakka tai viikonloppuisin.

Mikäli lääkäri/hammaslääkäri hänestä johtuvasta syystä saa valintansa mukaan suorittaa päivystyksen joko työpaikka-päivystyksenä tai vapaamuotoisena päivystyksenä, päivystyskorvaukset maksetaan vapaamuotoista päivystystä koskevien määräysten mukaan. Tällainen tilanne voi tulla kysymykseen esimerkiksi silloin, kun päivystys on määrätty vapaamuotoiseksi, mutta lääkäri/hammaslääkäri asuu niin kaukana päivystyspisteestä, ettei vapaamuotoinen päivystys tosiasiasa hänen kohdallaan ole mahdollista.

7 mom. Eläinlääkäriliitteessä erikseen määrätty päivystys

Päivystykseen määrättylle eläinlääkärille maksetaan päivystyksestä liitteessä määrätty korvaukset eikä suoriteta muita työaikakorvauksia.

16 § Lisä- ja ylityö

1 mom. Kliinisen lisätyön määritelmä ja korvaus

Kliinisellä lisätyöllä tarkoitetaan terveyskeskuksen lääkärin/hammaslääkärin kliinistä vastaanottotyötä ja päävirassa toimivan, täyttä työaikaan tekevän, erikoishammaslääkärin oikeuden omaavan sairaalahammaslääkärin kliinistä työtä, jota tehdään työnantajan aloitteesta lääkärin/hammaslääkärin säännöllisen työajan lisäksi ja joka ei tapahdu ao. lääkärin/hammaslääkärin työvuoroluetteloon merkittynä säännöllisenä työaikana eikä päivystysaikana. Terveyskeskuksen lääkärille ja hammaslääkärille sekä sairaalan hammaslääkärille suoritetaan kliinisestä lisätyöstä liitteissä erikseen määrätty lisätyökorvaukset. Em. lisätyöstä ei makseta muita työaikakorvauksia.

2 mom. Muun lisätyön määritelmä ja korvaus

Korvattavaa muuta lisätyötä on työnantajan aloitteesta viranhaltijan säännöllisen työajan lisäksi tehty työ, joka ei ole ylityötä eikä edellä 1 momentissa tarkoitettu kliinistä lisätyötä tai 15 §:ssä tarkoitettua päivystystä. Lisätyökorvauksena maksetaan kultakin lisätyötunnilta korottamaton tuntipalkka tai annetaan tätä vastaava vapaa-aika.

3 mom. Muun ylityön määritelmä ja korvaus

Korvattavaa muuta ylityötä on työnantajan aloitteesta tehty työ, joka ylittää seuraavan tuntimäärän eikä ole edellä 1 momentissa tarkoitettua kliinistä lisätyötä tai 15 §:ssä tarkoitettua päivystystä: 38 tuntia 15 minuuttia tuntia kerrottuna viranhaltijaan sovellettavan työaikajakson viikkojen lukumäärällä. Ylityökorvauksena maksetaan kultakin ylityötunnilta 50 %:lla korotettu tuntipalkka tai annetaan vastaavasti korotettu vapaa-aika.

Soveltamisohje

Kun kyseessä on liitteissä erikseen määrätty kliininen lisätyö, määräytyvät lisä- ja ylityöajalta maksettavat korvaukset yksinomaan liitteiden erityismääräysten mukaan. Merkitystä ei ole sillä, että tehty työaika tällöin mahdollisesti ylittää edellä 3 momentissa määrätyn ylityökynnyksen. Vastaavasti suoritetaan päivystykseen määrätulle yksinomaan yleisessä osassa ja liitteissä määrätty päivystyskorvaukset siitä riippumatta, että päivystyksen aktiiviyö muodostuisi tässä pykälässä tarkoitetuksi lisä- tai ylityöksi. Työaikakorvauksia suoritettaessa tarkastellaan siis liitteissä määrättyä lisätyötä, päivystystä ja tässä pykälässä tarkoitettua ns. muuta lisä-/ylityötä erikseen.

Lääkärisopimuksessa ei ole määräyksiä sairaalalääkärien ns. kliinisestä lisätyöstä. Myös täyttä työaikaan tekevien sairaalalääkärien ns. kliinisen lisätyön työaikakorvauksista voidaan sopia paikallisesti lääkärisopimuksen työaikamääräyksistä poiketen esim. silloin, kun lääkärit tekevät säännöllisen työaikansa lisäksi työnantajan hyväksymään työvuoroluetteloon ennalta suunniteltua, ajanvaraukseen perustuvaa potilastyötä sairaalassa tai muussa työnantajan määräämässä paikassa (esim. terveyskeskuksessa). Kliinisen lisätyön tarpeellisuudesta ja teettämisestä päättää paikallinen työnantaja ja kliinisestä työstä laaditaan tällöin suunnitelma, josta mm. ilmenee, mitä tutkimus- ja hoitotoimenpiteitä ko. työnä tehdään, paljonko niitä tehdään ja kustannusarvio, ja kukin ko. työn tekemiseen osallistuva lääkäri hyväksyy osaltaan suunnitelman ja sitoutuu sen toteuttamiseen. Korvaukset määritellään paikallisiin olosuhteisiin soveltuvasti ja tarpeen mukaan lääkärikohtaisesti esim. toimenpidekohtaisina palkkioina tai kokonaispalkkioina tietyistä toimenpidemäärästä. Apuna voidaan käyttää esim. LS 2003–2004 kliiniseen lisätyöhön liittynyttä erillistä toimenpide-luokitusta. Paikallisesti sovittu korvaus sisältää lääkärille em. työstä suoritettavat kaikki työaikakorvaukset eikä lääkärille tämän lisäksi suoriteta lääkärisopimuksessa määrättyjä työaikakorvauksia.

17 § Korvaus vapaa-aikana työhön kutsutulle

Vapaa-aikanaan työhön kutsutulle lääkärille/hammaslääkärille suoritetaan ao. työstä korvaukset tämän sopimuksen yleisen osan 12 §:n ja 16 §:n 2 ja 3 momentin mukaan tai noudattaen soveltuvin osin ao. liitteiden määräyksiä siten kuin paikallisesti tarkemmin päätetään.

18 § Ylitöiden enimmäismäärän tarkastelujakso

Työaikalain 19 §:n 1 momentissa tarkoitettuna ylityön enimmäismäärän tarkastelujaksona käytetään kalenterivuotta. Muilta osin sovelletaan työaikalain 19 §:n säännöstä.

Soveltamisohje

Työaikalain 19 §:ssä säädettyyn ylityön enimmäismäärään lasketaan työnantajan aloitteesta tehty työ, joka ylittää seuraavan tuntimäärän:

40 tuntia x viranhaltijaan sovellettavan työaikajakson viikkojen lukumäärä. Ylityön enimmäismäärään luettavaa aikaa laskettaessa otetaan huomioon työhön tosiasiassa käytetty aika. Esimerkiksi lepoaikoja tai vapaa-aikana annettuja työaikakorvauksia (esim. päivystysvapaa) ei lueta tässä tarkoitetuksi työajaksi, ei liioin esimerkiksi koulutukseen tai luottamusmiehtäviin kulunutta aikaa, vaikka ne hoidettaisiinkin säännöllisenä työaikana. Päivystysajasta luetaan tässä tarkoitetuksi työajaksi aktiivtyöhön käytetty aika.

19 § Työaika-asiakirjat

Työnantajan velvollisuutena on laatia etukäteen työvuoroluettelo työaikajakson työajan käyttämistä varten. Työvuoroluettelo on saatettava kirjallisesti viranhaltijan tietoon hyvissä ajoin ja vähintään viikkoa ennen työaikajakson alkamista. Tiedoksi annettua työvuoroluetteloa voidaan muuttaa viranhaltijan suostumuksin tai perustelusta syystä.

Työajan tasoittumisjärjestelmästä noudatetaan soveltuvin osin KVTES:n työaikaluvun 29 §:n määräyksiä.

Soveltamisohje

Ks. työvuoroluettelon laatimisesta ja muuttamisesta ym. yleisen osan soveltamisohjeliite 1.

IV LEPOAJAT

20 § Viikoittainen vapaa-aika

Noudatetaan KVTES:n työaikaluvun 26 §:n 1 ja 5 momentin määräyksiä, mikäli se on mahdollista perusterveydenhuollon tai erikoissairaanhoidon toimintojen tarkoituksenmukaisen järjestämisen kannalta.

KVTES:n työaikaluvun 26 §:n 3 momentissa määrätyn lisäksi voidaan sopimuksen piiriin kuuluva määrätä päivystämään tai kutsua työhön viikoittaisen vapaansa tai muun vapaapäivänsä aikana, mikäli se on perusteltua toimintojen tehokkaan toteuttamisen ja potilasturvallisuuden kannalta. Lääkärillä/hammaslääkärillä on kuitenkin oikeus saada mahdollisesti saamatta jääneestä viikoittaisesta vapaasta KVTES:n työaikaluvun 26 §:n 4 momentissa määrätty korvaus, joka voidaan suorittaa ilman lääkärin/hammaslääkärin suostumusta myös rahana, jos tähän on toimintojen edellyttämä välttämätön syy.

Tätä määräystä sovelletaan soveltuvin osin myös terveyskeskuksen omalääkäreihin, vaikka heidän säännöllistä työaikaansa ei ole sopimuksessa määrätty.

Soveltamisohje

1 Viikoittaisen vapaan suunnittelu

Sopimusmääräysten lähtökohtana on viisipäiväisen työviikon periaate. Jotta vapaapäivät tulevat asianmukaisesti annetuiksi, otetaan vapaapäiväjärjestelyt huomioon jo työvuoroluetteloa laadittaessa. Vapaapäiviä ovat myös esim. arkipyhät ja päivystyskorvauksena annetut vapaat. Esim. viikoittainen vapaa pyritään turvaamaan siten, ettei samaa lääkäriä määrätä päivystämään koko viikonloppua. Muutoinkin työaikajakson työ- ja päivystysjärjestelyjä suunniteltaessa tulisi huolehtia siitä, että jaksoon sisältyy myös sellaisia vapaapäiviä, jona viranhaltija on vapaa virkatehtävistään ja päivystysvelvollisuudesta.

Viikoittainen vapaa tarkoittaa sitä, että viranhaltijalle annetaan kalenteriviikon aikana 35 tunnin/keskimäärin 35 tunnin yhtäjaksoinen vapaa, jona aikana hän ei ole tehnyt työtä (esim. säännöllistä työaika tai vapaamuotoisen päivystyksen aikana aktiiviyötä tai puhelinkonsultaatiota). Viikoittainen vapaa voidaan järjestää joko siten, että jokaiseen kalenteriviikkoon sisällytetään vähintään 35 tunnin yhtäjaksoinen vapaa tai että

em. vapaa annetaan keskimääräisenä kahden viikon ajanjaksoissa siten, että yhtäjaksoinen vapaa on kummallakin viikolla vähintään 24 tuntia, ja toisen viikon vapaan pituus on ensimmäisen viikon vapaan pituus vähennettynä 70 tunnista, esim. 1 viikolla 24 tuntia ja 2 viikolla 46 tuntia tai 1 viikolla 30 tuntia ja 2 viikolla 40 tuntia (yhteensä vapaa on siis 70 tuntia).

Työnantajan työjohto- ja valvontaoikeuden piiriin kuuluu, kumpaa järjestelmää viikoittaisen vapaan antamisesta noudatetaan. Vapaan antaminen keskimääräisenä ei edellytä sääntönmukaisuutta eikä pysyvyyttä, vaan vapaa voidaan antaa keskimääräisenä myös tilapäisesti. Selvyyden vuoksi on vapaan antamista koskevat yleiset periaatteet, mm. kumpaa järjestelmää lähtökohtaisesti noudatetaan, syytä sisällyttää työvuoroluetteloiden laatimista koskeviin yleisohjeisiin.

Viikoittaisen vapaan tulee olla viranhaltijan tiedossa etukäteen, mutta työvuoroluetteloon sitä ei tarvitse merkitä erikseen, vaan se ilmenee välillisesti työvuorojen alkamisesta ja päättymisestä. Viikoittainen vapaa voi sisältyä osaksi edelliseen ja osaksi seuraavaan kalenteriviikkoon, jolloin vapaa katsotaan sen kalenteriviikon vapaaksi, johon enin osa vapaasta kohdistuu.

Työnantajalla on oikeus tarvittaessa yksipuolisesti muuttaa suunnitellun viikoittaisen vapaan antamisajankohtaa. Tämä voi tulla kyseeseen esim. silloin, kun viranhaltija joutuu suunnitellun vapaansa tai päivystyksen aikana työhön. Viikoittaiseksi vapaaksi tai sen osaksi katsotaan tällöin pisin saatu yhtenäinen vapaa-aika.

Mikäli viranhaltija ei ole ollut työssä koko viikkoa mm. vuosiloman, sairausloman, muun virkavapaan tai työaikakorvausvapaiden vuoksi siten, että poissaolo on kestänyt yhtäjaksoisesti vähintään 35/keskimäärin 35 tuntia, katsotaan viikoittainen vapaa-aika annetuksi.

2 Viikoittaisen vapaan menettämiskorvaus

Jos (työaikalain alainen) viranhaltija joutuu viikoittaisen vapaan aikana työhön, katsotaan pisin yhtenäinen saatu vapaa viikoittaiseksi vapaaksi tai sen osaksi ja viikoittaisen vapaan saamatta jääneestä osasta eli siltä ajalta kuin viikoittaisen vapaan aikana on jouduttu tekemään työtä, suoritetaan KVTES:n 26 §:n 4 mom. määrätty vapaa menettämiskorvaus. Esim. jos on suunniteltu 24 tunnin vapaa, jonka kuluessa on tehty ensin 2 tuntia ja sitten 1 tunti eli yhteensä 3 tuntia, suoritetaan menettämiskorvaus 3 tunnilta (työn tekemiseen

käytettyä aikaa ei pyöristetä ylös- eikä alaspäin korvausta suoritettaessa). Jos suunnitellusta vapaasta on keskeytyksen ulkopuolella eli työn tekemisen päätyttyä vielä jäljellä aikaa, viikoittainen vapaa jatkuu keskeytyksen jälkeen (vapaan keskeytyksestä ei seuraa, että keskeytyksen lisäksi koko sen jälkeisestä ajasta tulisi suoritettavaksi vapaan menettämiskorvaus).

Mikäli työnantaja pystyisi järjestämään viikoittaisen vapaan, mutta viranhaltijan nimenomaisesta pyynnöstä työjärjestelyt toteutetaan kuitenkin siten, että vapaa ei toteudu, viranhaltijalla ei ole oikeutta vapaan menettämiskorvaukseen (tarvittaessa voidaan laatia KVTES:n työaikaluvun 3 §:ssä tarkoitettu pöytäkirja).

21 § Aktiivipäivystystä seuraavan työpäivän suunnitteleminen vapaaksi

Aktiivipäivystystä (päivystys illasta aamuun) seuraava työpäivä suunnitellaan vapaaksi päivystyksen vapaa-aikakorvauksia yms. hyväksi käyttäen kokonaan tai osittain siten, että ao. työpäivän säännöllinen työaika on enintään työtehtävien vaihtoon mahdollisesti tarvittava aika (0,5–2 tuntia), ellei perusterveydenhuollon/erikoissairaanhoidon toiminnot välttämättä muuta edellytä.

Vastaavasti voidaan terveyskeskuksen osavuorokautisen aktiivipäivystyksen jälkeisen työpäivän työaika suunnitella tarvittaessa normaalia lyhyemmäksi (esim. 4 tuntia), jotta lääkärille jää riittävä lepoaika päivystysvuoron päättymisen ja seuraavan päivän työajan alkamisen väliin.

Soveltamisohje

Em. määräyksen ottaminen sopimukseen perustuu työsuojellisiin ja potilasturvallisuussyihin. Määräyksen tavoitteena on ollut yhtäjaksoisten työrupeamien lyhentäminen. Työ- ja päivystysjärjestelyjen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee muutoinkin kiinnittää huomiota siihen, etteivät yhtäjaksoisten työrupeamien pituudet ja työhönsidonnaisuus työpäivän ja päivystysajan kuormittavuus huomioon ottaen muodostu kohtuuttomaksi. Toisiaan seuraavien työ- ja päivystysvuorojen rasittavuutta voidaan vähentää rytmittämällä työrupeamia, vapaa-aikoja ja eri päivystysmuotoja paikallisesti tarkoituksenmukaisesti katsottavalla tavalla käyttäen hyväksi päivystyksen vapaa-aikakorvauksia, muita ansaittuja vapaita ja erilaisia työjärjestelyjä kuten eripituisia työ- ja päivystysvuoroja, työaikojen porrastusta ja yhdistämällä em. tekijöitä (ks. lisäksi yleisen

osan 15 §:n, 20 §:n ja 22 §:n soveltamisohjeet sekä yleisen osan soveltamisohjeliite 1).

22 § Vapaa-aikakorvausten suorittaminen

- 1 mom. Tässä sopimuksessa tarkoitettujen työaikakorvausten vapaa-aikakorvaukset annetaan viimeistään korvaukseen oikeuttavan työviikon tai työaikajakson päättymistä seuraavan kolmen kuukauden aikana, ellei viranhaltijan kanssa tai paikallisesti toisin sovita.
- 2 mom. Jos suunniteltua vapaa-aikakorvausta ei ole voitu antaa em. määräjassa, rahakorvaus maksetaan viimeistään vapaa-aikakorvauksen antamiseen määrätyn ajan päättymistä seuraavan kalenterikuukauden aikana.

Soveltamisohje

Aktiivipäivystyksen korvaus pyritään kuitenkin antamaan vapaa-ajan muodossa välittömästi ao. päivystystä seuraavana lääkärin työpäivänä (ks. edellä 21 §:n määräys).

Päivystyksen vapaa-aikakorvaus (päivystysvapaa) tulisi yleensä antaa täyden työviikon pituisena. Tällöin vastaa terveyskeskusten lääkäreillä ja hammaslääkäreillä 37 tuntia ja sairaalalääkäreillä ja sairaalahammaslääkäreillä 38 tuntia 15 minuuttia päivystysvapaata viikon vapaata säännöllisessä työajassa, arkipyhäviikolla alennettua säännöllistä työaikaan vastaavasti vähemmän.

Jos päivystysvapaa annetaan alle kalenteriviikon mittaisena, noudatetaan ohjeellisena soveltuvin osin yleisen osan 13 §:n 4 momentin keskeytyneen työviikon määräyksiä. Tällaisen viikon säännöllinen työaika on viikon säännöllinen työaika (37 tuntia tai 38 tuntia 15 minuuttia), arkipyhäviikoilla arkipyhähennyksen verran lyhyempi, vähennettynä päivystysvapaan määrällä riippumatta siitä, miten ao. viikon työaika on jaettu eri työpäiville. Vastaavasti menetellään työaikajakson ollessa kyseessä.

Esimerkki

Terveyskeskuslääkärin työvuoroluettelo laaditaan kolmen viikon työaikajaksoksi, jonka ensimmäiseen viikkoon sisältyy pitkäperjantai. Lääkäri on päivystysvapaalla koko pitkäperjantain sisältävän viikon ja vuosilomalla toisen pääsiäispäivän sisältävällä viikolla tiistain ja keskiviikon. Kolmen viikon työaikajakson säännöllinen työaika on 111 tuntia – 37 tuntia (päivystysvapaata annettu 29

tuntia 36 min, lyhennys pitkäperjantaista on 7 t 24 min)-7 t 24 min (toinen pääsiäispäivä)-14 t 30 min (7 t +7 t 30 min, vuosilomapäivät, jotka muutoin olisivat olleet työpäiviä) = 52 t 6 min.

Päivystysvapaata ansaitaan ja annetaan omalääkärinä toimivalle lääkärille vastaavasti kuin muuna kuin omalääkärinä toimivalle lääkärille. Esim. koko kalenteriviikon päivystysvapaa vastaa 37 päivystysvapaatuntia. Päivystysvapaalta maksetaan palkka kuten virantoimitusajalta muutoinkin eli yleisen osan 7 §:n 1 momentin mukainen varsinainen palkka.

Vapaa-aikakorvaus annetaan siinä virassa, jossa vapaa on ansaittu tai ao. sairaalan/terveyskeskuksen muussa saman palkkatason virassa. Mikäli vapaa-aikakorvausta ei ole määräjassa pystytty antamaan, rahakorvaus maksetaan maksuajankohtana voimassa olevan virkaehtosopimuksen mukaan. Rahakorvaus maksetaan maksuajankohdan palkan perusteella.

Sillä viikolla tai niinä päivinä, jotka on annettu päivystysvapaana, lääkäri ei voi tehdä lisätyötä.

Päivystysvapaalla olevaa lääkäriä ei yleensä määrätä päivystämään päivystysvapaansa aikana, joskaan päivystysvapaa ei ole esteenä päivystyksen suorittamiselle päivystysvapaaksi annettuna viikkona tai päivänä.

Pöytäkirjamerkintä

Mikäli lääkärisopimuksen 2007–2009 perusteella syntyneitä vapaamuotoisen ja muun työpaikkapäivystyksen vapaa-aikakorvauksia ei ole annettu ennen 1.2.2010, rahakorvaus maksetaan ja vapaa-aikakorvaus suoritetaan lääkärisopimuksen 2007–2009 mukaan.

3 mom. Työaikakorvausvapaan siirtyminen viranhaltijan sairastuessa

Ennen työaikakorvausvapaan alkamista tai sen aikana sairastuttaessa menetellään kuten vuosiloman siirtämisessä vastaavissa tilanteissa (KVTES:n vuosilomaluvun 11 §), jolloin työnantajalla on oikeus sairausajalta maksettua palkkaa vastaavaan osaan sairausvakuutuspäivärahasta. Mikäli jälkikäteen todetaan, ettei sairausvakuutuspäivärahaa makseta työnantajalle, työaikakorvausvapaa katsotaan saaduksi ja kuluneeksi alkuperäisen vahvistuksen mukaisena.

23 § Päivittäinen lepoaika (ruokailutauko)

1 mom. Terveyskeskuksen ja sairaalan lääkärit ja hammaslääkärit

Lääkärille tai hammaslääkärille annetaan vähintään puolen tunnin pituinen työaikaan kuulumaton ruokailutauko tai hänen niin halutesaan tilaisuus ateriointiin työaikana työpaikalla tai työnantajan osoittamassa asianomaisen laitoksen ruokasalissa tms. siten, ettei järjestelystä aiheudu häiriötä työn kululle tai suoritettaville palveluksille ja että ruokailusta aiheutuva työstä poissaolo kestää enintään 15–20 minuuttia.

Soveltamisohje

Työaikaan kuulumattoman ruokailutauon aikana viranhaltija saa esteettömästi poistua työpaikalta esim. terveyskeskuksesta tai sairaalasta. Sitä vastoin hän ei voi poistua terveyskeskuksesta tai sairaalasta työaikana – ei siis myöskään työaikaan kuuluvan ruokailutauon aikana – muutoin kuin viranhoidon liittyvissä asioissa tai poikkeuksellisesti esimiehen luvalla.

2 mom. Muut sopimuksen piiriin kuuluvat

Muiden kuin edellä 1 momentissa mainittujen viranhaltijoiden, joiden säännöllinen työaika on sopimuksessa määrätty, päivittäinen lepoaika määräytyy KVTES:n työaikaluvun 27 §:n 1 momentin mukaan.

V MUUT MÄÄRÄYKSET

24 § KVTES:n muut sovellettavat määräykset

Lisäksi sovelletaan seuraavia KVTES:n lukuja ja niihin sisältyviä liitteitä:

- Luku I Yleinen osa, 2 §:n 1 momentti (sopimuksen suhde aikaisempiin palvelussuhteen ehtoihin), 7 ja 8 §.
- Luku IV Vuosiloma
- Vuosilomapalkasta, vuosilomakorvauksesta ja terveyskeskuksen ja sairaalan lääkärin ja hammaslääkärin lomarahan laskentaperusteesta ks. yleisen osan 10 § ja eläinlääkärin lomarahan laskentaperusteesta ks. yleisen osan 9 §:n 2 momentti. Lomarahavapaasta ks. jäljempänä oleva 25 §:n määräys.
- Luku V Virkavapaa
- Luku VI Kustannusten ja luontoissuoritusten korvaukset
- Luku VII Luottamusmiehet
- Luku VIII Lomauttaminen, osa-aikaistaminen ja palvelussuhteen päätyminen
- Liite 16 Matkakustannusten korvaukset.

25 § Lomarahavapaa

KVTES:n vuosilomaluvun 18 §:ssä tarkoitettu lomarahaa tai osa siitä voidaan viranhaltijan suostumuksin antaa myös vastaavana vapaana.

Soveltamisohje

Lomarahavapaapäivien lukumäärä on 50 % KVTES:n vuosilomaluvun 5 §:n 3 momentin B-taulukoissa määräytyistä ansaittujen vuosilomapäivien lukumäärästä. Lomarahavapaata annettaessa merkitään lomarahavapaapäiviksi vastaavat päivät kuin vuosilomaa annettaessa eli työpäivät (ma–pe arkipyhiä lukuun ottamatta). Täytenä viikkona annettu lomarahavapaa vahvistetaan maanantaista sunnuntaihin (lomarahavapaapäiviä kuuluu 5). Koko lomarahavapaa-ajalta (ei pelkästään lomarahavapaapäiviltä) maksetaan varsinainen palkka.

Jos koko lomarahaa muutetaan vapaaksi, lomarahaa ei jää maksettavaksi. Jos vain osa lomarahasta muutetaan vapaaksi, vähennetään KVTES:n vuosilomaluvun 18 §:n mukaan lasketusta lomarahasta (euroa) niin monen lomarahavapaapäivän palkka (lomarahaa: lomarahavapaapäivien lukumäärä) kuin lomarahavapaata pidetään.

Ennen lomarahavapaan alkamista tai sen aikana sairastuttaessa menetellään kuten vuosiloman siirtämisessä vastaavissa tilanteissa, jolloin työnantajalla on oikeus sairausajalta maksettua palkkaa vastaavaan osaan sairauspäivärahasta.

Esimerkki

Viranhaltijan varsinainen kuukausipalkka on 4 000 euroa. Hänellä on KVTES:n vuosilomaluvun 5 §:n 3 momentin 1 kohdan taulukon mukainen lomaoikeus 8 kuukaudelta eli taulukon B perusteella 10 lomarahavapaapäivää (20 pv : 2). Lomarahan suuruus on 1 920 euroa (8 kk x 6 % x 4 000 euroa), josta lomarahavapaapäivää kohti laskettu rahamäärä on 192 euroa (1 920 euroa : 10 lomarahavapaapäivää). Hänelle vahvistetaan 7 lomarahavapaapäivää (ma - seuraavan viikon ti) ja jolta ajalta maksetaan varsinainen palkka ja loppuosa lomarahasta (3 lomarahavapaapäivää vastaava osa) maksetaan rahana. Rahana jää maksettavaksi 576 euroa (lomaraha 1 920 euroa – 7 vapaana pidettyä lomarahavapaapäivää x 192 euroa).

26 § Paikallinen sopiminen

- 1 mom. Tätä sopimusta ei sovelleta siltä osin kuin sen määräyksistä on poikettu kunnallisen pääsopimuksen 13 §:ssä tarkoitetulla paikallisella sopimuksella.
- 2 mom. Paikallisella sopimuksella ei kuitenkaan saa sopia tämän sopimuksen mukaan vähintään maksettavaa pienemmästä peruspalkasta eikä poiketa tämän sopimuksen säännöllisen työajan keskimääräistä pituutta, vuosiloman pituutta eikä sairausloma- ja äitiysvapaa-etuuksia koskevista määräyksistä. Jos kunnan/kuntayhtymän ylläpidettäväksi siirretään toisen kunnan/kuntayhtymän, valtion tai yksityisen yhteisön ylläpitämä laitos tai toimintayksikkö, siirtyvän henkilöstön vuosiloman pituudesta voidaan sopia KVTES:n vuosilomamääräyksistä poikkeavasti.
- 3 mom. Lääkärisopimuksen 2007–2009 yleisen osan 25 §:n 3 momentin nojalla tehdyt paikalliset sopimukset ovat voimassa omien voimassaolomääräystensä mukaisesti.

Soveltamisohje

Noudatetaan soveltuvin osin KVTES:n yleisen osan 4 §:n 1 momentin alla olevaa soveltamisohjetta.

27 § Sopimuksen voimassaolo

Sopimus on voimassa allekirjoituspöytäkirjassa todetun ajan.

Sopimuksen voimassaolo jatkuu allekirjoituspöytäkirjassa sanotun päivän jälkeen vuoden kerrallaan, jollei sopimusta kirjallisesti irtisanoa viimeistään kuusi viikkoa ennen sopimuskauden päättymistä.

Tämä sopimus voidaan kirjallisesti irtisanoa viimeistään 31.1.2011 päättymään 28.2.2011.

Irtisanomisesta huolimatta tämän sopimuksen määräykset ovat voimassa, kunnes yhteisesti todetaan neuvottelujen uudesta sopimuksesta päättyneen tai jompikumpi sopijaosapuoli kirjallisesti ilmoittaa katsovansa neuvottelut päättyneiksi.

28 § Työrauha

- 1 mom. Sopimukseen sidottu ei saa sopimuksen voimassa ollessa ryhtyä työtaistelutoimenpiteisiin sopimuksen pätevydestä, voimassaolosta tai oikeasta sisällöstä taikka sopimukseen perustuvasta vaatimuksesta syntyneen riidan ratkaisemiseksi, voimassa olevan sopimuksen muuttamiseksi tai uuden sopimuksen aikaansaamiseksi.
- 2 mom. Lisäksi sopimukseen sidottu yhdistys on velvollinen huolehtimaan, että sen alaiset yhdistykset ja viranhaltijat, joita sopimus koskee, eivät riko edellisessä momentissa tarkoitettua työrauhavelvoitetta eivätkä sopimuksen määräyksiä. Tämä velvollisuus sisältää myös sen, ettei yhdistys saa tukea tai avustaa kiellettyä työtaistelutoimenpidettä eikä muullakaan tavalla myötävaikuttaa sellaisiin toimenpiteisiin, vaan on velvollinen pyrkimään niiden lopettamiseen.

YLEISEN OSAN SOVELTAMISOHJELIITE 1

TYÖVUOROLUETTELOA KOSKEVA SOVELTAMISOHJE

1 Työvuoroluettelon laatiminen

Viranhaltijoiden työvuoroluetteloiden asianmukainen laatiminen on työnantajan velvollisuus. Työnantajan (hallitus tms. ja/tai johtava lääkäri/hammaslääkäri) tehtävänä on myös antaa yleisohjeet työvuoroluettelon keskeisistä laatimisperiaatteista sekä hyväksymis- ja muuttamismenettelyistä. Tarvittaessa laaditaan tarkemmat yksikköyms. kohtaiset ohjeet. Johtavat viranhaltijat (esim. johtava lääkäri/hammaslääkäri) ja ao. esimiehet (esim. ylilääkärit) ovat ensisijaisesti vastuussa alaistensa viranhaltijoiden työvuoroluetteloista ja muista työajan järjestelyistä sekä niiden valvonnasta. Työnantaja ei voi korvata työvuoroluettelon laatimista millään muulla asiakirjalla.

Työvuoroluettelon laatii ohjeiden mukaan ao. yksikön esimies viranhaltijakohtaisesti. Työvuoroluettelo laadittaessa varataan viranhaltijoille itselleen tai heitä edustavalle luottamusmiehelle tilaisuus esittää mielipiteensä, mikäli viranhaltija tai luottamusmies sitä pyytää.

Työvuoroluettelosta ilmenevät päivittäiset työajan alkamis- ja päättymisajat sekä riittävän yksilöitynä työajan käyttö viranhaltijalle määrättyjen tehtävien osalta. Työvuoroluettelo on siis samalla viranhaltijan työsuunnitelma työviikon ja -jakson ajaksi. Päivittäistä säännöllistä työaikaa ei ole sopimuksessa määrätty. Eri yksiköiden toiminnan luonteesta (mm. potilaiden määrä, laatu ja hoidolliset näkökohdat) riippuen voivat lääkärien työpäivien pituudet ja tekemisajankohdat vaihdella. Säännöllinen työaika pyritään yleensä sijoittamaan mahdollisimman tasaisesti työviikon ja -jakson eri työpäiville.

Säännöllisen työajan ohella työvuoroluetteloon merkitään myös viranhaltijalle määrättyt päivystykset (päivystyksen alkamis- ja päättymisajat ja muoto) ja kliininen lisätö, jotta voidaan seurata mm. kokonaistyöaikaa (ylityökatto) ja työhönsidonnaisuutta (mm. rasittavuustekijät, töiden tasapuolinen ja tarkoituksenmukainen jakautuminen), sekä vapaapäivien antamista ja toteutumista. Tarpeen mukaan voidaan säännöllistä työaikaa, lisätöitä ja päivystystä teettää eri lääkäreillä samanaikaisestikin päivän lopussa. Viranhaltijan työ- ja päivystysvuorot pyritään suunnittelemaan siten, etteivät työrupeamat muodostu liian pitkiksi ja rasittaviksi.

Työvuoroluetteloon merkitty toiminta tulee tapahtua terveyskeskuksessa, sairaalassa tai asianomaisessa toimintayksikössä (esim.

neuvola, koulu, poliklinikka), jollei ao. esimies erityisestä syystä anna lupaa nimityn tehtävän suorittamiseen muualla tai kysymyksessä ole kotikäynti tai muu virkatehtävä. Tämä koskee myös hallinnollisia toimistotehtäviä. Kotona tehtyä työtä ei hyväksytä työajaksi kuin poikkeuksellisessa tapauksessa.

2 Tasoittumisjärjestelmä

Mikäli käytössä on niin pitkä työaikajakso, että työvuoroluettelon laatiminen etukäteen koko ajaksi on vaikeaa, voidaan laatia erikseen KVTES:n työaikaluvun 29 §:ssä tarkoitettu työajan tasoittumisjärjestelmä ja vahvistaa kulloinkin lyhyemmäksi ajanjaksoksi erikseen työvuoroluettelo. Ennen kuin työnantaja muuttaa työaikajakson pituutta, kuullaan viranhaltijoita edustavaa luottamusmiestä tai viranhaltijoita itseään.

3 Työvuoroluettelon muuttaminen

Pääsääntö on, että vahvistettua ja tiedoksi annettua työvuoroluetteloa noudatetaan. Mikäli työvuoroluettelosta joudutaan poikkeamaan, mahdolliset muutokset merkitään työvuoroluetteloon (mahdollista käyttää lisäksi erillistä selvitystä).

Perustellun syyn olemassaolo työvuoroluettelon muutokseen harkitaan kussakin tapauksessa erikseen. Näitä ovat mm. toiminnalliset syyt, jotka voivat johtua esim. potilaiden määrästä, laadusta ja hoidollisista tarpeista, tai henkilöstön yllättävästä poissaolosta. Perusteltu syy on myös se, jos viranhaltija ei esim. sairauden takia tee hänelle merkittyä työ- tai päivystysvuoroa, josta on työvuoroluettelo suunniteltu vapaa-aikakorvaus, tai kun työvuoroluettelo on laadittu virheellisesti. Perusteltu syy ja myös suositeltava menettely on se, että kun työtä joudutaan jonakin päivänä tekemään suunniteltua enemmän, vähennetään työaikajakson muiden työpäivien työaikaa, mikäli se toiminnan kannalta on mahdollista, vastaavasti siten, että säännöllinen työaika pysyy keskimäärin edellä 13 §:n 2 momentissa todettuna 37 tai 38 tunnin 15 minuutin viikkotuntina.

Muutoksiin on saatava työvuoroluettelon vahvistajan lupa, joka kiireellisissä tapauksissa voidaan hankkia jälkikäteen. Jos työvuoroluetteloa on välttämätöntä muuttaa siten, että säännöllistä työaikaa muutetaan kliiniseksi lisätyöksi tai muuksi lisä-/ylityöksi, tähän on saatava etukäteen työvuoroluettelon vahvistajan lupa.

4 Osa-aikaisen lääkärin/hammaslääkärin työvuoroluettelon suunnittelu ja työaikajakson pituus

Osa-aikaisia koskevat samat työvuoroluettelon laatimista koskevat velvollisuudet ja periaatteet kuin täyttä työaikaa tekeviä. Myös osa-

aikaisen lääkärin työvuoroluettelosta tulee ilmetä tosiasialliset päivittäiset työajan alkamis- ja päättymisajat sekä riittävän yksilöitynä työajan käyttö viranhaltijalle määrättyjen tehtävien osalta.

Osa-aikatyötä tekeville työnantaja on voinut hyväksyä työajan sijoittelusta erilaisia työaika- ja vapaajaksoja. Tällöin työaikajakson tulee olla riittävän pitkä keskimääräisen työajan tasaamiseksi. Tällaista osa-aikaista lääkäriä/hammaslääkärinä varten käytetään ja laaditaan eripituinen työvuoroluettelo kuin muille, täyttä työaikaa tekeville. Esimerkiksi jos lääkäri/hammaslääkäri työskentelee siten, että hän on joka toinen viikko töissä ja joka toinen viikko vapaalla, tulee hänen osaltaan ottaa käyttöön kahdella jaollinen, esimerkiksi kuuden viikon työaikajakso.

5 Kuulemis- ja neuvottelumenettely työaikajärjestelymuutoksissa

Mikäli toiminnallisesta syystä on tarvetta olennaisesti ja pysyvästi muuttaa työvuoroluetteloiden perusteella tavanomaisesti noudatettuja työaikajärjestelyjä, asiasta neuvotellaan ao. viranhaltijan kanssa tai, jos uudet järjestelyt koskevat vähintään viittä viranhaltijaa, viranhaltijoita edustavan luottamusmiehen kanssa. Em. neuvotteluissa pyritään yhteisymmärrykseen.

6 Lääkärien ja hammaslääkärien eri tehtäviin varattavista ajoista työvuoroluettelossa

6.1 Terveyskeskuksen lääkärit

6.1.1 Vastaanottotyö

Vastaanottotyöhön sisällytetään työvuoroluetteloon sellainen määrä tunteja viikossa kuin vastaanottotoiminnan oletetaan edellyttävän ja joka muut lääkärin tehtävät huomioon ottaen on mahdollista. Vastaanottotyö on terveyskeskuksen keskeinen tehtävä.

6.1.2 Neuvola- yms. tehtävät

Vastaanottotyön lisäksi varataan työvuoroluettelossa riittävästi aikaa muita lääkärille kuuluvia tehtäviä varten (koulut, neuvolat, vuodeosasto, huoltolaitokset jne.). Terveysneuvontaan ja kouluterveydenhoitoon yms. varattaviin aikoihin sisällytetään myös työpisteestä toiseen siirtymiseen tarvittava aika.

6.1.3 Todistusten ja lausuntojen laatiminen

Todistusten laatimista varten ei erikseen varata aikaa työvuoroluettelossa silloin, kun todistukset kirjoitetaan potilaan käynnin aikana. Tarvittaessa voidaan työvuoroluettelossa varata 1–3 tuntia viikossa laajojen ja aikaa vievien lausuntojen ja todistusten laatimista varten

(koskee myös säännöllisen työajan ulkopuolella tutkittuja potilaita koskevia todistuksia ja lausuntoja).

6.1.4 Neuvottelut ja kokoukset

Työpaikkakoulutus ja neuvottelut merkitään työvuoroluetteloon.

Ennen kello 16 tapahtuneet viranomaisen määräämät kokoukset tai neuvottelut luetaan säännölliseen työaikaan, mutta kello 16:n jälkeen tapahtuvia kokouksia ei, sillä viranhaltija saa näistä kokouksista KVTES:n mukaiset kokouspalkkiot. Luottamustehtävien ja ulkopuolisten asiantuntijatehtävien hoitamisesta johtuvat kokoukset eivät kuulu säännölliseen työaikaan.

6.2 Terveyskeskuksen omalääkärit (työsuunnitelma)

Sopimuksen yleisen osan 14 §:ssä määrättyllä lääkärin tavoitettavuudella tarkoitetaan asianmukaisesti järjestettyä päiväajan vastaanottoa. Lääkärin vastaanottoajasta, -paikasta ja tavoitettavuudesta samoin kuin muihinkin tehtäviin käytettävästä ajasta ja päivystyksestä laaditaan etukäteen työsuunnitelma. Työsuunnitelmaa laadittaessa tulee ottaa huomioon terveyskeskuksen muun henkilökunnan töiden ja työvuorojen tarkoituksenmukainen järjestäminen väestövastuun perusterveydenhuollon toiminnan toteuttamiseksi. Työsuunnitelmaa koskevat tarkemmat ohjeet antaa toimivaltainen kunnallinen viranomainen.

Lääkärin työsuunnitelmaan merkitään päivittäin vastaanottotunteja vastaanottotoimintaa varten riittävästi, jotta lääkärin vastuuväestöön kuuluvat henkilöt pääsevät heille osoitetun omalääkärin hoitoon yleensä lääkärin seuraavana työpäivänä ja ainakin kolmen päivän kuluessa. Lisäksi varataan riittävästi aikaa muita lääkärille kuuluvia tehtäviä varten.

Vastaanottotoiminnan ja päivystyksen lisäksi lääkärille kuuluvia tehtäviä ovat mm. äitiys- ja lastenneuvola-, koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto-, vuodeosasto- ja laitoshoido- sekä työterveydenhuolto-työt, puhelinkonsultaatiot, kotikäyntitoiminta ja erikseen määrätty hallinnolliset tehtävät. Lääkärille kuuluvan avosairaanhoidon vastaanottotyön, ehkäisevän työn ja muut tehtävät vahvistaa toimivaltainen kunnallinen viranomainen.

6.3 Terveyskeskuksen hammaslääkärit

6.3.1 Kliininen vastaanottotyö

Kliinisellä vastaanottotyöllä tarkoitetaan sekä hammashoitolassa että neuvolassa suoritettavaksi määrättyä vastaanottotyötä, mikä käsittää potilaalle suoritettavia hampaiden, suun ja koko purentaeli-

men terveydentilan säilyttämiseksi ja parantamiseksi tarpeellisia tutkimuksia ja hoitotoimenpiteitä.

6.3.2 Muu kuin kliininen työ

Työvuoroluettelon tulee varata riittävästi aikaa viikoittaiseen potilastyön suunnitteluun, potilashallintoon, väestön suusairauksien ehkäisyyn, valistustyöhön ja muuhun kliiniseen potilastyöhön sisällyttömään tehtävään, esimerkiksi oppilaitokset, työn ohjaus ja vastaanoton toiminnan suunnittelu yms.

6.4 Terveyskeskuksen lääkärin/hammaslääkärin hallinnolliset tehtävät

Jäljempänä sanottu koskee soveltuvin osin myös ylilääkäreitä /ylihammaslääkäreitä/verrattavassa asemassa olevaa. Suurissa yksiköissä ylilääkärille/ylihammaslääkärille saattaa kuitenkin kuulua pelkästään hallinnollisia tehtäviä.

Hallinnolliset tehtävät keskitetään vastaavalle ja osatoiminnasta vastaavalle lääkärille/hammaslääkärille ja näitä tehtäviä varten varataan ao. lääkärille/hammaslääkärille tarpeellinen tuntimäärä viikossa huomioon ottaen mm. terveyskeskuksen koko, osatoiminnan laatu ja alaisten lukumäärä. Myös hallinnollisten tehtävien osalta tulisi pyrkiä ajankäyttö yksilöimään silloin, kun kyse on säännöllisesti toistuvista tai muutoin etukäteen tiedossa olevista tehtävistä.

Työnantaja antaa ohjeet siitä, kuinka monta tuntia hallinnollisiin tehtäviin vastaavan tai osatoiminnasta vastaavan lääkärin/hammaslääkärin edellytetään enintään käyttävän viikossa. Mikäli hallinnollisiin tehtäviin käytetään aikaa enemmän kuin edellytetään, tulee ylityksen olla perusteltavissa.

Kun vastaavalle lääkärille/hammaslääkärille annetaan tilapäisen erityistehtävän suorittaminen (esim. vuodeosaston tai uuden hammashoitolan suunnittelun tai hankintaohjelman tekeminen), tulisi työnantajan samalla päättää, paljonko työvuoroluettelossa tähän tehtävään varataan aikaa.

6.5 Terveyskeskuksen lääkärin/hammaslääkärin kliininen lisätö

Lisätöinä suoritettava vastaanottotyö merkitään työvuoroluettelon yleensä etukäteen. Potilastilanteesta riippuen työvuoroluettelon etukäteen suunnitellun lisätöiden määrä voi jonkin verran alittaa tai ylittää. Muutos merkitään työvuoroluettelon.

Lähtökohtana on, että päivittäinen työaika aloitetaan säännöllisellä työajalla ja lisätöitä tehdään tarvittaessa päivittäisen säännöllisen työajan jälkeen. Poikkeustapauksissa voidaan toiminnallisista syistä

lisätyötä tehdä ennen säännöllisen työajan alkamista (esim. neuvolavastaanotto klo 16 jälkeen).

Terveyskeskuksen tuloksellisen toiminnan takaamiseksi on tarkoituksenmukaista seurata mm. säännöllisen työajan ja lisätyöajan vastaanotto toiminnan tehokkuutta. Yleensä säännöllisenä työaikana ja lisätyöaikana pidettävällä vastaanotolla potilasta kohti varattava aika on suunnilleen sama.

6.6 Sairaalalääkärit

6.6.1 Yleistä

Työvuoroluettelon merkitään kellonaikoina ainakin ne lääkärin työskentelyajat, jotka vaikuttavat muun henkilökunnan toimintaan. Mahdollisesti kellonaikoihin sitomatonkin työ on mahdollisimman tarkasti määriteltävä ja sellaisena tulee kysymykseen vain toiminnan kannalta tarpeellinen sairaala- ja poliklinikkatyö. Kellonaikoihin sitomattoman säännöllisen työajan suoritusajat merkitään työvuoroluettelon. Myös mahdolliset ns. iltakierrot merkitään työvuoroluettelon.

6.6.2 Yksityisvastaanoton merkitseminen

Säännöllisen työajan lisäksi merkitään työvuoroluettelon mahdollisesti sairaalassa pidettäväksi myönnetyn yksityisvastaanoton vastaanottoajat. Yksityisvastaanoton tulee kokonaisuudessaan tapahtua lääkärin säännöllisen työajan ja päivystysajan ulkopuolella.

Milloin lääketieteelliset tai muut välttämättömät syyt vaativat ja milloin se sairaalan omaa toimintaa häiritsemättä on mahdollista, voidaan kuitenkin röntgen-, laboratorio-, anestesia- ja patologian alan lääkärin tutkimukset aikaisemmin mahdollisesti noudatetun käytännön mukaisesti suorittaa asianomaisen lääkärin säännöllisenä työaikana edellyttäen, että tutkimuksiin kuluva työaika korvataan säännöllisen työajan ulkopuolella suoritettavalla työllä. Tällöin työvuoroluettelon merkitään yksityisvastaanottoon käytetty työaika ja se ylimääräinen vastaava työskentelyaika sairaalassa, jolla yksityisvastaanottoon käytetty työaika korvataan.

6.6.3 Kliininen lisätyö

Kliininen lisätyö merkitään etukäteen lääkärin työvuoroluettelon (ks. yleisen osan 16 §:n 3 momentin soveltamisohje).

YLEISEN OSAN SOVELTAMISOHJELIITE 2

LÄÄKÄRISOPIMUKSEN SOVELTAMISPIIRIÄ KOSKEVIEN MÄÄRITELMIEN SOVELTAMISOHJE

Sopimuksen liitteissä on käytetty seuraavaa käsitteistöä:

Yleislääkärin oikeuden omaava laillistettu lääkäri

- Lääkäri, joka on lääketieteen lisensiaatin tutkinnon jälkeen suorittanut terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) 4 §:n 2 momentissa säädetyn lääkärin perusterveydenhuollon lisäkoulutuksen ja jolla on em. lain säännökseen perustuen oikeus harjoittaa yleislääkärin ammattia itsenäisesti laillistettuna lääkärinä.
- Lääkäri, jolle Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (jäljempänä Valvira) on myöntänyt em. lain perusteella oikeuden harjoittaa yleislääkärin ammattia itsenäisesti laillistettuna lääkärinä tai vastaavan ammatinharjoittamisluvan muualla kuin Suomessa suoritettun koulutuksen perusteella.
- Em. lain 46 §:n 1 momentin siirtymäsäännöksessä tarkoitetut, jotka ovat olleet laillistettuja lääkäreitä ao. lain voimaan tullessa 1.7.1994, so. joilla oli tuolloin oikeus harjoittaa itsenäisesti lääkärin ammattia Suomessa.
- Sopimusta sovellettaessa rinnastetaan jäljempänä sanottu erikoislääkärin oikeuden omaava lääkäri yleislääkärin oikeuden omaavaan laillistettuun lääkäriin, mutta ei päinvastoin.

Erikoislääkärin oikeuden omaava lääkäri

- Lääkäri, jolla on terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 4 §:n 3 momentissa (1030/00) tarkoitettu erikoislääkärin oikeus tai 31.12.2000 voimassa olleessa 6 §:ssä (559/94) tarkoitettu erikoislääkärin pätevyys taikka jolle oli em. lain voimaan tullessa 1.7.1994 myönnetty erikoislääkärin oikeus (ks. em. lain 46 §:n 1 momentin siirtymäsäännös).
- Lääkäri, jolle Valvira on myöntänyt em. lain perusteella oikeuden harjoittaa erikoislääkärin ammattia laillistettuna lääkärinä tai vastaavan ammatinharjoittamisluvan muualla kuin Suomessa suoritettun koulutuksen perusteella.

Laillistettu lääkäri, jolta puuttuu yleislääkärin oikeus tai erikoislääkärin oikeus

- Lääkäri, jolle Valvira on myöntänyt terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 4 §:n 1 momentissa sanotun oikeuden harjoittaa lääkärin ammattia toisen johdon tai valvonnan alaisena laillistettuna

lääkärinä eikä lääkäriellä myöskään ole edellä tarkoitettua erikoislääkärin oikeutta.

- Lääkäri, jolle Valvira on myöntänyt em. lain perusteella oikeuden harjoittaa lääkärin ammattia toisen johdon tai valvonnan alaisena laillistettuna lääkärinä tai vastaavan ammatinharjoittamisluvan muualla kuin Suomessa suoritetun koulutuksen perusteella eikä lääkäriellä myöskään ole edellä tarkoitettua erikoislääkärin oikeutta.
- Em. laillistuksen tai ammatinharjoittamisluvan saaneet lääkärit ryhtyvät yleensä luvan jälkeen suorittamaan lääkärin perusterveydenhuollon lisäkoulutusta (ks. em. lain 4 §:n 2 momentti ja asetus 1435/93 lääkärin perusterveydenhuollon lisäkoulutuksesta) ja/tai erikoislääkärin tutkintoa.

Lääkäri Tarkoitetaan kaikkia edellä lueteltuja lääkäreitä.

Lääketieteen opiskelija

Terveys- ja hyvinvointivaltion ammattihenkilöistä annetun asetuksen (564/1994) 3 §:ssä ja 3 b § momentissa (muutettu 104/2008) säädetyt opinnot suorittanut, joka ao. säännöksen perusteella saa tilapäisesti toimia lääkärin tehtävissä lääkärin ammattia itsenäisesti harjoittamaan oikeutetun laillistetun lääkärin johdon ja valvonnan alaisena.

Amanuenssi Amanuenssilla eli lääkäriharjoittelijalla tarkoitetaan lääketieteen opiskelijaa, joka suorittaa lääkärikoulutukseen vaadittavaa palvelua amanuenssina työ- tai virkasuhteessa (amanuenssit ovat yleensä työsuhteessa).

Laillistettu hammaslääkäri

- Hammaslääkäri, joka on hammaslääketieteen lisensiaatin tutkinnon jälkeen suorittanut terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) 4 §:n 2 momentissa säädetyt, Valviran hyväksymän käytännön palvelun ja jolla on em. lain säännöksen perusteella oikeus harjoittaa hammaslääkärin ammattia itsenäisesti laillistettuna hammaslääkärinä.
- Hammaslääkäri, jolle Valvira on myöntänyt em. lain perusteella oikeuden harjoittaa hammaslääkärin ammattia itsenäisesti laillistettuna hammaslääkärinä tai vastaavan ammatinharjoittamisluvan muualla kuin Suomessa suoritetun koulutuksen perusteella.
- Em. lain 46 §:n 1 momentin siirtymäsäännöksessä tarkoitettut, jotka ovat olleet laillistettuja hammaslääkäreitä ao. lain voimaan tullessa 1.7.1994, so. joilla oli tuolloin oikeus harjoittaa itsenäisesti hammaslääkärin ammattia Suomessa.

- Sopimusta sovellettaessa rinnastetaan jäljempänä erikoishammaslääkärin pätevyyden omaava hammaslääkäri laillistettuun hammaslääkəriin, mutta ei päinvastoin.

Erikoishammaslääkärin oikeuden omaava hammaslääkäri

- Hammaslääkäri, jolla on terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 4 §:n 3 momentissa (1030/00) tarkoitettu erikoishammaslääkärin oikeus tai 31.12.2000 voimassa olleessa 6 §:ssä (559/94) tarkoitettu erikoishammaslääkärin pätevyys tai jolle oli em. lain voimaan tullessa 1.7.1994 myönnetty erikoishammaslääkärin oikeus (ks. em. lain 46 §:n 1 momentin siirtymäsäännös).
- Hammaslääkäri, jolle Valvira on myöntänyt em. lain perusteella oikeuden harjoittaa erikoishammaslääkärin ammattia laillistettuna hammaslääkärinä tai vastaavan ammatinharjoittamisluvan muualla kuin Suomessa suoritettun koulutuksen perusteella.

Osaliaillistettu hammaslääkäri

Hammaslääkäri, jolle Valvira on myöntänyt terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 4 § 1 momentissa sanotun oikeuden harjoittaa hammaslääkärin ammattia toisen johdon tai valvonnan alaisena laillistettuna hammaslääkärinä.

Hammaslääkäri, jolle Valvira on myöntänyt em. lain perusteella oikeuden harjoittaa hammaslääkärin ammattia toisen johdon tai valvonnan alaisena laillistettuna hammaslääkärinä tai vastaavan ammatinharjoittamisluvan muualla kuin Suomessa suoritettun koulutuksen perusteella.

Em. osaliaillistuksen tai ammatinharjoittamisluvan saaneet hammaslääkärit ryhtyvät yleensä luvan jälkeen suorittamaan em. lain 4 §:n 2 momentissa ja asetuksen 6 §:ssä säädettyä käytännön palvelua.

Hammaslääkäri

Tarkoitetaan kaikkia edellä lueteltuja hammaslääkäreitä.

Hammaslääketieteen opiskelija

Terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun asetuksen (564/1994) 3 a tai 3 b §:ssä säädetty opinnot (muutettu 104/2008) suorittanut, joka ao. säännöksen perusteella saa tilapäisesti toimia hammaslääkärin tehtävissä hammaslääkärin ammattia itsenäisesti harjoittamaan oikeutettun laillistetun hammaslääkärin johdon ja valvonnan alaisena.

Laillistettu eläinlääkäri

Eläinlääkäri, jolle Elintarviketurvallisuusvirasto on eläinlääkäriammattin harjoittamisesta annetun lain (29/2000) mukaisesti myöntänyt oikeuden toimia laillistettuna eläinlääkärinä.

Erikoiseläinlääkäri

Eläinlääkäri, joka täyttää eläinlääkäriammattin harjoittamisesta annetun lain 42 §:ssä (29/2000) ja erikoiseläinlääkäriin tutkinnosta ja oikeudesta toimia erikoiseläinlääkärinä annetun asetuksen 6 §:ssä (275/2000) säädetyt edellytykset.

Eläinlääketieteen opiskelija

Eläinlääkäriin ammattin harjoittamisesta annetun lain 7 §:ssä säädetyt opinnäytteet suorittanut, joka säännöksen perusteella saa harjoittaa väliaikaisesti eläinlääkäriammattia.

LIITE 1
TERVEYSKESKUSTEN LÄÄKÄRIT

1 § Palkkahinnoittelu 1.2.2010 lukien

Lääkärin virkanimike/tehtävä	Omalääkäri Peruspalkka, €	Muu kuin omalääkäri Peruspalkka, €
1 Ylilääkärit/verrattavassa asemassa olevat Lääkäriltä edellytetään tehtävään soveltuvaa erikoislääkärin oikeutta L1VV2001 / L1TK2000	3 794,63	4 336,86
2 Erikoislääkärit/erikoislääkärin oikeuden omaavat terveyskeskuslääkärit Terveyskeskuslääkärillä on tehtävään soveltuva erikoislääkärin oikeus L1VV3001 / L1TK5100	3 092,53	3 890,28
3 Muut terveyskeskuslääkärit Terveyskeskuslääkäriltä edellytetään yleislääkärin oikeutta L1VV3002 / L1TK5200	2 711,53	3 415,12
4 Muut lääkärit		
4.1 Laillistettu lääkäri, jolla ei ole yleislääkärin eikä erikoislääkärin oikeutta, peruspalkka on hoidettavasta lääkärin virasta/tehtävästä riip- pumatta L1VV4000 / L1TK6100	2 458,99	2 620,61
4.2 Lääkätieteen opiskelija, peruspalkka on hoi- dettavasta lääkärin virasta/tehtävästä riippu- matta L1TK6200		2 335,52

Soveltamisohje

1 Johdon ja esimiesten tehtäväkohtaisen palkan määrittäminen

Johtavat lääkärit ovat palkkahinnoittelun ulkopuolisia. Vastavaksi lääkäriksi määrätty terveyskeskuslääkäri on palkkahinnoittelun ulkopuolinen määräyksen antamisesta lukien sen päättymiseen saakka, jonka jälkeen lääkärin palkka määritellään uudelleen muuttuneen perusteen mukaiseksi.

Tavoitteena on, että kunkin esimiehen palkka on oikeassa suhteessa paitsi hänen tehtäviensä vaativuuteen, määrään ja tötuloksiin myös oikeassa suhteessa hänen alaiensa palkkaan. Ks. KVTES:n palkkausluvun 5 §:n 1 momentin soveltamisohjeen kohta 5.3 Esimiesasema.

Mahdollisimman oikealla palkanmuodostuksella voidaan tukea hyvää johtajuutta ja koko yksikön menestystä asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

KVTES palkkausluvun 4 ja 5 §:n ja niiden soveltamisohjeissa todetun lisäksi johdon ja esimiesten tehtäväkohtaista palkkaa määriteltäessä otetaan huomioon työn vaativuuteen ja määrään vaikuttavina tekijöinä esimerkiksi väestöpohja, eri kuntien vastaavista yksiköistä muodostetun kokonaisuuden tuomat uudet velvoitteet ja vastuut samoin kun ylilääkärin osallistuminen johtamistehtävän ohella säännöllisen päiväajan potilastyöhön tai erikoissairaanhoidon palvelujen tuottaminen silloin, kun tällaisia seikkoja pidetään perusteltuna toiminnan kokonaisuuden kannalta.

2 Ylilääkäri/verrattavassa asemassa oleva

Verrattavassa asemassa olevalla tarkoitetaan lääkäriä, joka on asemansa ja tehtäviensä puolesta ylilääkäriin verrattavissa ja jonka päätehtävänä on johtaminen.

3 Osatoiminnasta vastaava lääkäri

Osatoiminnasta vastaavalla lääkrillä tarkoitetaan tietyn suu-rehkon kokonaisuuden antamista jonkun terveyskeskuslääkärin johdettavaksi (ei siis lääkärin välisen työnjaon toteuttamista). Osatoiminnasta vastaava voi vastata esimerkiksi suuren kunnan/kuntayhtymän taikka yhteistoiminta-alueen osa-alueen toiminnasta ja kehittämisestä. Osatoiminnasta vastaavien lääkärin nimittämisellä voidaan taata riittävä lähiesimiestoiminta ja näin tukea hyvän johtajuuden toteutumista.

Osatoiminnasta vastaavaksi määrätyn terveyskeskuslääkärin tehtäväkohtaista palkkausta määrättäessä otetaan lisätehtävä tai lisävastuu huomioon KVTES:n palkkausluvun 5 §:n 2 momentin mukaisesti määräyksen antamisesta lukien sen päättymiseen saakka, jonka jälkeen lääkärin palkka määritellään uudelleen muuttuneen perusteen mukaiseksi.

4 Omalääkärin tehtäväkohtaisen palkan määrittäminen

Omalääkärin tehtäväkohtainen palkka on korvausta mm. ennaltaehkäisevästä työstä tai muista vastaavista vastuuväestön tarvitsemista palveluista, hallinnollisista tehtävistä yms. Kunkin omalääkärin tehtäväkohtaista palkkaa määriteltäessä ja tarkistettaessa otetaan huomioon työn vaativuus ja määrä KVTES:n palkkausluvun 5 §:n mukaisesti (ks. myös tämän sopimuksen yleisen osan 5 §:n soveltamisohje).

Kun siirrytään omalääkärijärjestelmään, määritellään kunkin omalääkärin tehtäväkohtainen palkka uudelleen tämän liitteen puiteissa KVTES:n em. määräykset huomioon ottaen.

5 Tehtävien ja työnjakojen muutokset

Organisaation erilaisissa muutostilanteissa kuten esim. terveydenhuollon henkilöstön tehtäviä ja työnjakoja uudistettaessa (esim. tehtäväsiirrot lääkäreiltä hoitajille), saattaa muutoksen läpivienti edellyttää lääkäreiltä keskimääräistä enemmän muun henkilöstön koulutusta, ohjausta ja opastusta, jolloin myös lääkärin työnkuvan painopiste lääkärin oman vastaanotto- yms. potilastyön ja muun työn suhteen muuttuu tilapäisesti. Myös em. muutoksen toiminnalliset vaikutukset ja kesto tulee etukäteen arvioida ja ottaa paikallisesti huomioon lääkärin työ- ja palkkausjärjestelyissä. Ks. KVTES:n palkkausluvun 4 ja 5 §:n määräykset soveltamisohjeineen.

2 § Omalääkärin palkan väestöosa

Väestöosan suuruus määräytyy tämän sopimuksen yleisen osan 3 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun lääkärin perusvastuuväestön määrän ja laadun mukaan siten, että väestöosa on 1,80–2,12 € kuukaudessa jokaista omalääkärin perusvastuuväestöön kuuluvaa henkilöä kohti. Laillistetun lääkärin, jolla ei ole yleislääkärin oikeutta, väestöosa on vähintään 90 % em. väestöosan alarajasta.

Lääkärille määrätyn vastuuväestön ja perusvastuuväestön määrä tarkistetaan vuosittain.

Soveltamisohje

Väestöosa maksetaan lääkärin perusvastuuväestön avosairaanhoidosta. Perusvastuuväestöön kuuluvaksi katsotaan jokainen sellainen lääkärin vastuuväestöön kuuluva henkilö, joka käy terveyskeskuksen lääkärin vastaanotolla vähintään kolme kertaa kalenterivuodessa. Sopimusmääräyksessä tarkoitettuihin perusvastuuväestön käynteihin lasketaan mukaan potilaan kaikki terveyskeskuksen lääkärisä käynnit ts. varsinaiset päiväajan vastaanottokäynnit, päivystyskäynnit ja esim. neuvolassa suoritettut sairauskäynnit, so. lääkärin avosairaanhoidon käynnit. Jos työterveydenhuolto on liitetty väestövastuujärjestelmään, lasketaan käynneistä työterveyslääkärin luona mukaan varsinaiset sairaskäynnit.

Kunkin lääkärin perusvastuuväestön suuruus (lukumäärä) tulee otetuksi väestöosassa huomioon automaattisesti (euroa x perusvastuuväestöön kuuluvat henkilöt). On kuitenkin perusteltua, että myös väestöosan euroa/henkilö vaihtelee lääkärikohtaisesti, koska näin tulee otetuksi huomioon erilaisten vastuuväestöjen luonteesta johtuva eri lailla työllistävä vaikutus (väestön ikärakenne, palvelujen käyttötottumukset tms.). Em. voidaan ottaa huomioon väestöosan euromäärää asteikon puitteissa harkittaessa tai esim. laskemalla kullekin lääkärille painotettu euromäärä vastuuväestöön sisältyvien eri väestöryhmien yms. perusteella. Ks. lisäksi 4 §:n 1 momentin soveltamisohjeen 1 kohta ja tämän sopimuksen yleisen osan 3 §:n soveltamisohje.

3 § Toimenpidepalkkiot

1 mom. Toimenpiteiden korvaaminen

Lääkärille maksetaan säännöllisenä työaikana/omalääkärin päiväaikana ja päivystysaikana suoritetuista sekä täyttä työaikaa tekeväle lääkärille (muut kuin omalääkärit) kliinisenä lisätyönä suoritetuista terveyskeskuksen lääkärin toimenpideluettelossa sanotuista toimenpiteistä 2 momentin korvaustaulukosta ilmenevät toimenpidepalkkiot.

Pöytäkirjamerkintä

Terveyskeskusten lääkärin toimenpideluetteloon tehdyt muutokset tulevat voimaan 1.9.2010. Siihen saakka noudatetaan lääkärisopimuksen 2007–2009 terveyskeskusten lääkärin toimenpideluettelo.

Soveltamisohje

Toimenpidepalkkio maksetaan siitä riippumatta, missä toimenpide on tehty esim. vastaanotolla, vuodeosastolla tai neuvolassa, ja kuuluuko potilas esim. omalääkärin vastuuväestöön vai ei.

2 mom. Toimenpiteiden korvaustaulukko

Palkkiot ja korvaukset	Säännöllinen työaika/omalääkärin päiväaika	Kliininen lisätö (muu kuin omalääkäri)	Aktiivi-päivystys	Muu työpaikka-päivystys ja vapaamuotoinen päivystys
Toimenpideryhmät	€	€	€	€
R 0	2,58	2,92	2,58	2,92
R I, RU I, RR I	7,00	7,92	7,00	7,92
R II, RU II, RR II	10,56	13,09	10,56	13,09
R III, RR III	25,83	29,66	25,83	29,66

3 mom. Osa-aikatyötä tekevän kliinisen lisätyön toimenpidepalkkiot (muut kuin omalääkärit)

Osa-aikatyötä tekeväälle lääkärille maksetaan kliinisenä lisätyönä suoritetuista toimenpiteistä 2 momentin mukaiset säännöllisen työajan toimenpidepalkkiot siihen saakka kunnes osa-aikaisen lääkärin yhteenlaskettu säännöllinen ja kliininen lisätöaika ylittää täyttä työaika tekevän lääkärin säännöllisen työajan.

4 § Käyntipalkkiot

1 mom. Omalääkärin vastaanotto toiminnan käyntipalkkiot

Omalääkärille maksetaan päiväajan vastaanotto toiminnasta (muu kuin päivystysaika) käyntipalkkiot seuraavan korvaustaulukon mukaisesti.

Palkkiot ja korvaukset	Omalääkäri (muu kuin päivystysaika)
Käyntipalkkiot	€
Perusvastuuväestöön kuuluvan potilaan käynti oman omalääkärin luona	–
Perusvastuuväestöön kuuluvan potilaan käynti muun kuin oman omalääkärin luona	
1) potilaan oma omalääkäri on vuosilomalla, päivystysvapaalla, virkavapaalla tai koulutukseen määrättyinä	1) 5,12–6,08
2) muuna aikana	2) –
Muun kuin perusvastuuväestöön kuuluvan potilaan käynti omalääkärin luona	5,12–6,08
Lääkärin erillinen käynti potilaan luona, mikäli matka lääkärin vastaanotto paikasta potilaan kotiin on	
a) enintään viisi kilometriä	a) 14,10
b) yli viisi kilometriä	b) 20,28

Soveltamisohje

1 Omalääkärin käyntipalkkiot

Käyntipalkkiot ovat korvausta muun kuin perusvastuuväestön avosairaanhoidon käynneistä ja ne maksetaan vain vastaanototoiminnasta, ei potilaan neuvola- yms. käynnistä.

Palkkion suuruus määritellään asteikon puitteissa paikallisiin olosuhteisiin soveltuvasti. Väestöosaa ja päiväajan käyntipalkkioita on yleensä aina perusteltua tarkastella palkkauksellisenä kokonaisuutena siten, että niiden euromääriä voidaan tarvittaessa tarkistaa liitteessä sanottujen asteikkojen puitteissa puoleen ja toiseen mm. järjestelmän vakiintumisen myötä tai kun lääkärikohtaisia vastuuväestöjä muutetaan taikka kun lääkärin vastuuväestössä esim. ikärakenteen muutosten seurauksena potilaskäyttäytyminen muuttuu. Erityisen tärkeää po. harkinnanvaraisten palkkauselementtien tarkastelu yhdessä on väestövastuuisen toiminnan alkuvaiheessa.

2 Perusvastuuväestöön kuuluvan käynti

Perusvastuuväestöön kuuluvien henkilöiden käynnistä lääkärin luona ei pääsääntöisesti makseta käyntipalkkiota. Merkitystä ei ole sillä, kenen lääkärin perusvastuuväestöön henkilö kuuluu ja käykö hän oman vai jonkun muun omalääkärin luona. Poikkeus tästä pääsäännöstä on tilanne, jolloin henkilön omalääkäri on vuosilomalla, päivystysvapaalla, virkavapaalla tai koulutukseen määrätty. Jos taas lääkäri on virantoimittuksessa vaikkakin esim. virkamatkalla, ei hänen perusvastuuväestöönsä kuuluvan potilaan käynnistä toisen lääkärin luona makseta käyntipalkkiota.

3 Muun kuin perusvastuuväestöön kuuluvan käynti

Muiden kuin perusvastuuväestöön kuuluvien henkilöiden käynneistä maksetaan palkkio riippumatta siitä, kenen lääkärin vastuuväestöön henkilö kuuluu tai kuuluuko hän kenenkään vastuuväestöön (esim. terveyskeskuksen alueella lomaillevat kesäasukkaat).

4 Kotikäyntipalkkion maksaminen

Kotikäyntipalkkio maksetaan riippumatta siitä, onko kyseessä lääkärin perusvastuuväestöön kuuluva potilas tai muu potilas.

5 Siirtymäajan ohjeita

Omalääkärijärjestelmään siirtymisestä on tarkempia ohjeita omalääkärioppaassa. Siirtymävaiheessa saattaa olla harkittua määritellä po. muusta kuin perusvastuuväestöstä maksettava käyntipalkkio asteikon alarajalta/alarajan tuntumasta ja tarkistaa palkkiota tarvittaessa järjestelmän vakiintumisen myötä.

2 mom. Kliinisen lisätyön ja päivystysajan käyntipalkkiot

Lääkärille maksetaan päivystysaikana ja täyttä työaikaa tekevälle (muu kuin omalääkäri) kliinisenä lisätyöaikana jokaisesta potilaasta jäljempänä 5 §:n 1 momentin korvaustaulukosta ilmenevä käyntipalkkio.

5 § Kliinisen lisätyön ja päivistyksen käyntipalkkiot

1 mom. Korvaustaulukko

Palkkiot ja korvaukset	Kliininen lisätyö (muu kuin omalääkäri)	Aktiivi-päivystys	Muu työpaikka-päivystys ja vapaa-muotoinen päivystys
Käyntipalkkiot	€	€	€
Potilaan käynti lääkärin luona a) yöaikana ja viikonloppuna b) muuna aikana	10,14	a) 8,03 b) 7,11	a) 9,08 b) 7,67
Lääkärin erillinen käynti potilaan luona (kotikäynti) a) yöaikana ja viikonloppuna b) muuna aikana	12,45	a) 15,33 b) 11,54	a) 16,85 b) 12,94
Vuodeosastokäynti terveyskeskuksen vuodeosastolle, sairaalaan tai huoltolaitokseen: Etäisyys työpaikkapäivystäjän päivystyspaikasta tai vapaamuotoisen päivystäjän asunnosta 1) alle yksi kilometri 1a) yöaikana ja viikonloppuna 1b) muuna aikana 2) yli yksi kilometri a) yöaikana ja viikonloppuna a1) seuraavat potilaat / sama käynti b) muuna päivystysaikana b1) seuraavat potilaat/sama käynti		1a) 8,03 1b) 7,11 2a) 15,33 2a1) 8,03 2b) 11,54 2b1) 7,11	1a) 9,08 1b) 7,67 2a) 16,85 2a1) 9,08 2b) 12,94 2b1) 7,67
Vapaamuotoisen päivystäjän erillinen käynti terveyskeskukseen, sen vuodeosastolle, sairaalaan tai huoltolaitokseen 1) ennen klo 22.00 1a) viikonloppuna 1b) muuna aikana 2) klo 22.00–8.00 välisenä aikana 2a) ensimmäinen potilas/käynti 2b) seuraavat potilaat/sama käynti			1a) 9,08 1b) 7,67 2a) 16,85 2b) 9,08
Yli 45 minuuttia kestänyt potilaskäynti, lisäys alkavalta neljännestunnilta, kotikäynnissä käyntiaikaan luetaan matkoihin kulunut aika a) yöaikana ja viikonloppuna b) muuna aikana	4,26		a) 5,19 b) 4,44

Soveltamisohje

1 Yöaika/viikonloppu

Yöajalla/viikonlopulla tarkoitetaan aikaa maanantaista perjantaihin klo 22.00–8.00 ja perjantaista klo 18.00 maanantaihin klo 8.00 sekä arkipyhää tai joulu- ja juhannusaattoa edeltävää arkipäivästä klo 18.00 ensiksi seuraavaan arkipäivään klo 8.00.

2 Vapaamuotoisen päivystäjän kotikäyntipalkkio

Vapaamuotoiselle päivystäjälle maksettavan kotikäyntipalkkion (vapaamuotoisen päivystäjän erillinen käynti terveyskeskuksessa, sen vuodeosastolla, sairaalassa tai huoltolaitoksessa kello 22.00–8.00) maksamisen edellytyksenä on, että lääkäri ei ole tehnyt käyntiä edeltävän tunnin aikana aktiivista työtä ja että hänelle ei makseta po. käynnistä kotikäyntipalkkiota vuodeosastokäynnin perusteella määriteltävän käynnin mukaisesti.

3 Päivystysajan käyntipalkkion rajoitus

Mikäli päivystysaikana otetaan vastaan potilas, jonka lääkäri on määrännyt uusintatarkastukseen aikaisemmin suoritetun käynnin perusteella, ei tällainen käynti oikeuta potilaskäyntipalkkioon.

2 mom. Osa-aikatyötä tekevän kliinisen lisätyön käyntipalkkiot (muut kuin omalääkärit)

Osa-aikatyötä tekeväälle lääkärille maksetaan hänen oman säännöllisen työaikansa (osa-aikatyöaika) ylittävästä kliinisestä lisätyöstä 50 % 1 momentin korvaustaulukossa todetuista kliinisen lisätyön käyntipalkkioista siihen saakka kunnes osa-aikaisen lääkärin yhteenlaskettu säännöllinen ja kliininen lisätyöaika ylittää täyttä työaikaan tekevän lääkärin säännöllisen työajan.

6 § Aktiivipäivystyksen korvaukset

Kultakin aktiivipäivystyksen päivystystunnilta maksetaan korottomaton tuntipalkka tai annetaan yksi tunti vapaata säännöllisenä työaikana.

Soveltamisohje

Ks. korvauksen suorittamisesta yleisen osan 15 §:n 6 momentin soveltamisohje sekä yleisen osan 21 ja 22 §:t.

Huomautus

Vapaamuotoisen ja muun työpaikkapäivystyksen peruskorvaukset määräytyvät tämän sopimuksen yleisen osan 15 §:n 6 momentin mukaan.

LIITE 2
 TERVEYSKESKUSTEN HAMMASLÄÄKÄRIT

1 § Palkkahinnoittelu 1.2.2010 lukien

Virkanimike/tehtävä	Peruspalkka €/kk
1 Ylihammaslääkärit/verrattavassa asemassa olevat Hammaslääkäriltä edellytetään tehtävään soveltuvaa erikoishammaslääkäriin oikeutta L2TH2000	4 065,99
2 Erikoishammaslääkärit/erikoishammaslääkäriin oikeuden omaavat terveystakeskushammaslääkärit Terveystakeskushammaslääkärillä on tehtävään soveltuva erikoishammaslääkäriin oikeus L2TH5100	3 740,46
3 Muut terveystakeskushammaslääkärit Terveystakeskushammaslääkäriltä edellytetään laillistetun hammaslääkäriin oikeutta L2TH5200	3 131,04
4 Muut hammaslääkärit 4.1 Osalaillistuksen omaava hammaslääkäri, peruspalkka on hoidettavasta hammaslääkäriin virasta/tehtävästä riippumat- ta L2TH6100	2 265,60
4.2 Hammaslääketieteen opiskelija, peruspalkka on hoidetta- vasta hammaslääkäriin virasta/tehtävästä riippumatta L2TH6200	1 955,99

Soveltamisohje

1 Johdon ja esimiesten tehtäväkohtaisen palkan määrittäminen

Johtavat hammaslääkärit ovat palkkahinnoittelun ulkopuolisia. Vastaavaksi hammaslääkäriksi määrätty terveyskeskushammaslääkäri on palkkahinnoittelun ulkopuolinen määräyksen antamisesta lukien sen päättymiseen saakka, jonka jälkeen hammaslääkäriin palkka määritellään uudelleen muuttuneen perusteen mukaiseksi.

Tavoitteena on, että kunkin esimiehen palkka on oikeassa suhteessa paitsi hänen tehtäviensä vaativuuteen, määrään ja tötuloksiin myös oikeassa suhteessa hänen alaiensa palkkaan. Ks. KVTES:n palkkausluvun 5 §:n 1 momentin soveltamisohjeen kohta 5.3 Esimiesasema.

Mahdollisimman oikealla palkanmuodostuksella voidaan tukea hyvää johtajuutta ja koko yksikön menestystä asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

KVTES palkkausluvun 4 ja 5 §:n ja niiden soveltamisohjeissa todetun lisäksi johdon ja esimiesten tehtäväkohtaista palkkaa määriteltäessä otetaan huomioon työn vaativuuteen ja määrään vaikuttavina tekijöinä esimerkiksi väestöpohja ja eri kuntien vastaavista yksiköistä muodostetun kokonaisuuden tuomat uudet velvoitteet ja vastuut.

2 Ylihammaslääkäri/verrattavassa asemassa oleva

Verrattavassa asemassa olevalla tarkoitetaan hammaslääkäriä, joka on asemansa ja tehtäviensä puolesta ylihammaslääkäriin verrattavissa ja jonka päätehtävänä on suurehkon osa-alueen toiminnan johtaminen.

3 Osatoiminnasta vastaava hammaslääkäri

Osatoiminnasta vastaavalla hammaslääkärillä tarkoitetaan tietyn suurehkon kokonaisuuden antamista jonkun terveyskeskushammaslääkäriin johdettavaksi (ei siis hammaslääkärien välisen työnjaon toteuttamista). Osatoiminnasta vastaava hammaslääkäri voi vastata esimerkiksi suuren kunnan/kuntayhtymän taikka yhteistoiminta-alueen alueellisen hammashoitolan tai hammaslääketieteellisen osa-alueen toiminnasta ja kehittämisestä. Osatoiminnasta vastaavien hammaslääkärien nimittämisellä voidaan taata riittävä lähiesimiestoiminta ja näin tukea hyvän johtajuuden toteutumista.

Osatoiminnasta vastaavaksi määrätyn terveyskeskushammaslääkärin tehtäväkohtaista palkkausta määrättäessä otetaan lisätehtävä tai lisävastuu huomioon KVTES:n palkkausluvun 5 §:n 2 momentin mukaisesti määräyksen antamisesta lukien sen päättymiseen saakka, jonka jälkeen hammaslääkärin palkka määritellään uudelleen muuttuneen perusteen mukaisesti.

4 Oikojahammaslääkärin tehtäväkohtaisen palkan määrittäminen

Oikojahammaslääkärin sekä hammas- ja suu-/ hammaskirurgin virassa tai yli puolet työajastaan po. tehtäviä suorittavan terveyskeskushammaslääkärin tehtäväkohtaista palkkausta määrättäessä otetaan tämä huomioon tehtävien vaativuutta arvioitaessa KVTES:n palkkausluvun 5 §:n 1 momentin mukaisesti.

2 § Toimenpidepalkkiot

Hammaslääkärille maksetaan säännöllisenä työaikana ja päivystysaikana suoritetuista sekä täyttä työaikaa tekeväälle hammaslääkärille kliinisenä lisätyönä suoritetuista, terveyskeskuksen hammaslääkärin toimenpideluettelossa sanotuista toimenpiteistä korvaustaulukosta ilmenevät toimenpidepalkkiot.

Palkkiot ja korvaukset	Säännöllinen työaika		Kliininen lisätyö	Päivystys	Ensiapukäynti
Toimenpidepalkkiot		Yli 30 t/vk tai keskimäärin yli 30 t/vk tai arki-iltoina klo 18.00 jälkeen ja viikonloppuna*			
Toimenpideryhmät	€	€	€	€	€
TKHL 2	2,00	3,67	3,67	3,67	3,67
TKHL 3	3,81	6,72	6,72	6,72	6,72
TKHL 4	4,84	6,72	6,72	6,72	6,72
TKHL 4 B	8,00	11,10	11,10	11,10	11,10
TKHL 5	11,07	15,13	15,13	15,13	15,13
TKHL 6	15,98	19,80	19,80	19,80	19,80
TKHL 7	27,00	33,48	33,48	33,48	33,48

Palkkiot ja korvaukset	Säännöllinen työaika	Kliininen lisätö	Päivystys	Ensiapukäynti
Kliinistä vastaanottotyötä yksin (ilman avustavaa henkilökuntaa) tekevä hammaslääkäri	Em. toimenpidepalkkiot maksetaan 30 %:lla korotettuna.			

* Viikonlopun määritelmä, ks. 3 §:n soveltamisohje.

Soveltamisohje

Hammaslääkärien toimenpideluettelon seuraavien toimenpiteiden palkkiot poikkeavat em. taulukon euroista: TKHL 223, 224, 227, 301.

Mikäli käytössä on työaikajakso, voidaan työaikajakson sisällä mm. kliinistä vastaanottotyötä suunnitella tehtäväksi eri lailla eri päivinä ja viikkoina ja kliinisen työn ylitys maksetaan suunnitellun mukaisesti edellyttäen, että kliinisen työn määrä ylittyy koko työaikajaksolla vastaavasti. Esim. jos henkilölle on suunniteltu työaikajakson 1. viikolla 32 h, 2. viikolla 30 h ja 3. viikolla 35 h kliinistä työtä (yhteensä 97 h), maksetaan 1. viikon 2 tuntiin ja 3. viikon 5 tuntiin sisältyneet toimenpiteet (yhteensä 7 h) korotettuina alkuperäisen suunnitelman mukaisesti. Jos hammaslääkäri poissaolon tai työjärjestelymuutosten tms. takia tekisikin kliinistä työtä yhteensä vain 93 h, maksettaisiin korotetut palkkiot vain em. 3 tunnilta.

Em. 30 kliinisen työtunnin tarkastelun menettelytavoista voidaan sopia paikallisesti toisin hammaslääkärien/heitä edustavan luottamusmiehen kanssa.

3 § Käyntipalkkiot

Hammaslääkärille maksetaan päivystysaikana ja täyttä työaikaa tekevälle hammaslääkärille kliinisenä lisätöaikana jokaisesta potilaasta korvaustaulukosta ilmenevä käyntipalkkio.

Palkkiot ja korvaukset	Kliininen lisätö	Päivystys	Ensiapukäynti
Käyntipalkkiot	€	€	€
Potilaan käynti hammaslääkärin luona a) viikonloppuna b) muuna aikana	a) 9,46 b) 9,46	a) 9,46 b) 4,29	
Hammaslääkärin erillinen käynti potilaan luona a) viikonloppuna b) muuna aikana	a) 12,03 b) 12,03	a) 20,63 b) 15,48	
Hammaslääkärin vapaa-aikanaan ensiaputapauksessa suorittama käynti terveyskeskukseen tai muuhun hoitopaikkaan a) viikonloppuna a1) seuraavat potilaat/sama käynti b) muuna päivystysaikana b1) seuraavat potilaat/sama käynti			a) 20,63 a1) 9,46 b) 15,48 b1) 4,29
Hammaslääkärin erillinen yli 45 minuuttia kestänyt käynti potilaan luona, lisäys alka-valta neljännestunnilta (käyntiaikaan luetaan myös matkoihin nopeinta reittiä käytetäessä kuluva aika) a) viikonloppuna b) muuna aikana	a) 3,96 b) 3,96	a) 4,99 b) 3,96	a) 4,99 b) 3,96
Kliinistä vastaanottotyötä yksin (ilman avustavaa henkilökuntaa) tekevä hammaslääkäri	Em. käyntipalkkiot maksetaan 30 %:lla korotettuna.		

Soveltamisohje

Kunkin potilaan osalta maksetaan yksi korvaustaulukosta ilmenevä käyntipalkkio, vaikka saman käynnin yhteydessä tehdään useampia palkkioon vaikuttavia tutkimus- ja hoitotoimenpiteitä.

Edellä taulukossa mainitulla viikonlopulla tarkoitetaan aikaa perjantaista klo 18.00 maanantaihin klo 8.00 sekä arkipyhää tai joului- ja juhannusaattoja edeltävästä arkipäivästä klo 18.00 ensiksi seuraavaan arkipäivään klo 8.00.

Hammaslääkärin erillinen käynti potilaan luona on harvinainen ja koskee yleensä vain huoltolaitoksessa tai vuodeosastolla hoidettavia potilaita.

4 § Osa-aikatyötä tekevän kliinisen lisätyön palkkiot

Osa-aikatyötä tekevälle hammaslääkärille maksetaan hänen oman säännöllisen työaikansa (osa-aikatyöaika) ylittävstä kliinisestä lisätyöstä toimenpidepalkkiot kuten säännöllisenä työaikana ja 50 % 3 §:n korvaustaulukossa todetuista kliinisen lisätyön käyntipalkkioista. Jos osa-aikaisen hammaslääkärin yhteenlaskettu säännöllinen työaika ja lisätyöaika ylittää täyttä työaikaa tekevän hammaslääkärin säännöllisen työajan, maksetaan tämän ylittävstä lisätyöstä korvaustaulukoista (2 ja 3 §) kliinisen lisätyön kohdalta ilmenevät käynti- ja toimenpidepalkkiot-

Osa-aikatyötä tekevälle hammaslääkärille maksetaan yksin työtä tekevän kliinisen lisätyön palkkioiden 30 %:n korotus vasta, kun hänen yhteenlaskettu säännöllinen työaikansa ja lisätyöaikansa ylittää täyttä työaikaa tekevän hammaslääkärin säännöllisen työajan.

5 § Aktiivipäivystyksen korvaukset

Kultakin aktiivipäivystyksen päivystystunnilta maksetaan korottomaton tuntipalkka tai annetaan yksi tunti vapaata säännöllisenä työaikana.

Soveltamisohje

Ks. korvauksen suorittamisesta yleisen osan 15 §:n 6 momentin soveltamisohje sekä yleisen osan 21 ja 22 §:t.

Huomautus

Vapaamuotoisen päivystyksen peruskorvaukset määräytyvät tämän sopimuksen yleisen osan 15 §:n 6 momentin mukaan.

Pöytäkirjamerkintä

Työnantajan tulee seurata terveyskeskuksen hammaslääkärin työpaikalla tapahtuvan päivystyksen aktiivisuutta. Mikäli hammaslääkärille terveyskeskuksessa tapahtuvasta päivystyksestä LS:n 2007–2009 mukaan määräytynyt päivystyskorvaus (sis. peruskorvaukset, toimenpide- ja käyntipalkkiot ja takuupalkan) on suurempi kuin liitteen 2 5 §:n mukaan määräytyvä aktiivipäivystyksen korvaus ja ko. ajalta suoritettavat toimenpide- ja käyntipalkkioineen yhteensä, otetaan kuluvan sopimuskauden ajaksi käyttöön em. sopimuksen liitteen 2 5 §:n 2 momentin mukainen takuupalkka edellyttäen, että hammas-

lääkärin palvelussuhde jatkuu keskeytymättömänä samassa tai vastaavassa virassa.

6 § Korvaus vapaa-aikana suoritetusta ensiapukäynnistä

Hammaslääkärin vapaa-aikanaan ensiaputapauksessa suorittamasta käynnistä terveyskeskukseen tai muuhun hoitopaikkaan maksetaan edellä korvaustaulukoista (2 ja 3 §) ilmenevät käynti- ja toimenpidepalkkiot. Myös käynnistä aiheutuneet suoranaiset matkakustannukset korvataan.

LIITE 3
SAIRAALALÄÄKÄRIT

I PALKKAUS

1 § Palkkahinnoittelu 1.2.2010 lukien

Virkanimike/tehtävä	Peruspalkka €/kk
<p>1 Ylilääkärit/verrattavassa asemassa olevat Lääkäriltä edellytetään tehtävään soveltuvaa erikoislääkärin oikeutta</p> <p>1.1 Ylilääkäri, hallintoylilääkäri, osastonylilääkäri yliopistollisessa sairaalassa L3SL1100</p>	4 936,63
<p>1.2 Muut ylilääkärit ja apulaisytilääkärit/verrattavassa asemassa olevat L3SL1200</p>	4 484,16
<p>2 Erikoislääkäri, osastonlääkäri Lääkäriltä edellytetään tehtävään soveltuvaa erikoislääkärin oikeutta</p> <p>L3SL3000 Määräystä sovelletaan myös erikoislääkäriin, joka on erikoistumassa toiselle erikoisalalle, jos hänellä jo olevasta erikoislääkärin oikeudesta on olennaista hyötyä hänen nykyisessä virassaan.</p>	4 006,93
<p>3.1 Laillistettu lääkäri L3SL4100</p>	2 940,81
<p>3.2 Laillistettu lääkäri, joka on toiminut vähintään 2 vuotta erikoistumiskoulutukseen hyväksyttävässä lääkärin tehtävässä/virassa L3SL4102</p>	3 137,16

Virkanimike/tehtävä	Peruspalkka €/kk
3.3 Laillistettu lääkäri, joka on toiminut vähintään 4 vuotta erikoistumiskoulutukseen hyväksyttävässä lääkärin tehtävässä/virassa L3SL4104 Em. palveluista (2 ja 4 v) on henkilön esitettävä luotettava selvitys työnantajalle.	3 352,29
4 Lääketieteen opiskelijat Peruspalkka on hoidettavasta lääkärin virasta/tehtävästä riippumatta L3SL5000	2 296,67

Soveltamisohje

Palkkahinnoittelun soveltamisesta ks. liitteen 1 1 §:n soveltamisohje 1.

1 Palkkahinnoittelun ulkopuoliset

Sairaanhoitopiirin johtajaylilääkärin virka ja sairaalan johtavan lääkärin päätoiminen virka ovat hinnoittelemattomia virkoja, joiden palkkauksesta päättää työnantaja. Samoin hinnoittelun ulkopuolisia ovat ylilääkäri sivutoimisena johtavana lääkärinä ja tulosvastaavana toimiva ylilääkäri.

2 Ylilääkäri/verrattavassa asemassa oleva

Verrattavassa asemassa olevalla tarkoitetaan lääkäriä, joka on asemansa ja tehtäviensä puolesta ylilääkäriin verrattavissa ja jonka päätehtävänä on johtaminen.

2 § Lääkärintodistus- ja -lausuntopalkkiot

Tätä määräystä ei sovelleta 1 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuihin lääketieteen opiskelijoihin.

Lääkärille maksetaan lääkärintodistuksista ja -lausunnoista, jotka eivät liity potilaan hoitoon, jäljempänä sanotut palkkiot. Alan erikoislääkärille maksetaan palkkio 50 %:lla korotettuna.

Lääkärintodistus- ja lausuntopalkkiot	Palkkio/€
1 Lääkärintodistukset ja lausunnot	
1.1 Suppea lausunto, joka sisältää sairauden, vamman tai invaliditeetin kuvauksen ja siihen nojautuvan perustellun ilmoituksen työkyvyttömyys- tai haitta-asteesta, lääke- tai muun hoidon tarpeesta ja vastaavista seikoista (esim. sairausvakuutuslain mukaisen etuuden hakemiseksi tarpeellinen lomakkeelle B laadittu taikka eläke- tai invalidihuoltohakemukseen liitettävä suppea lausunto, C-lausunto)	14,00
1.2 Perusteellinen lausunto, joka sisältää sairauden, vamman tai invaliditeetin kuvauksen ja siihen nojautuvan perustellun ilmoituksen työkyvyttömyys- tai haitta-asteesta, lääke- tai muun hoidon tarpeesta, korvattavuudesta, hengenvaarallisuusasteesta ja vastaavista seikoista (esim. sairausvakuutuslain mukaisen etuuden hakemiseksi tarpeellinen lomakkeelle B laadittu taikka poliisi-, huolto- tai muille viranomaisille annettava perusteellinen lausunto) tai perusteellinen ja aikaa vievä eläkehakemukseen liitettävä lausunto	16,00
1.3 Oikeustoimikelpoisuutta koskeva lausunto (esim. testamentin tekoa, avioliittolupaa tai holhouslain mukaisen päätöksen tekemistä varten)	24,00
2 Tapaturmavakuutuslain 29 §:ssä tarkoitetulle vakuutuslaitokselle vakuutetun potilaan tutkimuksen tai hoidon perusteella annettavat lääkärintodistukset ja -lausunnot niiden laadusta riippuen	
2.1 Tavallinen lääkärintodistus	10,00
2.2 Perusteellinen lääkärintodistus tai -lausunto	17,50
2.3 Laaja ja aikaa vievä lääkärintodistus tai -lausunto	24,00

Soveltamisohje

Potilaan hoitoon liittyvistä lääkärintodistuksista ja -lausunnoista ei suoriteta palkkiota. Lääkärintodistus tai -lausunto on potilaan hoitoon liittyvä (ei siis palkkioon oikeuttava), kun se annetaan sairaalassa tai poliklinikalla hoidettavana tai tutkittavana olevalle potilaalle

- 1 työnantajalta haettavaa sairauslomaa varten
- 2 toiseen sairaanhoitolaitokseen pääsemistä varten

- 3 sairauden hoidon vuoksi tarpeellisen lääkinällisen toimenpiteen suorittamista varten (esim. raskauden keskeyttäminen tai sterilointi).

II PÄIVYSTYS

3 § Aktiivipäivystyksen korvaukset sekä muun työpaikkapäivystyksen ja vapaamuotoisen päivystyksen aktiiviyön korvaukset

- 1 mom. Kultakin aktiivipäivystyksen päivystystunnilta sekä muun työpaikkapäivystyksen ja vapaamuotoisen päivystyksen aktiiviyötunnilta maksetaan 55 %:lla korotettu tuntipalkka tai annetaan vastaavasti korotettu vapaa-aika.

Huomautus

Vapaamuotoisen ja muun työpaikkapäivystyksen peruskorvaukset määräytyvät tämän sopimuksen yleisen osan 15 §:n 6 momentin mukaan.

- 2 mom. Mikäli vapaamuotoisen päivystyksen aktiiviyö kestää alle tunnin, suoritetaan aktiiviyöstä 1 momentin mukainen korvaus kuitenkin yhdeltä tunnilta. Mikäli samaan tuntiin sisältyy useampia alle tunnin mittaisia aktiiviyörupeamia tai aktiiviyön ohella puhelinkonsultaatioita, suoritetaan näistä yhteensä enintään yhden tunnin korvaus. Saman tunnin tarkastelu tehdään kronologisessa järjestyksessä aktiiviyörupeaman alkamisesta eteenpäin.

Muun työpaikkapäivystyksen ja vapaamuotoisen päivystyksen aktiiviyön katsotaan alkavan siitä, kun työpaikkapäivystäjä kutsun saatuaan lähtee välittömästi työhön tai kun vapaamuotoisessa päivystyksessä oleva kutsun saatuaan on saapunut päivystyspisteeseen ryhtyäkseen välittömästi työhön. Aktiiviyö päättyy siihen, kun ao. työ on suoritettu ja lääkäri jättää ao. työskentelypisteen tms.

Puhelinkonsultaatioon käytetty aika katsotaan aktiiviyöksi. Muun työpaikkapäivystyksen ja vapaamuotoisen päivystyksen aikana tapahtuneesta puhelinkonsultaatiosta suoritetaan puheluun kulunutta aikaa vastaava korvaus, paitsi jos samalta tunnilta suoritetaan yllä todettu enintään yhden tunnin korvaus.

Puhelinkonsultaatiolla tarkoitetaan potilaan hoitoa koskevaa puhelinneuvottelua päivystävän lääkärin ja saman sairaalan toisen päivystävän lääkärin (yleensä ns. etu- tai takapäivystäjien) tai potilaan hoidosta lääkärin poissa ollessa lähinnä vastuussa olevan hoitohenkilökuntaan kuuluvan kanssa taikka toisen sairaalan tai terveyskeskuksen päivystävän lääkärin kanssa.

Puhelinkonsultaatiosta ei suoriteta korvausta, mikäli lääkäri pelkää kutsutaan sairaalaan, taikka hän mahdolliset hoito-ohjeet annettuaan lähtee soiton johdosta sairaalaan.

Soveltamisohje

Puhelinkonsultaatiosta tulee olla luotettava selvitys (päiväys, kellonaika, konsultoinnin pyytäjä ja syy sekä kesto). Jos puhelun kesto on 15 minuuttia, merkitään puhelun kestoksi 15 minuuttia ja 1 momentin mukainen korvaus suoritetaan 15 minuutilta.

- 3 mom. Epämukavan työajan korvaukset aktiivipäivystyksessä sekä muun työpaikkapäivystyksen ja vapaamuotoisen päivystyksen aktiiviyöstä

Aktiivipäivystyksen päivystystunnilta sekä muun työpaikkapäivystyksen ja vapaamuotoisen päivystyksen aktiiviyötunnilta, mukaan lukien puhelinkonsultaatioon käytetty aika, suoritetaan KVTES:n työaikaluvun 19 §:ssä määrätty sunnuntai-, lauantai- ja aattokorvaus sekä 20 §:n 1 momentissa määrätty iltatyökorvaus. Korvaukset suoritetaan KVTES:n työaikaluvun 19 ja 20 §:ssä todetuilta ajoilta. KVTES:n 20 §:n 2 momentissa tarkoitetun yötyön raha- tai vapaa-aikakorvaus on seuraava:

- 1 aktiivipäivystyksessä 30–100 % kuitenkin siten, että yötyökorvaus on
 - vähintään 60 %, kun ao. aktiivipäivystysvakanssin aktiiviyö-määrä on keskimäärin vähintään 75 %, ja
 - 100 %, kun ao. aktiivipäivystysvakanssin aktiiviyö-määrä on keskimäärin vähintään 85 %, sekä
- 2 muussa työpaikkapäivystyksessä ja vapaamuotoisessa päivystyksessä 100 %.

Soveltamisohje

Ks. korvauksen suorittamisesta yleisen osan 15 §:n 6 momentin soveltamisohje sekä yleisen osan 21 ja 22 §:t.

III SIVUVIRANHALTIJOIDEN PALVELUSSUHTeen EHDOT

4 § Yliopistollisten sairaaloiden sivuviranhaltijoiden palvelussuhteen ehdot

Erikoissairaanhoidonlain (1062/89) 28 §:ssä tarkoitettujen sivuviranhaltijoiden palvelussuhteen ehdot määräytyvät tämän pykälän mukaan.

Pöytäkirjamerkintä

Yliopistollisissa sairaaloissa sovelletaan edelleen 30.11.1994 voimassa olleen lääkärisopimuksen 6 §:n 7 momentin (KVTES 1992–1993 liite 35 6 § 7 momentti) siirtymämääräyksiä.

Soveltamisohje

Tässä tarkoitettut sivuviranhaltijat ovat ao. yliopiston pääviroissa, minkä lisäksi he toimivat yliopistollisen sairaalan sivuviroissa. Ylilääkärin ja apulaisyllilääkärin (professori) sivuvirkojen palkkioista hinnoittelemattomina päättää työnantaja.

1 mom. Peruspalkka

Sivuviranhaltijoille maksetaan sairaalatyöstä vähintään seuraava tehtäväkohtainen palkka:

		Peruspalkka €/kk 1.2.2010
L3SL9003	Erikoislääkäri (apulaisopettaja/yliassistentti)	30 % liitteen 3 1 §:n palkkahinnoittelun 2 kohdan (erikoislääkäri, osastonlääkäri) peruspalkasta
L3SL9004	Erikoistuva lääkäri (assistentti)	20 % liitteen 3 1 §:n palkkahinnoittelun 2 kohdan (erikoislääkäri, osastonlääkäri) peruspalkasta

2 mom. Henkilökohtaisen lisän vuosisidonnainen osa

Sivuviranhaltijoilla noudatetaan KVTES:n palkkausluvun 6 §:n määräystä henkilökohtaisen lisän vuosisidonnaisesta osasta. Vuosisidonnainen osa lasketaan sivuviranhaltijan tehtäväkohtaisesta palkasta. Lisään oikeuttavana palveluna pidetään myös toimimista tässä tarkoitetuissa sivuviroissa.

3 mom. Harkinnanvarainen henkilökohtainen lisä ja tehtävälisä

Edellä 2 mom:ssa määrätyn lisäksi voidaan sivuviranhaltijalle maksaa KVTES:n tarkoittamaa henkilökohtaista lisää ja tavanomaisten tehtävien lisäksi määrätystä lisätehtävistä erillistä tehtävälisää yhteensä enintään 840,94 €, ellei paikallisesti erityisestä syystä toisin päätetä. Lisät ovat varsinaista palkkaa.

4 mom. Päivystyskorvaukset

Sivuviranhaltijan päivystyskorvaukset määräytyvät tämän liitteen ja yleisen osan 15 §:n 6 momentin mukaan kuitenkin siten, että ao. korvausmääräyksissä tarkoitettuna kuukausi- ja varsinaisena palkkana pidetään vastaavan sairaalalääkärin kuukausi- ja varsinaista palkkaa. Päivystyksen aikaista aktiiviyötä korvattaessa otetaan huomioon vain sairaalalääkärin tehtäviin käytetty aika. Korvattaessa päivystyksenaikainen aktiiviyö vapaa-aikana se annetaan viikon pituisina vapaina, jolloin lääkärin palkkiosta vähennetään vastaava osuus, joka on viikkoa kohden palkkion euromäärä jaettuna luvulla 4,3.

Soveltamisohje

Sivuviranhaltijoiden työaika ei ole sopimuksessa määriteltä, vaan sen suhteen noudatetaan aiemmin yleisesti omaksuttua käytäntöä. Yliopistoviranhaltijoiden työaika ei ole tarkoituksemukaista erotella toisaalta sairaalatyöhön ja toisaalta yliopiston viran hoidosta aiheutuviin tehtäviin.

Sivuviranhaltijoiden päivystyskorvaukset määräytyvät pääsääntöisesti samalla tavoin kuin muiden sairaalalääkärien. Päivystyksenaikaisena aktiiviyönä otetaan huomioon vain sairaalalääkärin tehtävissä toimittu aika. Mikäli lääkäri päivystysaikanaan suorittaa yliopiston päävirkaan kuuluvia tehtäviä, näihin kulunutta aikaa ei oteta huomioon päivystyksenaikaista aktiiviyötä korvattaessa.

5 mom. Vuosi- ja sairausloma sekä äitiysvapaa

Sivuviranhaltijan vuosiloma, lomaraha sekä sairausloma ja äitiysvapaa määräytyvät kuten päävirassa toimivan sairaalalääkärin. KVTES:n ao. määräyksissä tarkoitettuna varsinaisena palkkana pidetään edellä 1 momentissa mainittua tehtäväkohtaista palkkaa mahdollisine 2 ja 3 momenteissa määrättyine lisineen.

LIITE 4
SAIRAALAHAMMASLÄÄKÄRIT

1 § Palkkahinnoittelu 1.2.2010 lukien

Sairaalahammaslääkärin virkanimike/tehtävä	Peruspalkka €/kk
1 Ylihammaslääkäri/verrattavassa asemassa olevat yliopistollisessa sairaalassa Hammaslääkäriltä edellytetään kohdissa 1–3 tehtävään soveltuvaa erikoishammaslääkärin/erikoislääkärin oikeutta L4SH1000	4 936,63
2 Muut ylihammaslääkärit ja apulaisylihammaslääkärit/verrattavassa asemassa olevat L4SH2000	4 484,16
3 Erikoishammaslääkäri L4SH5000	4 006,93
4 Erikoistuva hammaslääkäri/lääkärihammaslääkäri	
4.1 Laillistettu hammaslääkäri L4SH7000	2 940,81
4.2 Laillistettu hammaslääkäri, joka on toiminut vähintään 2 vuotta erikoistumiskoulutukseen hyväksyttävässä hammaslääkärin tehtävässä/virassa L4SH7002	3 137,16
4.3 Laillistettu hammaslääkäri, joka on toiminut vähintään 4 vuotta erikoistumiskoulutukseen hyväksyttävässä hammaslääkärin tehtävässä/virassa L4SH7004 Em. palveluista (2 ja 4 v) on henkilön esitettävä luotettava selvitys työnantajalle	3 352,29

Soveltamisohje

Palkkahinnoittelun soveltamisesta ks. liitteen 1 1 §:n soveltamisohjeet 1 ja 2.

2 § Säännöllisen työajan ja kliinisen lisätyön toimenpidepalkkiot

Päivirassa toimivalle sairaalahammaslääkärille maksetaan sairaalahammaslääkäreiden toimenpideluettelossa sanotulta kultakin toimenpiteeltä toimenpidepalkkiot seuraavasti:

Toimenpide-ryhmä	Säännöllinen työaika		Kliininen lisätyö
	Laillistettu hammaslääkäri	Erikoishammaslääkärin oikeuden omaava	Täyttä työaika tekevä erikoishammaslääkärin oikeuden omaava
	Palkkio, €	Palkkio, €	Palkkio, €
SHL 1	–	–	3,03
SHL 2	–	–	7,90
SHL 3	–	–	9,25
SHL 4	0,84	1,74	13,62
SHL 5	1,01	2,09	17,83
SHL 6	1,26	2,61	27,08
SHL 7	1,68	3,48	27,08
SHL 8	2,50	5,00	48,00
SHL 9	3,00	6,00	50,00
SHL 10	3,50	7,00	55,00
SHL 11	5,00	10,50	65,00
SHL 12	7,20	15,00	88,00
SHL 13	9,10	19,00	–
SHL 14	11,30	24,00	–
SHL 15	16,00	30,00	–
SHL 16	25,23	52,29	–

Soveltamisohje

Kirurgisissa toimenpiteissä, joihin osallistuu useampi hammaslääkäri, maksetaan päävastuulliselle toimenpidepalkkiot kuten erikoishammaslääkärin oikeuden omaavalle ja avustajille kuten laillistetulle hammaslääkärille.

Toimenpidepalkkion maksamisen edellytyksenä on, että hammaslääkäri tekee toimenpiteen ym. täysin itsenäisesti ja omalla vastuullaan. Erikoistumiskoulutusvaiheessa olevan hammaslääkärin katsotaan toimivan em. tavalla sen jälkeen

kun paikallisesti määritelty ajanjakso toimenpiteen ym. oppimiselle (ns. oppimisjakso) on kulunut.

3 § Kliinisen lisätyön käyntipalkkiot

Päävirassa toimivalle, täyttä työaikaa tekeväälle, erikoishammaslääkärin oikeuden omaavalle sairaalahammaslääkärille maksetaan kliinisestä lisätyöstä jokaiselta potilaalta käyntipalkkio seuraavasti:

Potilaskäynti	Palkkio/€
Potilaan käynti hammaslääkärin luona	3,27
Hammaslääkärin erillinen käynti potilaan luona (kutsutaan työhön vapaa-aikana työpaikalta poistuttua)	20,63
Yli 45 minuuttia kestävä käynti, lisäys kultakin alkavalta neljännestunnilta (erillisessä käynnissä potilaan luona käyntiaika luetaan matka-aikaan)	5,16

4 § Yleisen osan ja liitteen 3 eräiden määräysten soveltaminen

Edellä sanotun lisäksi noudatetaan liitteen 3 (sairaalalääkärit) ja yleisen osan 15 §:n määräyksiä päivystyskorvauksista sekä liitteen 3 määräyksiä yliopistollisten sairaaloiden sivuviranhaltijoiden palvelussuhteen ehdoista.

Tässä tarkoitettuja sivuviranhaltijoita ovat

	Peruspalkka €/kk 1.2.2010 lukien
L4SH9003 Erikoishammaslääkäri (apulaisopettaja/yliassistentti/lehtori/osastonhammaslääkäri)	30 % liitteen 4 1 §:n palkkahinnoittelun 3 kohdan (erikoishammaslääkäri) peruspalkasta
L4SH9004 Erikoistuva hammaslääkäri (assistentti)	20 % liitteen 4 1 §:n palkkahinnoittelun 3 kohdan (erikoishammaslääkäri) peruspalkasta

Soveltamisohje

Hinnoittelemattomat ylihammaslääkärin ja apulaisylihammaslääkärin (professori) sivuvirat, ks. liitteen 3 4 §:n soveltamisohje.

LIITE 5
KUNNALLISET ELÄINLÄÄKÄRIT

I PALKKAUS

1 § Palkkahinnoittelu 1.2.2010 lukien

Virkanimike/Tehtävä	Peruspalkka €/kk	
	Tehtävään soveltuva erikoiseläinlääkäriin tutkinto	Laillistettu eläinlääkäri
1 Kokopäivätoiminen hygieenikko ja valvontaa suorittava eläinlääkäri L5EL3000	4 006,96	3 873,56
2 Terveysvalvonnan johtajana toimiva tai vastaavana eläinlääkäriä toimiva praktikko-eläinlääkäri * L5EL4000		
– ympäristöterveydenhuollon ym. tehtävistä	4 006,96	3 873,56
– praktiikkatehtävistä	1 859,73	1 618,31
3 Muu praktikkoeläinlääkäri		
L5EL5010	1 859,73	–
L5EL5000	–	1 618,31

* Ks. 2 kohdan kaksijakoisesta tehtäväkohtaisesta palkasta soveltamisohjeen 4 kohta.

Soveltamisohje

1 Palkkahinnoittelun ulkopuoliset

Ympäristöterveydenhuollon johtaja, I kaupungineläinlääkäri, johtava hygieenikko ja terveystalvonnan johtaja sekä laboratorion johtajana toimiva kokopäivätoiminen hygieenikko ovat hinnoittelun ulkopuolisia.

2 Työn vaativuuden arviointi ja tehtäväkohtaisen palkan määrittely

Määriteltäessä eläinlääkärin tehtäväkohtaista palkkaa häneen sovellettavassa palkkaryhmässä KVTES:n palkkausluvun 5 §:n mukaan otetaan työn vaativuuteen ja määrään vaikuttavina tekijöinä huomioon mm. seuraavia tekijöitä:

- väestöpohja työn ulottuessa useamman kunnan alueelle ja kuntien välinen yhteistyö muutoinkin, jolloin esim. isompia alueita muodostettaessa erikoistumista edellyttäviä tehtäviä voidaan keskittää jollekin tai joillekin viranhaltijoille
- alueen elinkeinorakenne (kuten valvottavien teollisuus- ja muiden laitosten määrä, koko ja luonne), rajaan tai satamaan liittyvät erityistehtävät
- ympäristönsuojelun tehtävien ja ympäristölupa-asioiden määrä ja laatu ja ulkopuolelle myytävien palvelujen luonne ja määrä
- eläinlääkärillä mahdollisesti oleva erityispätevyys, jota voidaan hyödyntää virkatehtävissä.

Palkkauksellisesti otetaan huomioon ja tuetaan valtakunnallisten ja seudullisten kehittämishankkeiden ja suunnitelmien tavoitteiden toteuttamista paikallisesti silloin, kun niiden seurauksena on eläinlääkärien tehtävien määrään ja laatuun vaikuttavia olennaisia muutoksia taikka keskinäiseen työnjakoon ja tehtäväjärjestelyihin johtavia merkittäviä ratkaisuja (ks. KVTES:n palkkausluvun 5 §:n soveltamisohjeiden kohta 4 viranhaltijan tehtäväkuvauksen tarkistamisesta ja työn vaativuuden uudelleen arvioinnista tehtävämuutosten yhteydessä).

3 Kokopäivätoiminen hygieenikko

1 §:n 1 kohdan kokopäivätoimiset hygieenikot ovat kokonaispalkkausjärjestelmässä (tehtäväkohtainen palkka ja mahdollinen henkilökohtainen lisä) ja kokonaistyöajassa. Heidän säännöllinen työaikansa on keskimäärin 37 tuntia viikossa (ks. lääkärisopimuksen yleisen osan 13 §). Kokopäivätoimisten hygieenikkojen tehtävät muodostuvat eläinlääkintähuoltolaissa tarkoitetuista ympäristöterveydenhuollon valvonta- ja tarkastustehtävistä, laboratorioeläinlääkärin tehtävistä, ympäristöterveydenhuollon suunnittelu-, ohjaus-, neuvonta- ja tiedotustehtävistä sekä muista työnantajan määräämistä viranomaistehistä kuten eläinsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon teh-

tävistä sekä eläintautien vastustamistehtävistä. Johtavassa ja esimiesasemassa olevien päätehtävät muodostuvat terveysvalvonnan johtamis-, esimies-, suunnittelu- ja muista hallinnollisista viranomaistehtävistä.

4 Terveysvalvonnan johtajana toimiva tai vastaavana eläinlääkärinä toimiva praktikkoeläinlääkäri

1 §:n 2 kohdassa tarkoitettu praktikkoeläinlääkäri vastaa jostösäännön tai viranomaisen määräyksen perusteella ympäristöterveydenhuollon ja muista edellä kohdassa 3 todetuista tehtävistä ja hoitaa lisäksi praktiikkaa. Mikäli kunnassa/kuntayhtymässä ei ole koko- tai osapäivätoimista hygieenikkoa eikä eläinlääkärille säädösten perusteella kuuluvia ympäristöterveydenhuollon ym. tehtäviä ole annettu toisen kunnan/kuntayhtymän hoidettavaksi, katsotaan yhden eläinlääkärin toimivan tässä kohdassa tarkoitettussa tehtävässä.

Tällaisen eläinlääkärin tehtäväkohtainen palkka määräytyy ympäristöterveydenhuollon tehtäviin (valvonta- ja tarkastusyms. tehtävät, ks. edellä kohta 3) ja johtajan/vastaavan eläinlääkärin hallinnollisiin viranomaistehtäviin määrätyn työajan sekä praktiikkaan keskimäärin käytettävän työajan perusteella palkkahinnoittelua käyttäen (peruspalkkaa em. työaikojen suhteessa määritettäessä käytetään täytenä työaikana 37 viikkotuntia). Määräystä sovelletaan, mikäli ympäristöterveydenhuollon tehtäviin ja hallinnollisiin tehtäviin määrätty työaika on keskimäärin 3–33 tuntia viikossa. Peruspalkkaa tarkistetaan tehtävämuutoksia vastaavasti tarvittaessa vuosittain. Määräyksessä tarkoitettun praktikkoeläinlääkärin palkkauksesta voidaan sopia toisinkin kunnan/kuntayhtymän ja eläinlääkärin välillä.

Esimerkki

Terveysvalvonnan johtajan/vastaavan eläinlääkärin tehtäviin ja ympäristöterveydenhuollon tehtäviin määrätty työaika on keskimäärin 15 tuntia viikossa, mikä on 40,5 % 37 tunnin työajasta. Hänen peruspalkkansa määräytyy seuraavasti: $40,5/100 \times$ (taulukon ympäristöterveydenhuollon ym. tehtävät kohdassa määritelty peruspalkka + $59,5/100 \times$ (taulukon praktiikkatehtävät määritelty peruspalkka). Ympäristöterveydenhuollon ym. tehtävien osalta peruspalkkaa määrättäessä otetaan tehtävien vaativuuteen vaikuttavina tekijöinä huomioon 2 kohdassa todetut seikat.

5 Muu praktikkoeläinlääkäri

5.1 Palkkausjärjestelmä ja tehtävät

1 §:n 3 kohdassa tarkoitetun muun praktikkoeläinlääkärin palkkaus muodostuu työnantajan maksamasta varsinaisesta palkasta ja kunnallisen eläinlääkäritaksan mukaisista palkkioista. Praktikkoeläinlääkärit eivät siis ole kokonaispalkkausjärjestelmässä eikä heidän säännöllistä työaikaansa ole sopimuksessa määrätty. Näin ollen määräytyy sijaisen tms. palkkaus vajaalta kalenterikuukaudelta aina päiväpalkkana riippumatta sijaisten palvelussuhteen pituudesta (vrt. KVTES:n palkkausluvun 18 §).

Valvonta- ja tarkastustehtävät ja muut viranomaistehtävät

Edellä 1 §:n 3 kohdassa määrättyyn praktikkoeläinlääkärin peruspalkkaan katsotaan sisältyvän ympäristöterveydenhuollon valvonta- ja tarkastustehtäviä sekä muita työnantajan määräämiä viranomaistehtäviä keskimäärin 3 tuntia viikossa eläinlääkintähuoltolaissa virkaeläinlääkärille säädettyjen tehtävien ohella.

Myös praktikkoeläinlääkäri, jonka tehtäviin ei säännönmukaisesti kuulu eläinlääkintähuoltolain 15 §:n 2 momentin mukaisia valvontatehtäviä ja/tai tehtävien määrä ei sisälly edellisessä kappaleessa tarkoitettuun kolmeen tuntiin, voi kuitenkin satunnaisesti joutua suorittamaan näitä valvontatehtäviä. Tällöin hänelle maksetaan tällaiseen tehtävään käytetyltä ajalta matka-aika mukaan lukien tuntipalkka. Tehtävään käytetyksi ajaksi luetaan valvontatehtävään välittömästi liittyvään valmisteluun ja jälkiselvittelyyn käytetty aika.

Tuntipalkka lasketaan käyttäen palkkaa, joka muodostuu joko vähintään kokopäivätoimisena hygieenikkona toimivan laillistetun eläinlääkärin peruspalkasta ja tästä lasketusta henkilökohtaisen lisän vuosisidonnaisista osista tai kunnassa vastaavaa työtä tekevän kokopäivätoimisen valvontaeläinlääkärin tehtäväkohtaisesta palkasta ja tästä lasketuista ao. praktikkoeläinlääkärin henkilökohtaisen lisän vuosisidonnaisesta osasta. Tuntipalkan jakajana käytetään lukua 160. Siltä osin kun tällainen valvontatehtävä suoritetaan yleisen osan 12 §:ssä tarkoitettuna epämukavana työaikana, maksetaan praktikkoeläinlääkärille siihen käytetyltä ajalta matka-aika mukaan lukien ao. määräyksen mukaiset epämukavan työajan korvaukset. Eläinlääkärin tulee toimittaa työnantajalle yksilöity selvitys valvontatehtävistä ja niihin käytetystä ajasta työnantajan edellyttämässä ajassa.

Mikäli praktikkoeläinlääkäriin tehtävissä alueellisen yhteistyön tms. hankkeiden tai lainsäädäntöuudistusten seurauksena tapahtuu olennaisia ja pysyviä muutoksia ympäristöterveydenhuollon yms. tehtävien määrässä, määritellään hänen tehtäväkohtainen palkkansa uudelleen 1 §:n 2 kohdassa (vastavana eläinlääkäriä toimiva praktikko) määräystä noudattaen (ks. edellä 1 §:n soveltamisohje 4).

Työnantaja ja eläinlääkäri voivat sopia palkkauksesta valvontatehtävien osalta toisinkin, jolloin ei myöskään noudateta edellä 1 §:n määräystä vähimmäisperuspalkasta.

Huomautus

Kunnaneläinlääkäriin eläkkeessä huomioitavat ansiot määräytyvät Kunnallisen eläkelain 68 §:n 6 momentin mukaan. Praktikkoeläinlääkärien työnantajan ja työntekijän työttömyysvakuutusmaksujen maksuperusteesta on annettu Suomen Kuntaliiton yleiskirje 30/80/99.

5.2 Praktikkoeläinlääkärien eräistä työjärjestelyistä

Praktikkoeläinlääkärien tehtäviin kuuluu yleensä eläinlääkäriavun antamisen ohella viranomaistehtäviä (mm. eläinsuojelu, tarttuvat taudit, elintarvikelain mukaiset valvontatehtävät) joiden suorittaminen voi vaatia pidempää yhtäjaksoista työrupeamaa työpäivän (arkipäivänä päiväaikana) kuluessa ja/tai joiden suorittaminen on perusteltua pyrkiä keskittämään ennalta määräytyksi ajoiksi. Tällaisia tilanteita varten voidaan kunnassa/kuntayhtymässä tai päivystysrenkaaseen yms. kuuluvien kuntien kesken esim. sopia, että eläinlääkärille tiettyinä aikoina tulevat kiireelliset sairausmatkat ohjataan alueen muille eläinlääkäreille. Em. työjärjestelyt toteutetaan eläinlääkärien kesken vastavuoroisuusperiaatteella. Kyseessä ei ole eläinlääkintähuoltoa koskeva eläinlääkäripäivystys, jolta suoritettaiisiin päivystyskorvauksia.

5.3 Ulkopuoliset eläinlääkärit

Ulkopuolisilla eläinlääkäreillä tarkoitetaan muita kuin oman kunnan/kuntayhtymän tai sovittuun päivystysrenkaaseen kuuluvia eläinlääkäreitä. Ulkopuolinen eläinlääkäri otetaan tehtävistä riippuen määräaikaiseen virka- tai työsuhteeseen (esim. eläinlääkäriin viransijainen tai viikonlopun/muun päivystysrupeaman päivystävä eläinlääkäri). Julkista valtaa sisältäviä tehtäviä voidaan tehdä vain virkasuhteessa.

Ulkopuolisten, yksinomaan eläinlääkäripäivystykseen osallistuvien eläinlääkärien palkkauksesta ei ole sopimusmääräyksiä. Usein heille maksetaan 4 §:ssä sanotut päivystyksen peruskorvaukset ja lisäksi heillä on oikeus taksan mukaisiin palkkioihin, joskin palkkioperusteet saattavat vaihdella.

Mikäli ulkopuolinen eläinlääkäri hoitaa virkavapaalla, vuosilomalla tai 3 §:ssä tarkoitetuilla vapaapäivillä olevan vakituisen eläinlääkäriin tehtäviä eläinlääkäripäivystykseen osallistumista laajemmin, kyseessä on ao. eläinlääkäriin sijainen (määräaikainen viranhaltija), jonka palkkaus määräytyy tämän liitteen ja KVTES:n palkkausluvun määräysten mukaan.

2 § Kunnallinen eläinlääkäritaksa

- 1 mom. Praktikkoeläinlääkärillä on oikeus periä antamastaan eläinlääkäriin avusta ja todistuksista eläimen omistajalta tai haltijalta kulloinkin voimassa olevan kunnallisen eläinlääkäritaksan mukaiset palkkiot.
- 2 mom. Kokopäivätoiminen hygieenikko, joka on määrätty säännöllisen työaikansa lisäksi osallistumaan eläinlääkintähuoltoon koskevaan päivystykseen, on oikeus periä päivystysaikana edellä 1 momentissa tarkoitettua taksan mukaiset palkkiot.

Soveltamisohje

1 Taksan peruste

Kunnallinen eläinlääkäritaksa perustuu eläinlääkintähuoltolain 19 §:n ja kunnallisen virkaehtosopimuslain 2 §:n säännöksiin. Taksan palkkioista sovitaan Kunnallisen työmarkkinalaitoksen ja Juko ry:n kesken. Kunnallista eläinlääkäritaksaa sovelletaan normaalisti myös niissä tapauksissa, joissa kunta eläinlääkintähuoltolain 22 §:n perusteella korvaa hyötyeläimen omistajalle tai haltijalle osan taksan matkakustannuksista sekä käynti- ja toimenpidemaksuista.

2 Matkakulut

Taksassa tarkoitettua eläinlääkäriavun antamisesta johtuvat matkakustannukset suorittaa eläimen omistaja taksan 7 §:n 3 momentin perusteella. Muusta kuin taksassa tarkoitettua eläinlääkäriin apua koskevasta virka- tai virantoimitusmatkasta maksetaan matkakustannusten korvaukset KVTES:n matkakustannusten korvauksia koskevan liitteen 16 mukaan.

3 Kokopäivätoimiset hygieenikot

Mikäli kokopäivätoiminen hygieenikko joutuu säännöllisenä työaikanaan esim. praktikkoeläinlääkärin estyneenä ollessa suorittamaan ensiapuluonteisen tms. käynnin, hänellä on oikeus periä taksassa sanotut palkkiot eläimen omistajalta. Käyntiin kulunutta säännöllistä työaikaa ei tästä syystä teetetä takaisin, mutta oikeus lääkärisopimuksen yleisessä osassa määrättyihin työaikakorvauksiin syntyy vasta kun kokopäivätoimisen hygieenikon säännöllinen työaika on ylittynyt.

Työaikakorvauksia ei suoriteta myöskään silloin, jos hygieenikko säännöllisen työaikansa ulkopuolella joutuu suorittamaan ensiapuluontoisen tms. käynnin, mistä hänellä on oikeus periä taksassa sanotut palkkiot eläimen omistajalta.

II LEPOAJAT

3 § Vapaapäivien vähimmäismäärä

- 1 mom. Eläinlääkärin työskentely järjestetään viisipäiväisen työviikon pohjalle, mikäli tämä on eläinlääkintähuollon toimintojen tarkoituksenmukaisen järjestämisen kannalta mahdollista.
- 2 mom. Eläinlääkärille annetaan kutakin täyttä virantoimituksessaolokautta kohti vähintään 8 sellaista vapaapäivää, joina hän on vapaa virkatehtävistään ja päivystysvelvollisuudestaan. Vajaan virantoimituskauden vapaapäivien määrä on suhteellinen osuus 8 vapaapäivästä. Eläinlääkintähuollon toimintojen tarkoituksenmukaiseksi järjestämiseksi voidaan näitä vapaapäiviä kerätä kuukautta pidemmältä ajalta, kuitenkin enintään kalenterivuosi puoliskolta siten, että ne annetaan viimeistään seuraavan kalenterivuosi puoliskon loppuun mennessä.
- 3 mom. Eläinlääkäreihin ei sovelleta tämän sopimuksen yleisen osan 20 §:n määräystä viikoittaisen vapaan menettämisen korvaamisesta.
- 4 mom. Eläinlääkärin suostumuksella työskentely voidaan järjestää toisinkin kuin edellä tässä pykälässä on sanottu.
- 5 mom. Tämän pykälän määräystä ei sovelleta eläinlääketieteen opiskelijoihin.

Soveltamisohje

1 Viisipäiväisen työviikon periaate ja vapaapäivät

Sopimuksessa tarkoitettujen vapaapäivien antaminen mahdollistetaan eläinlääkintähuollon kannalta tarkoituksenmukaisin viikonloppu- ja arkipäivystysjärjestelyin sekä tarvittaessa sijaisjärjestelyin. Lähtökohtana on, että vapaapäivät annetaan arki- ja viikonloppupäivystysjärjestelyin vastavuoroisuusperiaatteella siten, että kunnan/kuntayhtymän omat eläinlääkärit hoitavat toistensa tehtävät ilman sijaista ja eri korvausta. Kun tehtävien hoitamiseksi tarvitaan ulkopuolinen eläinlääkäri, tämä voidaan ottaa määräaikaiseksi viranhaltijaksi tai työsopimussuhteeseen talousarviossa varattujen määrärahojen puitteissa (koska eläinlääkäri po. vapaapäivillä ollessaan on virantoimituksessa, hänelle ei voida vapaapäivien ajaksi ottaa varsinaista viransijaista). Ks. kuntalain 44 §:n 2 momentti virkasuhteeseen ottamisesta ilman perustettua virkaa.

Vaikka eläinlääketieteen opiskelijoihin ei sovelleta tämän pykälän määrystä, pyritään myös heihin soveltamaan viisipäiväisen työviikon periaatetta.

Eläinlääkintähuollon toimintoja ja päivystystä järjestettäessä tulee huolehtia siitä, ettei eläinlääkärien työhönsidonnaisuus muodostu kohtuuttomaksi.

Tässä sopimuksessa samoin kuin ohje-/johtosäännöissäkin tarkoitetut vapaapäivät annetaan vapaa-ajan muodossa eikä niiden sijasta voida käyttää rahakorvausta. Jos vapaapäivät jäävät pitämättä esim. sen vuoksi, että eläinlääkäriin virkasuhde päättyy, ei pitämättä jääneistä vapaapäivistä makseta rahakorvausta.

2 Vapaapäivien keräilyjärjestelmä

Myös sovellettaessa 2 momentissa sanottua vapaapäivien keräilyjärjestelmää ne pyritään antamaan mahdollisimman pian ao. kalenterikuukauden jälkeen. Vapaapäivien antamisajankohdasta päättää työnantaja.

Esimerkki

Eläinlääkäri on ajalla 1.1.–30.6. saanut 35 vapaapäivää. Hänellä on ao. kalenterivuosi puoliskon ajalta saamatta 13 vapaapäivää (6 kk x 8 vp = 48 vp), mitkä voidaan antaa eläinlääkärille esim. heinäkuuksi vahvistetun vuosiloman jatkoksi. Ajalta 1.1.–30.6. saamatta jääneet 13 vapaapäivää on annettava viimeistään ao. vuonna 31.12. mennessä.

Mikäli viranhaltija on virantoimituksessa vajaan kuukauden, lasketaan 2 momentissa tarkoitettujen vapaapäivien suhteellinen osuus vajaalta kuukaudelta (esim. puolesta virantoimituskuukaudesta vapaapäiväosuus on puolet täydestä vapaapäivämäärästä).

3 Ohje- tai johtosäännössä tarkoitetut vapaapäivät/KVTES

Myös ohje-/johtosäännössä on yleensä määräyksiä eläinlääkäriin oikeudesta olla vapaana ohjesäännössä mainittuina päivinä mikäli virkatehtävät sen sallivat. Niissä voi myös olla toteamus siitä, että mikäli vapaapäiviä ei ole mahdollista antaa, eläinlääkärillä on oikeus saada vastaava vapaapäivä muuna aikana. Ohje-/johtosäännön ao. määräyksiä voidaan noudattaa työajan järjestelyä koskevinä määräyksinä. Ne eivät kuitenkaan voi olla ristiriidassa virkaehtosopimuksen vapaapäivämääräysten kanssa eikä edellä 3 §:n 2 momentissa sanottu

vapaapäivien keräilyjärjestelmä koske ohje-/johtosäännössä tarkoitettuja vapaapäiviä.

Virkaehtosopimuksessa tarkoitettujen vapaapäivien antamisen kannalta ei ole merkitystä sillä, onko annettu vapaa samalla esim. ohje-/johtosäännössä tarkoitetun työaikajärjestelyn toteuttamista (näin asianlaita yleensä onkin). Sekä tämän liitteen vapaapäivämääräysten että ohjesäännön työajan järjestelyä koskevien määräysten tavoitteena on viisipäiväinen työviikko.

III PÄIVYSTYS

4 § Päivystyskorvaukset

Peruskorvaukset

Eläinlääkintähuoltoa koskevaan päivystykseen määrätulle eläinlääkärille maksetaan päivystyksen peruskorvauksena jokaiselta päivystystunnilta

- 1 31 % perjantaista klo 17.00 alkaen maanantaihin klo 8.00 saakka sekä arkipyhää tai joulu- ja juhannusaattoon edeltävästä arkipäivästä klo 17.00 alkaen ensiksi seuraavaan arkipäivään klo 8.00 saakka (ns. pyhäpäivystys)
- 2 18 % muuna aikana (ns. arkipäivystys)

laskettuna korottamattomasta tuntipalkasta, joka saadaan 1 §:n 3 kohdan praktikkoeläinlääkärinä toimivan laillistetun eläinlääkärin peruspalkasta kerrottuna 1,8:lla.

Soveltamisohje

Päivystyskorvausten maksaminen edellyttää toimivaltaisen kunnallisen viranomaisen vahvistamaa ja hyväksymää päivystysjärjestystä.

Esim. torstaiksi sattuvasta itsenäisyyspäivästä maksetaan sopimuksessa sanottu ns. pyhäpäivystyskorvaus itsenäisyyspäivää edeltävän päivän keskiviikkoillasta lukien itsenäisyyspäivän jälkeisen perjantapäivän aamuun saakka.

Eläinlääkärin päivystysajalta ei suoriteta tämän sopimuksen yleisessä osassa määrättyjä työaikakorvauksia.

TERVEYSKESKUSTEN LÄÄKÄRIEN TOIMENPIDELUETTELO
1.9.2010 LUKIEN

YLEISOHJEET

- 1 Tässä toimenpideluettelossa on lueteltu tyhjentävästi ne toimenpiteet, joista maksetaan lääkärisopimuksen mukaan toimenpidepalkkio terveyskeskuksen lääkärille.
- 2 Toimenpidepalkkiot maksetaan lääkärin henkilökohtaisesti suorittamista toimenpiteistä riippumatta siitä, missä lääkäri on tehnyt toimenpiteen (esim. vastaanotolla, vuodeosastolla tai neuvolassa).
- 3 Jokainen operatiivinen toimenpide siihen säännönmukaisesti kuuluvine lisätoimenpiteineen käsittää kokonaisuuden, mistä syystä lisätoimenpiteistä ei makseta erikseen palkkiota. Samoin mikäli tutkimuksen, hoidon tai toimenpiteen suorittamiseen säännönmukaisesti liittyy toinen tutkimus, hoito tai toimenpide, palkkio maksetaan toimenpidekokonaisuuteen sisältyvän korkeimman toimenpideryhmän mukaan.

Esimerkki

Näin ollen ehkäisykierukan vaihto on vain yksi toimenpide riippumatta siitä, mitä muita siihen liittyviä toimenpiteitä vaihdon yhteydessä tehdään.

- 4 Eri toimenpiteistä, vaikka ne kuuluisivat samaan palkkioryhmään, maksetaan palkkio jokaisesta erikseen. Useista samoista toimenpiteistä (esim. kahden haavan ompelu) maksetaan vain yksi palkkio.
- 5 Toimenpiteistä tai tutkimuksista, jotka suoritetaan joukkotutkimuksina, ei makseta palkkiota (esim. silmänpaineen mittaus tai mammoграфия).
- 6 Ao. erikoislääkärin virassa toimivalle lääkärille ei makseta palkkiota ao. erikoislääkärin perustutkimuksiin kuuluvista toimenpiteistä.

Soveltamisohje

Esim. toimenpiteistä 101 ja 102 maksetaan erikoislääkärille palkkio vain, jos kyseessä on perustutkimuksia olennaisesti laajempi ja vaativampi tutkimus.

- 7 Radiologisista toimenpiteistä RU I 101–RU I 106 ja RU II 201 maksetaan palkkio muille terveyskeskuksen lääkäreille paitsi röntgenerikoislääkäreille. Radiologisista toimenpiteistä RR I 101–RR III 305 maksetaan palkkio vain terveyskeskuksen röntgenerikoislääkäreille.

Soveltamisohje

Toimenpiteet RU I 101–RU I 106 kuuluvat joko röntgenerikois-
lääkärien perustutkimukseen (ks. edellä kohta 6) tai sisältyvät
röntgenerikoislääkärien omaan RR-luokitukseen.

- 8 Johtavan lääkärin tulee ohjata ja valvoa toimenpidejärjestelmän
käytännön soveltamista ja tarvittaessa informoida virkaehtosopi-
muksen sopijapuolia.

TOIMENPIDELUETTELO

TOIMENPIDERYHMÄ R 0–R III

TERVEYSKESKUSTEN KAIKKIIN LÄÄKÄREIHIN SOVELLETTAVAT
EM. YLEISOHJEET HUOMIOON OTTAEN

R 0	Korvattavat toimenpiteet
001	<p>Lääkärin potilaalle puhelimitse tai sähköisesti antama hoito-ohje, jonka lääkäri kirjaa sairauskertomusjärjestelmään</p> <p><u>Soveltamisohje</u></p> <p>Toimenpiteellä korvataan yleensä vastaanottokäynti. Toimenpidepalkkiota ei makseta, jos potilas tulee välittömästi soiton jälkeen hoitoon. Toimenpidettä ei korvata, mikäli ohje annetaan toisen henkilön välityksellä, paitsi niissä tilanteissa, joissa potilas ei esim. ikänsä, ymmärryksensä, kieliongelmiensä tai vammaisuutensa perusteella pysty itse hoitamaan asiaansa. Tällä toimenpiteellä ei tarkoiteta terveydenhuollon henkilöstön keskinäistä konsultointia.</p>
002	<p>Lääkärin muulle terveydenhuollon ammattihenkilölle suorittama konsultointi, johon liittyy potilaan hoitoa koskeva sairauskertomusjärjestelmään kirjattava hoito-ohje.</p> <p><u>Soveltamisohje</u></p> <p>Toimenpiteellä korvataan yleensä vastaanottokäynti. Toimenpidepalkkiota ei makseta, jos potilas tulee konsultoinnin seurauksena välittömästi lääkärin hoitoon. Sairauskertomuksesta tulee löytyä saatu konsultaatiovastaus sekä merkintä konsultaation antavasta lääkäristä, jolle korvaus suoritetaan. Toimenpiteen käyttö perustuu terveydenhuollon ammattihenkilöstön tehtävä- ja työnjakomuutoksiin. Ne voivat liittyä lakimuutoksiin, organisaatiouudistuksiin tai palvelutarpeiden ja henkilöstön osaamisen parempaan hyödyntämiseen palvelu- ja henkilöstöstrategioiden toteuttamiseksi.</p>

R I	Korvattavat toimenpiteet
101	<p>Lääkärin suorittama näöntutkimus silmänpohjatutkimuksineen</p> <p><u>Soveltamisohje</u></p> <p>Tutkimuksella tarkoitetaan lääkärin suorittamaa näöntutkimusta silmänpohjatutkimuksineen. Tutkimus on korvattava toimenpide vain silloin, kun se tehdään potilaan valittaessa näkövikaan tai silmäsairauteen liittyviä oireita tai se muuten tehdään samalla perusteellisuudella esim. diabeetikoille vuositarkastuksen yhteydessä. Tätä toimenpidettä käytetään myös annettaessa dokumentoitu lausunto silmänpohjakuvista.</p>
102	<p>Lääkärin suorittama kuulontutkimus äänirautakokeineen</p> <p><u>Soveltamisohje</u></p> <p>Tutkimuksella tarkoitetaan yleislääkäritasoista perusteellista kuulontutkimusta. Tutkimus on korvattava toimenpide vain silloin, kun se tehdään potilaan valittaessa kuulovikaan tai korvasairauteen liittyviä oireita. Kuulontutkimukseen kuuluu otologisen statuksen teko ja kuiskaustutkimus tai audiodiagramman tulkinta.</p>
103	<p>Lääkärin suorittama perusteellinen neurologinen tutkimus</p> <p><u>Soveltamisohje</u></p> <p>Tutkimuksella tarkoitetaan yleislääkäritasoista perusteellista neurologista tutkimusta. Tutkimus on korvattava toimenpide vain silloin, kun se tehdään potilaan valittaessa neurologisia oireita tai on syytä epäillä, että potilaan oireiden takana voi olla neurologista selvittelyä vaativa syy taikka tutkimus tehdään vastaavalla perusteellisuudella muusta syystä. Toimenpide ei ole korvattava esim. silloin kun tutkimus tehdään orientoivana neurologisena tutkimuksena ajokorttitutkimuksen yhteydessä.</p>
105	<p>Kardiorespiratorinen kokonaisarvio laboratoriotutkimuksineen</p> <p><u>Soveltamisohje</u></p> <p>Tutkimuksella tarkoitetaan esim. vuosittain tapahtuvaa, tavanomaista vastaanottokäyntiä perusteellisempaa sydän- tai keuhkosairauspotilaan tai verenpainepotilaan tutkimusta. Tutkimus on korvattava toimenpide vain silloin, kun sen yhteydessä tulkitaan EKG-, thorax-rtg, hengitysfunktio tutkimuksia ja/tai laboratoriotutkimuksia. Lisäksi tutkimus on korvattava toimenpide silloin,</p>

	<p>kun joudutaan tekemään akuutissa vaiheessa perusteellinen sydän- ja keuhkosairauspotilaan kliininen tutkimus ja voidaan ottaa ja tulkita edellä mainittuja lisätutkimuksia.</p>
106	<p>Pinnalliset leikkaukset, haavojen revisio ja suturaatio</p> <p><u>Soveltamisohje</u></p> <p>Arvio haavojen suturoimisessa toimenpide R I 106:n ja R II 206:n välillä tehdään tapauskohtaisesti ottaen huomioon ajan- käyttö ja toimenpiteen vaativuus. Mikäli pinnalliset leikkaukset kohdistuvat selvästi eri asioihin ja niiden hoitamiseen kuuluu huomattavasti aikaa ja potilas esim. joudutaan valmistelemaan kahdesti toimenpiteeseen, voidaan periä kaksi tämän ryhmän mukaista palkkiota.</p> <p>Tätä toimenpidettä käytetään myös esim. säärihaavapotilaan haavan revisiossa.</p>
107	<p>Incisiot, joissa puudutus</p>
108	<p>Rikan poisto silmästä puudutuksessa</p>
109	<p>Korvakäytävän huuhtelu ja/tai imu</p> <p><u>Soveltamisohje</u></p> <p>Tätä toimenpidettä käytetään myös vaikean externin otiitin imussa, huuhtelussa ja tamponaatiohoidossa.</p>
110	<p>Tärykalvopisto</p> <p><u>Soveltamisohje</u></p> <p>Parasenteesi on yksi toimenpide, vaikka se tehtäisiin molempiin korviin.</p>
111	<p>Poskiontelopunktio/huuhtelu</p> <p><u>Soveltamisohje</u></p> <p>Poskiontelopunktio on yksi toimenpide, vaikka se tehtäisiin molemmin puolin. Toimenpide on maksullinen myös silloin, kun on kyseessä antrostomia-potilas, jolle tehdään huuhtelu lavaa- tiokärjellä.</p>
113	<p>Kynsiin ja kynsivalleihin kohdistuvat leikkaukset, jotka tehdään puudutuksessa</p>

114	<p>Injektiohoidot muualle kuin lihaksiin tai ihon alle</p> <p><u>Soveltamisohje</u></p> <p>Esimerkiksi erilaiset niveliin kohdistuvat lääkeinjektiot. Mikäli reumapotilaalle laitetaan lääkettä useampiin pikkuniveliin samanaikaisesti, on kyseessä vain yksi toimenpide. Myös injektiot, jotka kohdistetaan pehmytkudoksiin tarkoituksena esimerkiksi tulehdusprosessin rauhoittaminen jännekiinnitysalueella, ovat korvattavia toimenpiteitä.</p>
116	Kipsaus
117	<p>Psykiatrisen tilan suunnitellut terapiakäynnit (esim. perheterapia)</p> <p><u>Soveltamisohje</u></p> <p>Psykiatrisen tilan suunnitelluilla terapiakäynneillä tarkoitetaan käyntejä, jotka on etukäteen sovittu potilaan kanssa koskemaan tiettyä tavoitteellista hoitoa tai hoidon suunnittelua.</p>
118	<p>Lääkärin suorittama konsultointi, johon liittyy potilaan tutkiminen</p> <p><u>Soveltamisohje</u></p> <p>Toimenpiteellä tarkoitetaan niitä tilanteita, joissa esimerkiksi nuorempi tai kokemattomampi lääkäri kysyy kokeneemman kollegan mielipidettä potilaan hoidosta ja tämä konsultaation antava lääkäri suorittaa itse potilaan tutkimuksen. Sairauskertomuksesta tulee löytyä saatu konsultaatiovastaus sekä merkinnät konsultaation antavasta lääkäristä, jolle korvaus suoritetaan.</p>
119	<p>Lääkekapselin asettaminen ihon alle</p> <p><u>Soveltamisohje</u></p> <p>Kyseeeseen tulevat lähinnä ehkäisykapselit ja antabuskapselit. Tätä toimenpidettä käytetään myös poistettaessa esim. ehkäisykapseleita.</p>
120	<p>Suonensisäisen nestehoidon aloittaminen</p> <p><u>Soveltamisohje</u></p> <p>Toimenpiteellä tarkoitetaan päätöstä suonensisäisen nestehoidon aloittamisesta siihen liittyvine mahdollisine lääkehoitoineen.</p>

121	Koagulaatiohoidot (nenän limakalvot, kohdunsuu, pinnalliset iho- muutokset)
123	Gynekologinen tutkimus ja siihen liittyvä irtosolunäytteen otto <u>Soveltamisohje</u> Toimenpiteeseen kuuluvalla irtosolunäytteen otolla tarkoitetaan lähinnä PAPA-tutkimuksia. Joukkotutkimuksena otettuja irtosolunäytteitä ja äitiysneuvoloissa rutiininomaisesti otettuja irtosolunäytteitä ei kuitenkaan korvata toimenpiteinä. Korvattava toimenpide solunäytteenotto on myös silloin, kun lääkäri tekee sen GC-näytteen saamiseksi tapauksissa, joissa hän itse suorittaa myös näytteen mikroskopoinnin.
124	Akupunktiohoidot
126	Silmänpaineen mittaus
127	Äänihuulten tutkimus <u>Soveltamisohje</u> Äänihuulten tutkimuksella tarkoitetaan esimerkiksi epäsuorassa laryngoskopiassa tapahtuvaa äänihuulten asennon, liikkeiden ja rakenteen tutkimista.
128	Luxoituneen nivelen reponointi
129	Kierukan asettaminen
130	Tamponaatiohoidot (nenään tai korvaan)
131	Polyypin poisto
132	Vierasesineen poisto kehon luonnollisista aukoista ja onteloista
133	Otomikroskopia korvamikroskooppia käyttäen
134	Ohutneulabiopsia
136	Rakkopunktio
137	Nivelpunktio
139	Karsastuksen perusteellinen tutkimus

141	Peräpukamiin kohdistuva ei-leikkauksellinen toimenpide (ligaatio, kryokoagulaatio, trombosoivat injektiohoidot)
143	<p>Fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen toimintakyvyn selvittely, arviointi ja hoidon suunnittelu</p> <p><u>Soveltamisohje</u></p> <p>Toimenpide edellyttää yleensä potilaan omakohtaista tutkimista. Toimenpide tulee kysymykseen esimerkiksi vanhuspotilaan hoitopaikkaa/jatkohoitopaikkaa selviteltäessä ja/tai suunniteltaessa. Toimenpiteestä syntyy tarvittavat merkinnät sairauskertomukseen ja/tai syntyy erillinen todistus/lausunto.</p>
145	<p>Elävän henkilön kliininen (oikeuslääkeopillinen) tutkimus</p> <p><u>Soveltamisohje</u></p> <p>Tutkimus tulee kyseeseen esimerkiksi ulkoisten pahoinpitelyvammojen tutkimuksena.</p>
146	<p>Ensikäynti äitiysneuvolassa</p> <p><u>Soveltamisohje</u></p> <p>Käyntiin liittyy aina asiakkaan terveydentilan arvio ja raskauden keston määrittäminen. Lisäksi yleensä käyntiin liittyy yleinen raskauden riskien kartoitus, seulontavalistus, tupakka-alkoholi-valistus, ohjeet ravinnosta, liikunnasta jne.</p>
147	<p>Lapsille suoritettava viimeinen neuvolatarkastus ennen kouluunmenoa</p> <p><u>Soveltamisohje</u></p> <p>Tarkastus tehdään yleensä 5–6 vuoden iässä ja siihen kuuluu psyykkisen ja fyysisen kehitystason arviointi sekä sosiaalisten taitojen arviointi ja mahdollisesti tarvittavien tukitoimenpiteiden suunnittelu. Lapsen ja vanhempien suhdetta ja lasten itsenäistymistä tuetaan ja opastetaan ja ohjataan hoitoon kasvatusongelmissa. Neuvolatarkastuksella tarkoitetaan tässä myös ensimmäisen kouluvuoden aikana tehtyä perusteellista tarkastusta, mikäli ko. tarkastusta ei ole tehty 5–6-vuotiaana ennen kouluunmenoa.</p>

148	<p>Koulu- ja opiskelijaterveydenhuoltoon kuuluva tarkastus, jonka yhteydessä tehdään lausunto</p> <p><u>Soveltamisohje</u></p> <p>Tarkastus tehdään koulun loppuvaiheessa ja sen yhteydessä voidaan tehdä perusteltuja kannanottoja tai lausuntoja oppilaan soveltuvuudesta suunnittelemiinsa ammatteihin tai tehdään ns. nuorison terveystodistus.</p>
149	<p>Hormonikorvaushoidon aloittaminen joko naiselle tai miehelle</p> <p><u>Soveltamisohje</u></p> <p>Toimenpiteellä tarkoitetaan käyntiä, jonka yhteydessä tehdään kliininen tutkimus ja selvitetään mahdollisen hoidon edut ja haitat sekä suunnitellaan hoidon toteutus ja sovitaan jatkoseuranasta.</p>
150	<p>Verenkierron tutkiminen Doppler-UÄ -laitteen avulla.</p> <p><u>Soveltamisohje</u></p> <p>Toimenpidettä käytetään tutkittaessa esimerkiksi diabeetikon valtimoverenkiertoa tai säärihaavojen etiologiaa.</p>
R II	<p>Korvattavat toimenpiteet</p>
201	<p>Psykososiaalisen tilanteen laaja kartoitus</p> <p><u>Soveltamisohje</u></p> <p>Toimenpidettä voidaan käyttää esimerkiksi harkittaessa M I lausunnon (tarkkailulähete M I) antamista. Toimenpidettä käytetään myös arvioitaessa mahdollista lasten huostaanottoa.</p>
202	<p>Kokonaisvaltainen kuntoutusarviointi</p> <p><u>Soveltamisohje</u></p> <p>Toimenpiteellä tarkoitetaan laajaa toimintakyvyn arviointia, johon yleensä liittyy kuntoutussuunnitelman tekeminen käyttäen esimerkiksi muuta kuntoutushenkilökuntaa apuna. Veteraanikuntoutusta varten tarvittavat tutkimukset ja lausunnot katsotaan tämän ryhmän mukaisiksi, mikäli ne tehdään viranomaisen asiasta antamien ohjeiden perusteella ja veteraanikuntoutuksen valinnan kriteerit ovat ensisijaisesti lääketieteelliset. Mikäli näin ei ole, käytetään toimenpidettä R I 143.</p>

203	<p>Työkyvyn arviointi</p> <p><u>Soveltamisohje</u></p> <p>Työkyvyn arvioinnilla tarkoitetaan laajaa, perusteellista työkyvyn arviointia riippumatta siitä, mikä on lopputulos. Toimenpide ei tule kyseeseen määrättäessä lyhytaikaista sairauslomaa esimerkiksi SVA-lomakkeella. Rutiininomainen työhöntulotarkastus ei myöskään ole tässä tarkoitettu toimenpide. Toimenpiteeksi ei lueta esimerkiksi asevelvollisten palvelukelpoisuuden selvittämiseksi tehtyjä tarkastuksia tai tavanomaisen T-lausunnon tekemistä. E-lausunnolla ilmaistu työkyvyn arvio on tässä tarkoitettu toimenpide vain, mikäli työkykyä joudutaan laajemmin tutkimaan ja perustelevaan.</p>
204	<p>Leikkauskelpoisuuden arviointi</p> <p><u>Soveltamisohje</u></p> <p>Toimenpide tulee kysymykseen esimerkiksi tilanteissa, joissa terveyskeskuslääkäriltä etukäteen pyydetään arviota leikkauskelpoisuudesta silmäleikkauksia varten.</p>
206	<p>Suurten haavojen hoito</p> <p><u>Soveltamisohje</u></p> <p>Toimenpide tarkoittaa tilanteita, joissa on kyseessä haavojen hoito, joihin liittyy esimerkiksi vaikeita ja työläitä reviisioita sekä syvempien kudosten kerroksittaista suturointia tai haavojen hoito vie huomattavasti aikaa.</p>
207	<p>Syvät koepalat ja ihonalaiset operaatiot</p> <p><u>Soveltamisohje</u></p> <p>Toimenpidettä voidaan käyttää esimerkiksi poistettaessa ihonalaisia kasvaimia tai tehtäessä esimerkiksi imu- tai koekaavintoja, jos niitä ei tehdä selvästi leikkaussaliolosuhteissa, jolloin käytetään toimenpidettä R III 301.</p>
208	<p>Rasitus-EKG</p> <p><u>Soveltamisohje</u></p> <p>Rasitusergometria luetaan tässä tarkoitetuksi toimenpiteeksi tilanteissa, joissa lääkäri itse valvoo ja tulkitsee tutkimuksen.</p>

TERVEYSKESKUSTEN LÄÄKÄRIEN TOIMENPIDELUETTELO

210	<p>Allergiatestaus</p> <p><u>Soveltamisohje</u></p> <p>Lääkärin suorittama allergiatestauksen arviointi jatkohoito-suosituksin.</p>
211	Luuydinpunktio
212	Kehon ontelon tyhjennys (keuhkot, vatsa)
213	Rektaalinen, intramuskulaari-, intravenöösianestesia
214	Sentraalinen johtopuudutus
215	Inhalaatioanestesia
216	<p>Resuskitaatiohoito</p> <p><u>Soveltamisohje</u></p> <p>Toimenpide on korvattava kaikille elvytykseen osallistuvilla lääkäreille, kunhan asiapapereista, vähintään elvytyskertomuksesta, löytyy merkintä lääkärin osallistumisesta elvytykseen. Tätä toimenpidettä käytetään myös sähköisen rytminsiirron yhteydessä.</p>
217	Ihonsiirto
219	Tympanostomiaputken asennus
220	Kitarisaleikkaus, nielurisaleikkaus
222	Perkutaanisen rakkokatetrin asettaminen
223	Parafimoosin reponointi
224	<p>Kuolinsyyn selvittäminen</p> <p><u>Soveltamisohje</u></p> <p>Toimenpide ei tarkoita pelkästään kuolintodistuksen allekirjoittamista, vaan ohjeitten ja määräysten mukaista kuolinsyyn selvittelyä. Toimenpiteen korvaus ei tule kysymykseen esimerkiksi syöpäpotilaiden terminaalivaiheessa, jolloin kuolinsyyn on etukäteen tiedossa ja kuolema on odotettavissa.</p>

225	<p>Arvio jatkuvan lääkityksen tarpeesta lausuntoineen</p> <p><u>Soveltamisohje</u></p> <p>Toimenpide tulee kyseeseen tehtäessä arviota ja kirjoitettaessa lausuntoa kokonaan tai osittain korvattavien lääkkeiden osalta.</p>
226	<p>Huume-/humalatilatutkimus</p> <p><u>Soveltamisohje</u></p> <p>Huume-/humalatilatutkimuksella tarkoitetaan kliinistä tutkimusta joko humalatilan tai huumeiden vaikutuksen selvittämiseksi. Mikäli kliinistä tutkimusta ei tehdä, vaan otetaan ainoastaan verinäyte, käytetään toimenpidettä R I 120. Mikäli tehdään sekä kliininen humalatilatutkimus että otetaan verinäyte, korvataan vain tämän ryhmän mukaisena toimenpiteenä.</p>
227	<p>Endoskopiaturkimukset</p> <p><u>Soveltamisohje</u></p> <p>Endoskopiaturkimuksella tarkoitetaan esimerkiksi gastroskopiaa, rektoskopiaa, rektosigmoideoskopiaa ja kolonoskopiaa. Pelkkä proktoskopia on korvattava vain, mikäli tutkimus on vaativuudeltaan ja ajankäytöltään R II:n tasoa vastaava.</p>
228	<p>Takatomponaatio nenäverenvuodon hoitona</p> <p><u>Soveltamisohje</u></p> <p>Takatomponaatio tulee korvattavaksi riippumatta siitä, onko tekniikanä suorituksena harsosykeröillä tai pallokatetreilla tapahtuva toimenpide.</p>
230	Kyynelteiden sondeeraus
231	Murtumareponointi + kipsaus
233	Keskuslaskimokanylointi
R III	Korvattavat toimenpiteet
301 *)	Leikkaussaliolosuhteissa tehtävät leikkaukset ja vastaavat toimenpiteet, jotka vaativat joko sentraalista johtopuudutusta, rektaalista, intramuskulaari- tai intravenöösianestesiaa tai lyhyttä inhalaatioanestesiaa tai laajaa infiltraatiopuudutusta.

TERVEYSKESKUSTEN LÄÄKÄRIEN TOIMENPIDELUETTELO

303	<p>Saattohoidon kotikäynti</p> <p><u>Soveltamisohje</u></p> <p>Toimenpiteellä tarkoitetaan vaikeasti sairaan terminaalivaiheen hoitoon liittyvää lääkärin kotikäyntiä. Tämän toimenpiteen lisäksi ei makseta liitteessä 1 määrättyjä käyntipalkkioita.</p>
304	<p>Lääkärin läsnäoloa vaativa sairaankuljetus</p> <p><u>Soveltamisohje</u></p> <p>Toimenpiteellä tarkoitetaan niitä tilanteita, joissa lääkäri joutuu potilaan tilan vakavuuden takia saattamaan tämän seuraavaan hoitopaikkaan</p>
305	<p>Infarktin liuotushoito</p> <p><u>Soveltamisohje</u></p> <p>Toimenpide tarkoittaa terveyskeskuksessa diagnosoitua sydäninfarktia, sen liuotushoidon aloittamista ja toteuttamista.</p>
*)	<p>Tutkimusten lisäksi maksetaan terveyskeskuksen lääkärille palkkiot ultraäänitutkimuksesta.</p>

TOIMENPIDERYHMÄ RU I–RU II

MUIHIN TERVEYSKESKUSTEN LÄÄKÄREIHIN KUIN
RÖNTGENERIKOISLÄÄKÄREIHIN SOVELLETTAVAT
RADIOLOGISET TOIMENPITEET

RU I	Korvattavat toimenpiteet
101	Ylävatsan yleistutkimus
102	Alavatsan yleistutkimus
103	Jäännösvirtsan tutkimus
104	Ehkäisykierukan paikantaminen
105	Varhaisraskauden toteaminen
106	Yksittäinen mittakontrolli
RU II	Korvattavat toimenpiteet
201	Sydämen ultraäänitutkimus
	<u>Soveltamisohje</u>
	Toimenpide edellyttää erikoislääkärin perehtyneisyyttä sydämen ultraäänitutkimuksiin

TOIMENPIDERYHMÄ RR I–RR III

TERVEYSKESKUSTEN RÖNTGENERIKOISLÄÄKÄREIHIN
SOVELLETTAVAT RADIOLOGISET TOIMENPITEET

RR I	Korvattavat toimenpiteet
101	Skolioositutkimus
102	Nivelen rasiustutkimus
103	Hypofarynx
104	Ruokatorven kaksoiskontrastitutkimus

TERVEYSKESKUSTEN LÄÄKÄRIEN TOIMENPIDELUETTELO

RR I	Korvattavat toimenpiteet
105	Mahalaukun kaksoiskontrastitutkimus
106	Ohutsuolipasaasi
107	Urografia
108	Akuutti urografia
109	Miktiokystografia
110	Ylävatsan ultraäänitutkimus
111	Alavatsan ultraäänitutkimus
112	Kaulan alueen ultraäänitutkimus
113	Nivelten ultraäänitutkimus
114	Lihasten ja jänteiden ultraäänitutkimus
115	Pehmytosaresistenssin ultraäänitutkimus
116	Virtsaelinten ultraäänitutkimus
117	Kivesten ultraäänitutkimus
118	Prostatan ultraäänitutkimus
119	Munuaisten ultraäänitutkimus
120	Kilpirauhasen ultraäänitutkimus
121	Sylkirauhasen ultraäänitutkimus
RR II	Korvattavat toimenpiteet
201	Usean nivelen rasiututkimus
202	Fistelitutkimus
203	Mammografia

TERVEYSKESKUSTEN LÄÄKÄRIEN TOIMENPIDELUETTELO

204	Mahalaukun kaksoiskontrasti, vaativa
206	Ultraääniohjattu ONB pinnalliseen elimeen
207	Rintarauhasten ultraäänitutkimus
208	Raajalaskimoiden ultraäänitutkimus
209	Sydämen ultraäänitutkimus
210	Alaraajan venografia
RR III	Korvattavat toimenpiteet
301	Artrografia
302	Paksunsuolen kaksoiskontrastitutkimus
303	Lumbaalinen varjoainemyelografia
304	Vaativa abdomenin ultraäänitutkimus
305	Ohutsuolen kaksoiskontrastitutkimus

TERVEYSKESKUSTEN HAMMASLÄÄKÄRIEN TOIMENPIDELUETTELO
1.2.2010 LUKIEN

YLEISOHJEET

- 1 Toimenpidepalkkio maksetaan käynnin yhteydessä hammaslääkärin suorittamalta kultakin toimenpideluettelossa sanotulta toimenpiteeltä, ellei ao. toimenpiteen kohdalla ole toisin todettu.
- 2 Kaikki jonkin toimenpiteen suorittamiseksi tarpeelliset toimenpiteet sisältyvät kyseiseen toimenpiteeseen, ellei ko. toimenpidettä ole erikseen mainittu luettelossa.
- 3 Erityisesti tulee kiinnittää huomiota siihen, että potilaan hoitoon käytetty aika ja tuolloin suoritettut toimenpiteet täytyy olla oikeassa suhteessa toisiinsa.

TOIMENPIDELUETTELO

(TKHL = toimenpideryhmä)

TKHL	Korvattavat toimenpiteet
TKHL 2	
204	Oikomishoidon suunnittelu Yksinkertaisin kojein (ristikumivedot, hionnat) tapahtuvan oikomishoidon kirjallinen hoitosuunnitelma.
205	Potilaan esilääkitys I.m.- i.v.- p.r. ja p.o.-lääkitys jälkivalvontoiheen.
211	Epämuodostuneiden limakalvojänteiden poistoleikkaus Mm. kielijänteen leikkaus, joka ei sisälly toimenpiteeseen 405. Toimenpide käyntikerralta.
212	Hampaan poisto osittain, hemisektio Esim. monijuurisen hampaan yhden juuren poisto. Monijuurisen hampaan halkaisu. Ei sisällä juurihoitoa.
213	Ikenen limakalvomuovaus Preproteettinen harjanteiden muotoilu kestoltaan korkeintaan 40 min. Toimenpide käyntikerralta.

TKHL	Korvattavat toimenpiteet
214	Parodontologinen hoito, suppea, muun hammashoidon yhteydessä Esim. hammaskiven poisto ja ientaskujen hoito käyntikerralta. Kesto enintään 20min.
217	Hampaan poisto Maitohampaan poisto vain silloin, kun vastaava pysyvän hampaan aihe puuttuu. Sisältää myös mahdolliset poistosta aiheutuvat jälkepäin tapahtuvat käynnit toimenpiteeseen.
219	Maitohampaan amputaatio
222	Yhden pinnan täyte
223	Yksilöllinen oikomishoidon seulontatutkimus Tätä varten varatulla potilaskohtaisella vastaanottoajalla tehty oikomishoidon tarpeen ja hoitoon ottamisen määritys: maksetaan vain yhdelle hammaslääkärille kerrallaan. Maksetaan puolet 2. ryhmän palkkiosta.
224	Puudutus Käyntikertaa kohti. Maksetaan puolet 2. ryhmän palkkiosta.
226	Suppea osatutkimus tai muu kestoaltaan vastaava tutkimus Esim. riskipotilaan uusintatarkastus ja tapaturmapotilaan jälkitarkastus.
227	Rengaskiinnike hampaalta Maksetaan puolet 2. ryhmän palkkiosta.
229	Hampaiston oikomishoitoon liittyvä hoito- tai kontrollikäynti Esim. ekstraoraalivedon hoitokäynti, niskavedon säädöt, ristikumivedon asettaminen (nupit ja käytön opetus) tai muu vastaava seurantakäynti.
230	Purentafysiologinen hoitokäynti, suppea Kesto enintään 10 min.
TKHL 3	
301	Suun ja hampaiston kokonaistutkimus Toimenpiteeseen sisältyy purentaelimen, hampaiston ja limakalvojen tutkimus ja diagnosointi. Käynnin yhteydessä suoritetaan myös tarpeelliset ehkäisevät toimenpiteet, joista ei suoriteta hammaslääkärille erikseen palkkiota.

TKHL	Korvattavat toimenpiteet		
	Palkkion suuruus määräytyy seuraavasti:		
	Potilaan ikä tutkimuspäivänä	Säännöllinen työaika	Kliininen lisätyö
		yli 30 t/vk tai keskimäärin yli 30 t/vk, arki-iltoina klo 18.00 jälkeen ja viikonloppuna	
	0 – 5 vuotta	1,89	3,10
	6 – 21 vuotta	3,78	6,19
	22 – 40 vuotta	7,57	12,38
	41 – 63 vuotta	9,46	15,48
	vähintään 64 vuotta	11,35	18,57
	<u>Soveltamisohje</u>		
	<p>Mikäli potilaalle on määritelty yksilöllisen sairastavuuden perusteella suoritettava seuraava tutkimusajankohta siten, että yksilöllinen tutkimusväli on vuotta pidempi, maksetaan palkkio vuosittain taannehtivasti tutkimuksen tekovuoden lisäksi myös tutkimusten väliseltä ajalta (ns. välivuoden palkkio) kulloinkin uuden tutkimuksen tehneelle hammaslääkärille.</p>		
	<p>Ns. välivuoden palkkio tulee kysymykseen silloin, kun hammaslääkärin potilaalle määrittämä yksilöllinen tutkimusväli ei edellytä tutkimuksen suorittamista vuosittain.</p>		
	<p>Palkkio maksetaan niin kauan kuin potilas on hammaslääkärin hoidossa ja palkkion maksamisessa seurataan suoritettujen tutkimusten ajankohtia.</p>		
	<p>Paikallisesti on syytä laatia kirjalliset ohjeet mm. hoitojen ja toimenpiteiden kirjaamismenettelystä ja potilaiden kutsukäytännöistä ym. hammaslääkäreiden yhdenmukaisten menettelytapojen varmistamiseksi.</p>		

TKHL	Korvattavat toimenpiteet
303	Erikoisalakohmainen tutkimus Käytetään esim. purennan tai purentasuhteiden rekonstruktiohoidon pohjana. Perustuu kliinisen tutkimuksen lisäksi röntgentutkimukseen ja/tai kipsimalleihin, esim. eri erikoisalojen tutkimukset.
305	Konsultaatio Sisältää hoito-ohjeet ja /tai kirjallisen lausunnon, myös hampaiston röntgentutkimuksesta. Myös vakuutuslaitokselle, viranomaisille annettavat lausunnot kuuluvat tähän toimenpiteeseen.
307	Lähetepotilaan kirjallinen hoitosuunnitelma
308	Koepalan otto Vain, jos suoritetaan erillisenä toimenpiteenä. Sisältää myös tuloksen selvittämisen potilaalle ja mahdollisen lähetteen jatkohoitoon.
309	Oikomishoidon työsuunnittelu Irto-/kiinteän oikomiskojeen suunnittelu kirjallisine hoitosuunnitelmineen ja jäljennökset kojetta varten. Kesto enintään 20 min.
310	Irtokojeen sovitus, käytön opetus tai aktivointi.
311	Suun ja hampaiston kokonaistutkimukseen liittyvä hoitosuunnitelma Toimenpide sisältää kirjallisen hoitosuunnitelman mahdollisine kustannusarvioineen sekä korjaavan, ehkäisevän- ja ylläpito-hoidon suunnitelmineen.
TKHL 4	
402	Kahden tai kolmen pinnan täyte Täyte ulottuu kahdelle tai kolmelle hampaanpinnalle korvaten niistä huomattavan osan. Koodi sisältää mahdollisen alustäytteen.
404	Hampaan paljastus Luun sisällä olevan hampaan paljastus.
405	Frenulum-plastiikka Erilaisilla leikkausmenetelmillä tehtävä limakalvojänteitä pidentävä leikkaus/-kset käyntikerralta. Pienemmät vastaavat toimenpiteet TKHL 211:een.

TKHL	Korvattavat toimenpiteet
406	Suun limakalvossa olevan kasvaimen poisto Leukoplakian, lichenin, verrukan tai vastaavan exkiisio/-t käyntikerralta.
407	lenmuutoksen poisto Esim. hyperplasian poisto. Toimenpide kestoltaan 20–30 min.
409	Purennanhoidon suunnittelu Kirjallinen hoitosuunnitelma, joka perustuu kliiniseen ja röntgen-tutkimukseen sekä mahdolliseen kipsimallianalysiin.
410	Pieni kova- ja/tai pehmytosaplastiikka Yksittäisten kova- ja/tai pehmytosakudosten kirurginen muotoilu/-t käyntikerralta.
412	Hammasproteesin korjaus Proteesin korjaus ilman jäljennöstä. Myös hammaslääkärin itsensä vastaanotolla suorittamat korjaukset. Proteesireunan hionta painohaavojen paranemiseksi sisältyy muihin tämän liitteen toimenpiteisiin.
413	Keskivaikea oikomishoidon hoitokäynti Aktivaattorin tai vastaavan kojeen sovitus ja käytön opetus tai sen hionnat ja säädöt. Kiinteän kojeen valmistus / leuka, enintään 6 kiinnikettä Kiinteän oikomiskojeen kaaren irrotus ja/tai uudelleen aktivointi ja kiinnitys. Tehdas- tai laboratoriovalmisteisen linguaali- tai palatinaali-kaaren etsauskiinnitys tai sementointi. Hammaslääkärin tekemä linguaali- tai palatinaali- ym. kaari juotoksineen. Ekstraoraalivedon kasvokaaren sovitus ja/tai vetojärjestelyt ja käytön opetus. Hammaslääkärin tekemä oikomiskojeen korjaus.

TERVEYSKESKUSTEN HAMMASLÄÄKÄRIEN TOIMENPIDELUETTELO

TKHL	Korvattavat toimenpiteet
416	Keskivaikea erikoisalojen tutkimus Tätä kohtaa sovelletaan kliinisten erikoisalojen erikoishammaslääkäreihin tai noin kolmanneksen työajastaan po. tehtäviä suoritettavaan terveystieteidenhammaslääkäriin, jolta puuttuu ao. alan erikoishammaslääkärin pätevyys. Palkkio maksetaan erikoishammaslääkärille 1,5-kertaisena.
417	Hoitovasteen arviointikäynti laajojen parodontologisten hoitojen jälkeen ja kliinisen jatkohoidon määrittäminen Toimenpide on kestoltaan noin 20 minuuttia ja edellyttää yksilöllisiä kirjallisia hoito-ohjeita.
420	Puhelinneuvonta ensiapua tarvitsevalle potilaalle Toimenpiteellä tarkoitetaan puhelimitse virka- tai vapaa-aikana annettavaa reseptimääräystä ja/tai puhelinneuvontana annettavia hoito-ohjeita.
421	Hampaan juurentäyttö, 1-juurikanavainen hammas
423	Suun ulkopuolella valmistettu yhden pinnan täyte
426	Hampaiston ja leukojen TT-tutkimukset (yksi leukapuolisko) Mm. mikro-tt, kartiokeila-tt. Sisältää kirjallisen lausunnon.
427	Purentafysiologinen hoitokäynti Kesto enintään 20 min.
428	Vaativa oikomishoidon työsuunnittelu Kesto enintään 30 min.
TKHL 4B	
451	Suun ulkopuolella valmistettu kahden pinnan täyte Täyte korvaa huomattavan osan hampaan kahdesta pinnasta.
452	Suun ulkopuolella valmistettu kolmen pinnan täyte Täyte korvaa huomattavan osan hampaan kolmesta pinnasta. Sisältää etuhampaan fasadin, joka ulottuu hampaan kärjen yli.

TKHL	Korvattavat toimenpiteet
453	Hammaskruunun tai pienen hammassillan irrottaminen ja uudelleen sementointi
454	Fasadin korjaus Fasadin korjaus vastaanotolla täyteaineella.
455	Yksikanavaisen hampaan juurikanavan avaus ja laajennus Sisältää juurikanavan avauksen, kanavan pituuden määrittämisen ja laajennuksen.
456	Kiireellistä ensiapua tarvitsevan potilaan tutkimus Kiireellistä ensiapua tarvitsevaksi potilaaksi katsotaan potilas, joka ensiapua tarvitsevana otetaan vastaanotolle noin vuorokauden kuluessa siitä, kun hän ottaa yhteyttä terveyskeskukseen. Sisältää tarvittavien tutkimusten lisäksi vähäiseksi katsottavat ensiapuluonteiset toimenpiteet esim. täytteen, hampaan tai proteesin terävän reunan hiomisen. Hampaan avaus ja lääkehoito, välittömästi ihon tai limakalvon alla olevan märkäsäkkeen avaaminen tai punktoiminen, limakalvossa, ientaskussa tai hampaiden välissä näkyvässä olevan vierasesineen poisto, verenvuodon tyrehtyttäminen ja/tai muut vastaavat toimenpiteet käyntikerralta. Sisältää tarvittaessa jatkohoitoon ohjauksen.
457	Vaativa erikoisalojen suunnittelu Vaativalla erikoisalojen suunnittelulla tarkoitetaan kliinisen hammashoidon, suukirurgian tai oikomishoidon erikoishammaslääkärin tai ao. terveyskeskuksessa ko. tehtäviä suorittavan terveyskeskushammaslääkärin tekemää vaativaa erikoisalojen hoitosuunnitelmaa, joka perustuu TKHL 516 tutkimukseen. Jos suunnitteluun osallistuu useampia hammaslääkäreitä, hoidon suunnittelusta vastaavan hammaslääkärin toimenpide on TKHL 457 ja muiden suunnitteluun osallistuneiden toimenpide on TKHL 305. Palkkio maksetaan erikoishammaslääkärille 1,5-kertaisena.
458	Hampaan juurentäyttö, 2-juurikanavainen hammas
459	Muu vaativa juurentäyttö Sisältää 3- tai useampi juurikanavaisen hampaan juurentäytön.

TERVEYSKESKUSTEN HAMMASLÄÄKÄRIEN TOIMENPIDELUETTELO

TKHL	Korvattavat toimenpiteet
460	Parodontologinen hoito Esim. hammaskiven poisto, kyretointi tai syvien ientaskujen hoito. Kesto vähintään 20 min.
461	Purentafysiologinen hoitokäynti, vaativa Kesto enintään 30 min.
462	Erittäin vaativa oikomishoidon työsuunnittelu Esim. kasvokaarianalyysi ja konstruktiopurennan otto. Kesto yli 30 min.
463	Kiinteän kojeen valmistus / leuka, vähintään 7 kiinnikettä
464	Proteettisen työn hoitokäynti Sisältää irto- ja kiinteään protetiikkaan liittyvien tarkkuusjäljennösten oton, purennan määrittämisen kaavion avulla tai sillan runkoiheen sovitukseen, kukin käyntikertaa kohden.
465	Vaativa hampaan poisto ilman leikkausta Edellyttää monijuurisen hampaan juurten erottelua
466	Kiinteän oikomiskojeen kaari, yksinkertainen tai muotoiltava.
TKHL 5	
503	Suun pehmytkudoskasvaimen poisto tai torusten poisto Välittömästi limakalvon alla olevan kasvaimen poisto (esim. lipoma, papilloma, mucocele jne.) käyntikerralta.
505	Vaativa ienmuutoksen poisto Esim. laaja gingivoektomialeikkaus, kestoaltaan 30–60 min.
507	Hampaan kiinnitys sijoiltaan menon vuoksi tai hammasmurtuman hoito tai hampaan siirto Käytetään reponoitaessa hammas tai kiskotettaessa juurimurtuma. Koodi merkitään kerran jokaista ko. tavalla vaurioitunutta hammasta kohti.
510	Vaativa hammasproteesin korjaus tai pohjaus Proteesin korjaus, joka edellyttää jäljennöstä. Sisältää tarpeelliset jälkitarkastukset toimenpiteeseen.

TKHL	Korvattavat toimenpiteet
513	Leukamurtuman kiskotus
514	Hammasterä tai kruunu paikkamateriaalista Täyte korvaa huomattavan osan ainakin neljästä hampaan pinnasta.
516	Vaativa erikoisalojen tutkimus Vaativalla erikoisalojen tutkimuksella tarkoitetaan kliinisen hammashoidon, suukirurgian tai oikomishoidon erikoishammaslääkärin tai ao. terveyskeskuksessa ko. tehtäviä suorittavan terveyskeskushammaslääkärin tekemää vaativaa laajaa kliinistä tutkimusta, mihin liittyy mm. malli- ja röntgenanalyysiin sekä toiminnalliseen ja/tai kasvoanalyysiin perustuva diagnoosi. Esim. lääkinnällisen kuntoutuspotilaan, ortognaattista kirurgiaa tarvitsevan, implanttisuunnitteluun tulevan potilaan tutkimus on tällainen toimenpide. Palkkio maksetaan erikoishammaslääkärille 1,5-kertaisena.
517	Inhalaatiosedaatio Sisältää inhalaatiosedaation käyntikerralta tarpeellisine jälkivalvontoineen.
518	Vaativa kiinteän oikomiskojeen kaari
519	Erikoishammaslääkärin hoidossa olevan potilaan lopputarkastus ja siihen liittyvä kirjallinen epikriisi. Oikomishoidossa palkkio maksetaan 1,5-kertaisena. <u>Soveltamisohje</u> Tätä kohtaa sovelletaan kliinisten alojen erikoishammaslääkäreihin tai noin kolmanneksen työajastaan po. tehtäviä suorittavaan terveyskeskushammaslääkäriin, jolta puuttuu ao. alan erikoishammaslääkärin pätevyys. Koodia ei käytetä puhkeamattoman tai osittain puhjenneiden hampaiden leikkaukselliseen poistoon.
520	Tavanomaista huomattavasti vaikeahoitoisemman potilaan valmistelu toimenpidettä varten Tavanomaista huomattavasti vaikeahoitoisemmalla potilaalla tarkoitetaan vaikeasti hoidettavaa kehitysvammaista, suun alueille sädehoitoa saanutta, hemofiliaa, hepatiittia tai vaikeaa sy-

TKHL	Korvattavat toimenpiteet
	<p>däntautia sairastavaa taikka muuta vastaavanlaista potilasta, jonka hoito vaatii erityistoimenpiteitä.</p> <p>Tavanomaista huomattavasti vaikeahoitaisempi potilas voi olla myös leukanivelen tai puremalihasten vaivoista kärsivä potilas (suun avaamisvaikeudet) taikka sellainen lapsipotilas, jonka hoito edellyttää erityistoimia. Arvioitaessa, onko potilas vaikeahoitoinen, tulee hoidon suorittamistilanteeseen liittyä tavanomaisesta poikkeavia järjestelyjä. Käytettäessä koodia TKHL 520 yllä mainitussa tarkoituksessa voi sen kanssa käyttää muita tämän liitteen toimenpidekoodeja.</p> <p>Veritartuntavaarallisten (HIV- ja hepatiitti) potilaiden tai hoito- ja huoltolaitoksessa tai terveyskeskuksen vuodeosastolla pysyvästi hoidossa olevien potilaiden hoitokäynniltä palkkio maksetaan 1,5-kertaisena riippumatta siitä, missä hammashoito suoritetaan.</p>
523	<p>2-kanavaisen hampaan juurikanavien avaus ja laajennus</p> <p>Sisältää kanavien avauksen, pituuksien määrittämisen ja laajennuksen.</p>
524	<p>Hampaiston oikomishoidon viimeistely</p> <p>Sisältää purennan tasapainotushionnan ja hampaiston välien hionnan.</p>
525	<p>Hammassillan irrottaminen, korjaus ja uudelleen sementointi</p> <p>Toimenpide, joka kestää yli 30 min. Tarkoittaa myös väliaikaisen hammassillan irrottamista ja sementointia.</p>
526	<p>Purentafysiologinen hoitokäynti, erittäin vaativa</p> <p>Kesto yli 30 min.</p>
527	<p>Hampaiston ja leukojen TT-tutkimukset (kaksi tai useampi leukapuolisko)</p> <p>Mm. mikro-tt, kartiokeila-tt. Sisältää kirjallisen lausunnon.</p>
TKHL 6	
601	<p>Levyproteesi</p> <p>Sisältää myös tarpeelliset jälkitarkastukset toimenpiteineen. Toimenpide koskee myös tilapäistä osaproteesia.</p>

TKHL	Korvattavat toimenpiteet
602	Hammassillan välihampaat Myös pintakiinnitteinen silta merkitään ko. koodilla sen mukaan, montako väliosaa sillassa on. Jos väliosia on esim. kaksi, merkitään koodi TKHL 602 kaksi kertaa.
603	Vaativa hammasterä tai kruunu Hampaan kruunun tulee olla kokonaan täytemateriaalista. Toimenpide edellyttää vaikeita työskentelyolosuhteita tai esim. kuparirenkaan käyttöä.
605	Laaja ja vaativa ienmuutoksen poisto Esim. laaja gingivoektomialeikkaus. Kestoltaan yli 60 min.
606	Parodontologinen läppäleikkaus
607	Hampaan poistoleikkaus Sisältää mm. puhkeamattoman hampaan leikkauksellisen poiston tai osittain puhjenneen hampaan leikkauksellisen poiston, joka edellyttää viillosta tapahtuvaa hampaan poistoa ja mahdollisesti hampaan ja/tai luun poraamista hampaan/juuren poistamiseksi sekä haavan suturointia
609	Parodontologinen hoito, pitkäkestoinen Esim. hammaskiven poisto, laaja ja vaativa kyretointi, syvien ientaskujen hoito. Kesto vähintään 30 min.
610	3-kanavaisen hampaan juurikanavien avaus ja laajennus Sisältää kanavien avauksen, pituuksien määrittämisen ja laajennuksen.
611	Hampaan juurenpään poisto tai kystan fenestraatio Juurihoito ei sisälly toimenpiteeseen.
TKHL 7	
701	Parodontologinen hoito, komplisoitu sairaus sekä komplisoitu sairaus laaja ja vaativa Erityistoimenpiteitä vaativien syvien ientaskujen (yli 6 mm) tai furkaatiomuutosten yli 30 min. kestävä hoito.

TERVEYSKESKUSTEN HAMMASLÄÄKÄRIEN TOIMENPIDELUETTELO

TKHL	Korvattavat toimenpiteet
702	Vaativa parodontologinen läppäleikkaus sekä uudiskiinnityskirurginen leikkaus ja/tai iensiirreleikkaus Vähintään 4 hampaan alue.
703	Implantti- tai implantti- ja limakalvokantoinen hammaskoko- tai osaproteesi
704	Metallirunkoinen hammasosaproteesi
705	Hampaan keinojuuren (implantin) asettaminen
706	Purentakiskon valmistus ja suuhun sovitus sekä purennan hoito purentakiskolla parodontologisin indikaatioin
707	Vastaanotolla valmistettu hammassilta (yksittäinen silta)
708	Hampaiden yhteen kytkeminen paikkamateriaalilla Toimenpide on yksi kokonaisuus.
709	Hampaiden yhteen kytkeminen käyttäen upotettua tai pintakiinnitteistä vahviketta Toimenpide on yksi kokonaisuus.
710	Parodontologinen hoito, erittäin pitkäkestoinen Kesto vähintään 45 min.
711	Hammaskruunu
712	Vaativa hampaan poistoleikkaus) Esim. syvällä luun sisällä oleva puhkeamaton hammas.
713	Vaativa limakalvokantoinen hammaskokoproteesi
714	Monijuurisen hampaan juurenpään poisto tai leukakystan poisto Juurihoito ei sisälly toimenpiteeseen.
715	4- tai useampikanavaisen hampaan juurikanavien avaus ja laajennus, erittäin vaativa Sisältää kanavien avauksen, pituuksien määrittämisen ja laajennuksen.

SAIRAALAHAMMASLÄÄKÄRIEN TOIMENPIDELUETTELO 1.2.2010 LUKIEN

Toimenpide-ryhmä (SHL)	Korvattavat toimenpiteet
TUTKIMUKSET JA SUUNNITTELUT	
4	Kontrollikäynti tai jälkitarkastus
5	Erikoishammaslääkärin hoidossa olevan potilaan lopputarkastus ja siihen liittyvä kirjallinen epikriisi
6	Natiiviröntgen-, varjoaine-, ultraääni- ja magneettitutkimus kirjallisine lausuntoineen
6–8	Hoidon, jatkohoidon tai ylläpitovaiheen suunnittelu
9	Erytisalakohtainen tutkimus
10	Ortognaattinen tai muu useamman hammaslääkärin suorittama hoidon suunnittelu Maksetaan jokaiselle erityisalakohtaisesti suunnitteluun osallistuvalla hammaslääkärillä
12	Erytisalakohtainen hoidon suunnittelu
13	Sykitutkimukset sekä suun ja leukojen erityistutkimukset, esim. leukanivelen artroskopia
HAMPAISTOON KOHDISTUVAT TOIMENPITEET	
5–6	Hampaan poisto/hammas
6	Hammasperäisen abskessin avaus ja dreneeraus
6–8	Implanttidistanssin asettamisleikkaus
7	Hampaan paljastamisleikkaus
8–11	Hampaan leikkauksellinen poisto/hammas
8–10	Juurenpään resektio
11	Implantin asettaminen/implantti
13	Hampaiston saneeraus ja hoito yleisanestesia- ja/infektiosuojauksessa
IKENIIN, LIMAKALVOIHIN JA ALVEOLIHARJANTEESEEN KOHDISTUVAT TOIMENPITEET	
6	Limakalvobiopsia
5	Limakalvomuutoksen poisto (ekskiisio, kryo, laser)/pienen haavan ompelu
8–12	Alveoliharjanteen plastia preproteettisena toimenpiteenä (myös sulkus- ja suupohjaplastiat)
13	Alveoliharjanteen plastia iho/limakalvosiirrännäistä käyttäen
14	Alveoliharjanteen plastia luuta tai alloplastista materiaalia käyttäen
LEUKALUIHIN KOHDISTUVAT TOIMENPITEET	
10	Luubiopsia tai eksploraatioleikkaus
8, 11	Kystan fenestraatio tai ekstirpaatio
8–9	Luuplastia (torus, linea mylohyoidea tms.)

SAIRAALAHAMMASLÄÄKÄRIEN TOIMENPIDELUETTELO

Toimenpide-ryhmä (SHL)	Korvattavat toimenpiteet
13–14, 16	Tuumorin ekstirpaatio
15	Alaleuan resektio tai poisto
15	Yläleuan resektio tai poisto
ORTOGNAATTISET, LEUKANIVELKIRURGISET JA REKONSTRUKTIOTOIMENPITEET	
11	Yläleuan nopea levitys kirurgisesti
11	Siirteen otto (luu, iho yms.)
12–13	Alaleuan avoin tai sulkeinen kondylootomia tai koronoidektomia
13	Alaleuan segmentaalinen osteotomia
13	Genioplastia
13	Uniapnean hoito
13–14	Leukanivelen plastia
14	Alaleuan ramusosteotomia
14	Alaleuan korpusosteotomia tai -ostektomia
14	Yläleuan segmentaalinen osteotomia
14	Leukanivelen diskukseen kohdistuva toimenpide
15–16	Rekonstruktio mikrovaskulaarisiirteellä
14–16	Leukaluun ja/tai kasvojen luiden plastia luuta tai alloplastista materiaalia käyttäen
15	Le Fort I osteotomia
15	Alaleuan rekonstruktio
15	Yläleuan rekonstruktio
16	Le Fort II ja/tai III osteotomia
16	Kombinoitu yläleuan ja alaleuan osteotomia
16	Leukanivelen plastia luu- tai muuta siirännäistä käyttäen
SUULAKIHALKION KORJAUSLEIKKAUKSET	
15	Huulen plastia tai rekonstruktio suulakihalkion vuoksi
15	Suulakirekonstruktio
15	Piilohalkiorekonstruktio
15	Luunsiirto yläleukaan
15	Suulaen fistelin sulkku
15	Alveolaarikaaren korjausleikkaus
HUULEEN JA SUULAKEEN KOHDISTUVAT TOIMENPITEET	
9–11	Oronasaali- tai oroantraalifistelin sulkuplastia
10	Paikallisen suulakimuutoksen ekskiisio
11	Suulaen tuumorin poisto
12	Huulituumorin ekstirpaatio
13–14	Huulen resektio ja/tai plastia
KIELEEN JA SUUPOHJAAN KOHDISTUVAT TOIMENPITEET	
6	Kielijänteen plastia
8	Suunpohjan abskessin dreneeraus
11	Kielen plastia

SAIRAALAHAMMASLÄÄKÄRIEN TOIMENPIDELUETTELO

Toimenpide-ryhmä (SHL)	Korvattavat toimenpiteet
13	Kielen tai suupohjan tuumorin poisto
14	Hemiglossektomia
14–15	Syvän kaulainfektion dreneeraus
SYLKIRAUHASIIN KOHDISTUVAT TOIMENPITEET	
10–11	Sylkikiven poisto
11	Submandibulaarirauhasen poisto
9, 13, 15	Paikallisen muutoksen (esim. ranulan tai mukoseelen) poisto tai eksploraatio
PÄÄN JA KAULAN ALUEEN TUOREISIIN VAMMOIHIN KOHDISTUVAT TOIMENPITEET	
Leukojen ja hampaiden vammoihin kohdistuvat toimenpiteet	
8, 10	Hammasmurtuman ja/tai hammasluksaation hoito (myös replant.)
8–10	Alveoliluun murtuman repositio ja fiksaatio
11	Trakeostomia
12–15	Pehmytosavammojen revisio ja suturaatio
13	Alaleuan murtuman suljettu repositio ja immobilisaatio
13–15	Kauladissektio
14	Alaleuan avoin repositio ja osteosynteesi (ja immobilisaatio)
14–15	Le Fort I ja II murtuman hoito
15	Le Fort III murtuman hoito
MUIHIN KASVOJEN ALUEEN MURTUMIIN KOHDISTUVAT TOIMENPITEET	
11–14	Zygoma-maksilla -alueen fragmentin kohotus, orbitan seudun murtuman hoito
11–13	Osteosynteesi- tai fiksaatiomateriaalin poisto
16	Multippelin kasvo- ja/tai leukamurtuman hoito tai nenämurtuman avoin repositio
OIKOMISHOITO	
4–6	Oikomishoidon hoitokäynti
4–8	Kaari tai muu kiinteiden kojeiden muutostyö
5–7	Kiinteän kojeen kaaren aktivointi (ao. kohtaa ei sovelleta kojeen valmistuksen yhteydessä)
7	Kiinteiden kojeiden purku/leuka,
6	Irtokojeen sovitus
8	Funktionaalisen kojeen sovitus ja aktivointi
9–11	Kiinteiden kojeiden valmistus/leuka
KLIININEN HAMMASHOITO	
Hampaiden kiinnityskudoksiin kohdistuvat toimenpiteet	
5–9	Parodontologinen hoito/käyntikerta
6–8	Parodontaalikiskotus
10–14	Parodontaalikirurgia
10–14	Komplisoituneen parodontiitin hoito

SAIRAALAHAMMASLÄÄKÄRIEN TOIMENPIDELUETTELO

Toimenpide-ryhmä (SHL)	Korvattavat toimenpiteet
Korjaava karieshoito	
5–8	Täyte
9	Kruunu tai nastapilari tätemateriaalista
Juurenhoitotoimenpiteet	
5–9	Hampaan juurikanavan avaus ja/tai laajennus / täyttö / kanava
6–7	Lääkehoito / hammas / käyntikerta
Purentafysiologinen hoito	
6–9	Purentafysiologinen hoitokäynti sisältää mm. purennan hionnan sekä toimintahäiriön ja kivun hoidon
11–12	Purentakiskon valmistaminen ja sovitus
Proteettinen hoito	
8	Suun valmistaminen proteettista työtä varten
8	Väliaikainen kruunu / silta
8–12	Proteesin / irtokojeen korjaustoimenpide
10	Tarkkuuskiinnike/proteesiyksikkö
11	Hammaskruunu/siltayksikkö tai valu- tai keraaminen täyte
11	Pintakiinnitteinen silta/kisko
12	Osa-/kokoproteesin valmistus
15	Resektioproteesi / epiteesiproteesi
10–15	Implanttikiinnitteinen proteesi

Kunnallisen lääkärin virkaehtosopimuksen (LS) piirissä on 14 700 kunnissa tai kuntayhtymissä työskentelevää lääkäriä. Heistä 8 500 työskentelee sairaaloissa ja 3 400 terveyskeskuksissa. Hammaslääkäreinä työskentelee 2 400 ja eläinlääkäreinä noin 400 lääkäriä.

Kuntien ja kuntayhtymien palveluksessa on kaikkiaan 437 000 viranhaltijaa ja työntekijää.

Kunnallinen työmarkkinalaitos
Kommunala arbetsmarknadsverket

www.kuntatyöntajat.fi